

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy hóra. . . . X kor. Egy hóra. . . . X kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvas szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRÖNOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Piacz-utca 47. és 49. szám.

A harcok ünnepe.

Debreczen, dec. 24

Debreczen város közönségének nyugalmát hangos csatazaj veri föl a szeretet ünnepén. Kivont szabályok fénye villan meg a szemek előtt és — nincs benne semmi csodálatos — az emberek nem fordítanak hátat a fénynek, sőt: tágra nyitják szemüket a villanás láttán és átszellemülten nézik az ütközetre készülő kardokat. Az átszellemülés érzése abból a reménységéből fakad, hogy a december 29-én megvívandó ütközet pendentja lesz a december 17-ikén diadallal megvívott ostromnak, hogy a kardok, melyeket a városi párt a törvényhatósági tagválasztásokra ütközetbe visz, ugyanolyan dicsőséget hoznak Debreczennek, mint amilyent a restaurációs közgyűlésen arattak.

Hogy ünnep napon sem ül el a harci láрма, ne fájjon senki igaz embernek. Csak villogjanak a szabályok, hangozzék az igazság szava, míg csak el nem érkezünk a győzelem napjához. A csodatételek kora réges-

rég lejárt, az angyalok nem szállnak le hozzánk, hogy a béke malasztját hintve az igaz utra térítsék a bűnös embereket. Olbe tett kezekkel kiv rni az időt, míg a bűn belefut a maga mocsarába: nem volna méltó a Mesterhez, aki ma megszületett. A keresztényen lélek küzdelmeinek célja: az igazság győzelme. Mért lennének hűtlenek az ígéhez éppen az eszme születése napján?!

Hadd szóljon a harci kürt, szólitisa csatába Debreczen polgárságát, hogy az a törekvés, amely e város fölvirágoztatása felé tart, előre hatoljon, föltartóztatlanul. Mi bizunk a sikerben és Debreczen polgarainak józanságába vetett bizodalunk nem fog megcsalni bennünket. A még alig kibontott lobogó körül máris a polgárok ezrei tömörültek, mert fölismerték a lobogóra írott jelszavak nagy horderejét s látták, hogy azok, akik a haladás zászlaját a kezükbe vették, méltók a vezéri tisztre.

És közrehatottak a nagy tábor egybeseregülésében a városi pártnak eddigi sikerei is. A tisztujtó szék és

a törvényhatóság tegnapi közgyűlése bizonyoságot tettek róla, hogy a városi párt nem nyargal üres frázisokon, amikor a város fölvirágoztatásának szükségét hirdeti, hanem tettekkel tényezője a közéletnek és erélyes kézzel lát az alkotás munkájához. A most lejárt ciklus eredményei annak köszöhetők, hogy a polgármester és a tanács a törvényhatósági bizottságnak abból a táborából nyertek támogatást városfejlesztési politikájukhoz, amely most a városi párt neve alatt szervekedett. A jövő fejlődésnek az alapját pedig ugyancsak a városi párt csak a közelmult napokban rakta le: a restaurációs közgyűlésen biztosította a város közigazgatásának állandóságát, amikor megerősítette a régi kipróbált tisztikart és megsemmisítette azt a hatalmat, amely hosszú ideig ráfeküdt a város házára és továbbra is megszállva akarta tartani a gyűlési termet. A tegnapi közgyűlés eredménye, a közigatási-bizottság és az igazoló választmány megalakításának módja már azt mutatta, hogy a klikk-uralom december 17-iki veresége halálos volt és

A bethániai uton.

Irta: Balla Ignác.

A bethániai uton két árnyék találkozott az árok szélén. Éjfél felé járt az idő. Az ut közepén hatalmas pásztortűz lobogott és a száraz részből felszálló füsttől nem lehetett látni a hozzájuk tartozó alakokat, csak a két árnyékot, amint egymáshoz hajolnak.

Az egyik szikár, de a mellett meghajlott természetű volt és a feje körül mintha világcsabb lett volna az árnyék. A másik árnyék potrohos hasával lomhán feküdt keresztbe az árokon és a homlokára szőlőllevelekből koszoru volt fonva. Megtépázott palástja, mely lecsuszott válláról, csupa rongy, cafrang volt, a kezében pedig egyre reszketett a szőlőlág.

— A csodák értéke meghibázott rokantság. Annyiszor hallottunk már az egyiptomi csodatevésekről, hogy megcsömörlöttünk tőlük. Nem bizunk a szent emberekben sem, mert nincsenek szent emberek. Róluk csak haláluk után mondják ki, hogy szentek voltak, amikor már senkisémm ellenőrizheti apró galádságaikat, emberi gyöngeségüket. Miért akarsz te szent lenni? Jer velem. A vigasságok or-

szága szebb a szomorúságénál, mert kellemesebb. Jer velem. A lelke mélyén minden ember pogány.

A szikár árnyék nem felelt és emez folytatta:

— Mert a pogányság szép és mert nem olyan unalmas, mint ez az önmegtagadó egyistenhívés. Minek sanyargasuk magunkat és ámitsuk a lelkünket? Eljén a pogányság! A mindenfelett uralkodó pogányság. Nem aranyborjú a mi bálványunk, de sokkal nemesebb érc a női test. A lány és ruganyos női test. Jehova eltöltja a gyönyöröket. Hagyd ott! Jehova csak önsanyargatást méret ránk. Kegyetlen és könyörtelen. Oh, mennyivel kedvesebb a mi istenünk, aki nem büntet hetediziglen azokért az édes bűnökért. Ő jutalmul adja a bünt, mivel a bűnök szépek és jók!

Itt egy pillanatra elhalgatott az árnyék. De csak lélegzetet vett és már tébolyító gyorsasággal beszélt, hogy a beszéd zuhatagában szinte horzsolták egymást a szavak.

— A vidámság vallása ma adja meg azt, amit más istennek az eljövendő mennyországgra is csak feltételesen ígérnek. Fogadd el, amit ad, mert szép az. És ami

szép, az jó. Jó, mert szép és szép, mert jó. A szomorúság pedig unalmas mert egyhangu. Miért szomorkodol? Mi a célja, az oka? — Szomorúnak lenni annyira, mint boldognak lenni — felelte a másik árnyék. Szomorkodom, hogy szomorú legyek.

A tettben sohasem rejlik maga a cél. Te szomorkodol, mert azt hiszed, hogy az szép. A szémeid rosszak, igen, barátom, rosszak. Te vak vagy, de megfordítva vak. Néked a fényesség sötét és a sötétség fényes. A kicsapongó vidámság minden percre tartogat egy új gyönyörűséget, a szomorúságnak csak egy gyönyörűsége van: az önmagába mélyedés, de ez sem kellemes, mert a megsemmisülést juttatja eszedbe! Eszedbe ötlük ilyenkor, hogy már most, eleve magadba hordod a csontvázat és szinte érzed már, hogy üresek a szemgödreid, üres a homlok-csontod s hogy az orrod ürré szélesedik. De a vidámság elhárítja a halál gondolatát és mert többféle a pajzán jókedv nyújtotta boldogság, mint az, amint a bánkódó töprengés nyújthat, tehát hatalmasabb is. Ami pedig hatalmas, az fontos is.

A másik árnyék nem felelt.

Emez várt egy pillanatig, aztán folytatta.

A Debreczeni Leszámloló Bank heti visszafizetéssel olcsó kölcsönöket folyósít.

Imnt szövetkezet (Piacz-u. 49 főpostával szemben)

csupán a romok eltakarítása van hátra, hogy a haladás munkája akadályokba ne ütközzék.

A város polgárságán mulik, hogy a város fölvirágoztatását célzó intenzív munka minél előbb kezdetét vegye és korábban mutasson föl sikereket. A keddi ütközethöz erősítő csapatokat kell küldeni a törvényhatóság városfejlesztő táborába, hogy a reánk következő hat esztendő alatt Debrecen a legelső magyar város legyen. Hogy a szeretet ünnepén a jövőben ne verje föl hangos csatazaj Debrecen város közönségének nyugalmát.

6878 választója van Debrecennek.

A jövő évi választók jegyzéke.

A központi választmány ülése.

Ma délelőtt 11 órakor ülést tartott a központi választmány Kovács József polgármester elnöke alatt. Az ülésen jelen voltak ifj. Schwartz Vilmos, Körösi Kálmán dr., Komlóssy Arthur, Szabó Kálmán, Váczy János, Vargha Károly jegyző.

Az ülés megnyitása után Vargha Károly bejelentette, hogy a választói névjegyzékre beérkezett felszólalások felett hozott határozatokhoz képest az 1909 évi választói névjegyzéket kinyomatta, 4-4 példányban elkészítette és most hitelesítés végett beterjeszti.

A választmány a névjegyzéket hitelesíti s megállapítja, hogy Debrecen három választókerületében 6878 választó-

— Jer hát! Áldozz a vidámság oltárán. A mi szentélyünk nincs helyhez kötve. A mi Istenünket megtalálhatod minden csapadék asztalánál és szájon csókoltatod minden serlegen. Két serleg koccsintó összeverődésére, két forró ajk csattanó találkozására merzelenek mindenkinél. Nem tesz kivátságot alattvalói ban. Nincsenek kiválasztott nepei, bár papjai és papnői vannak. És milyen édes papnők! Nem meggörbödtek háru, rokkant aggastyánok, mint Jehova papjai. Fiatalok és szépek. Vörös skarlafatyló a papi köntösük és a testük meleg s fehér. A mosolyuk csupa ígért, a szemük csupa tagadás és szavuk meleg, mint a déli szellő. A tunikájuk át van törve nagy szemű iriszekkel és vörös gránátalmafa virággal. Ok varnak rád, jer velem.

A másik árnyék nem felelt, csak a völgybe nézett. Ugy feküdt ott leon Getsemáne, mint valami fekete testű kagylóban egy gyöngyszem.

— Mit nézel arra? — kérdezte amaz. Ne nézz oda, ne menj oda! Jer velem! A völgybe ne menj! Ott már ácsolják a keresztet.

Ekkor megmozdult a másik árnyék is és megindult, egyedül a getsemáni uton, a völgy felé. Lassan, csöndesen ment, mint aki tudja, mi vár rá...

Senki ne vásároljon

polgár van, akik kerületenként így oszlanak meg:

Az I. kerületben a Csapó utcai részben van 861, a Péterfia-utcai részben 914 választó. Összesen 1775

A II. kerületben a Hatvan utcai részben 854, a Piac-utcai részben 1911 választó. Összesen 2765.

A III. kerületben a Varga-utcai részben 1340 választó, a Szent Anna utcai részben 998 választó. Összesen 2338 választó.

A választmány elhatározta, hogy a névjegyzék egy példányát felküldi a belügyminisztériumba, másik példányát átteszi a tanácsnak, egy harmadik példányt Lestyán Adorján közjegyzőnél s egy negyedik példányt a levéltárban helyez el.

Nagyon természetes, hogy a jövő évi névjegyzék a régi alapon készült s így a jegyzékben csupán a régi választói jogosultsággal bírók vannak felvéve.

Wekerle bécsi utja.

A katonai kérdések és a bank.

A fuzió forszírozása.

Wekerle miniszterelnök tegnapi kihallgatása még ma is élénken foglalkoztatja a politikai köröket. A félhivatalos és magánjelentésekből kitűnik, hogy Wekerle miniszterelnök bizonyos javaslatokat hozott Bécsből a koalíció számára. Ha a koalíció ezeket a proziciókat elfogadja, úgy meg lesz a fuzió, illetve megalakul az egységes kormánypart, mely a katonai engedményekkel meg fogja szavazni a létszámemelést és a bankra nézve elfogad egy formulát.

A katonai engedmények dolgában a sulypont nem Bécsben, hanem Budapesten van. Ugyanis úgy a király, mint a hadügyminiszter ezeket az engedményeket katonai szempontból teljesíthetőknek tartják, csak azt követelik, hogy a magyar kormány garanciákat szerezzen arra, hogy a katonai reformok, a létszámemeléssel és a nemzeti engedményekkel meg fognak valósítani. Eme garanciák alatt a bécsi körök a fuziót, az illetve homogén többség megalakítását értik.

Köztudomású, hogy az engedmények között a magyar vezényszó nem szerepel és így meg kétes, hogy a függetlenségi párt lemond-e az önálló bank felállításáról a régi kilences bizottság által követelt katonai engedmények fejében.

— **NAPTARUNKAT** hátralékos előfizetők oszakis tartozásaik kifizetése után kapják meg. Kérjük tehát a hátralékok szives kiegyenlítését

addig könyvet, zeneművet, levélpapírt, vagy más hasonló cikket, míg előbb **Aczél Henrik antiquariumát** (Piac-u. a ref. kistemplommal szemben) fel nem kereste, ahol minden e szakmába vágó cikkek **mesés olcsó árban** kaphatók. — Tessék próbát tenni! Tel. 576.

A jövő évi esküdtek.

A debreczeni polgárbírák 1909-ben.

Az alaprajstrom elkészült.

A debreczeni kir. törvényszéken, sorsolás útján most készítették el a jövő, 1909. évi esküdtszéki cikluson szereplő polgári bírák névsorát. Háromszázhatvan debreczeni polgár neve került a listára, akik a jövőben hivatva lesznek törvényt látni s az igazságszolgáltatásban segédkezet nyújtani a szakszolgálatnak. A sorsolási aktusnál a debreczeni törvényszék elnöke: **Szűcs Miklós dr.** előköt. A bíróság részéről **Oláh Miklós dr.** volt jelen, bizalmi férfiakként, a polgárság részéről pedig **Popper Mór dr., Rickl Antal, Török Bálint** és **Debreczeni Lajos** szerepeltek. Az alaprajstrom közzétételét, a rendes esküdtek felsorolásával, mai nappal megkezdjük:

Acz Nagy László, biztosítási ügynök. Adler Bernát, földbérlet. dr. Adorján József, vegyész. Almási Ferenc, bizt. hivatalnok. ifj. Annyok Károly, hentes. Arany Mihály, háztulajdonos. dr. Bacsó Dezső, ügyvéd. Babb Gábor, gazda. Bakó József, gazda. Balázs Ödön, gyógyszerész. dr. Balázs Berialan, ügyvéd. dr. Balkányi Miklós, ügyvéd. P. Balogh Gábor, hentes. Balogh István, gazda. Balogh Péter, gazda. Balogh János, gazda. Balogh Zsigmond, ügyvéd. Baróthy István, eszmadia. Barta Mihály, lakatos. Bartók Ágoston ny. máv. feügyvéd. dr. Bay András, ügyvéd. Bay István, birtokos. Bán László, kereskedő. ifj. Banyai István, gazda. Bárány Mór, birtokos. Báthori József, kereskedő. Beke László, gazd s. tanár. Benyáts Emil, kereskedő. Bergel Dániel, zsákkereskedő. Berzser János, fakereskedő. Berzsfy Vince, bankhivatalnok. Beznák Aladár, biztosító hivatalnok. Buzler Kálmán, birtokos. Bilkei Kövesdi Imre, birtokos. Biró Pal, birtokos. Bisotka István, rajzoló. Bogdan Lajos, eszmadia. Boldogh István, birtokos. Boldogh Gyula, mézeskalácsos. Borsi Károly, gazda. Borzsovay Demeter, osztályvezető. Bosznay Károly, kereskedő ifj. Bot István, gazda. Bónis Sándor, biztosító hivatalnok. Bőr István, gazda. Beil Ilés, üzletvezető. Brűan Zsigmond, fakereskedő. Buray Gyula, ügyvéd. Buray Ferenc, birtokos. Buray József, kereskedő. Burger D. József, hitközségi jegyző. Busy András, gazda. Csáó Hermin, gazda. Csapó Péter, birtokos. dr. Csáth Sándor, ügyvéd. dr. Csáthy Dezső, ügyv. Csengery Ignác raktárnok, Cserasznyész Sándor kőmives, Csige Sándor gazda. Csikes Ferenc bormérő, Csontos Péter magánzó, Czeizing Lajos, kamarai hivatalnok. Cziczó Lajos, cipész. Cziffer Nándor gőzmalmi hivatalnok. Czverdéli Andor, mérnök. Dankó Imre, ny. tanító. Darvas Nándor, gazda. David Jakab, kereskedő. Deák József, ny. p. ü. ig. helyettes. Deutsch Lajos, kereskedő. Dér János gazda. Dészsi Lajos, gazda. Dien János, szobafestő. Diószegi István, gazda, ifj. Diószegi János, gazda. Dobi János, sertéskereskedő. Dobszai János, eszmadia. Domán Miksa, posztókereskedő. Donogán István kereskedő. Ecsedi István, gazdálkodó. Ehrreich Sámuel, géplaka-

tos. Ekli József, birtokos. Engesser József ügynök. Erdei Kálmán, gazda. Erdei Mihály, timár. Erdei János mészáros. Erdélyi István kovács. Erdődi Lajos, kőműves. Éva Péter, szabó. Faragó András, csizmadia. Faragó Mihály gazda, Faragó József, csizmadia. Fazekas István, timár. Fábrián Károly, gazda. Fay Bertalan, vasöntő. Fehér Sándor, hentes. Fekete Kálmán, kovács. Ifj. Fischbein Ignác, marhakereskedő.

A városi párt jelöltjei.

Kik mellé tömörült a polgárság?

A győzelem előtt.

Mióta városi párt kibontotta a lobogóját, napról-napra nőtt az a hatalmas tábor, mely a párt jelöltjei mellett tömörült. Ma már uzyszólván az egész város polgársága a városi párt táborában van és így bizonyos, hogy győzelemre segíti azokat a kitűnő férfiakat, akiknek a nevével a városi párt a küzdelembe indult.

Debreczen város polgársága belátta már, hogy azok a bizottsági tagok, akik a Márton-klikk jóvoltából jutottak be a törvényhatósági bizottságba, egyebet sem tettek, minthogy e klikk tüsszős törekvéseinek szekeret tolták. Ilyen városi bizottsági képviselőkre semmi szüksége sincs Debreczennek, sőt kárára vannak a városnak, meg kell tehát tőlük szabadítani a város közgyűlését.

Nagy tévedés azt hinni, hogy a debreczeni függetlenségi párt jelöltjei valóban a párt jelöltjei volna. Eljelöltek legnagyobb részben Márton Imre és Juhász Ignác jelöltjei, akik — ha bevalasztja őket a polgárság — a Mártonklikk városrontó politikáját fogják folytatni.

A városi párt jelöltjei a következők:

Piac-utca:	Hatvan-utca:
Erdős Lajos püspök,	Dr. Bacsó Dezső
Dávidházy Kálmán,	Dr. Fereczky Gyula,
Domahidy Elemér,	Dr. Hütter Károly,
Dr. Fejér Ferencz,	Hoffmann Sándor.
Dr. Freund Jenő,	Dr. Jászay Viktor,
Grosz Nagy Ferenc,	Losoncy János,
Kernhofer József,	Szántó Győző,
Dr. Lukács Béla,	Stingli Kálmán.

Péterfia-utca:	Varga-utca:
Karay Sándor,	Uhlarik Béla,
Kozma László,	Dr. Patzkó Ernő,
Piros Béla,	Jósa Vince,
Somogyi Pál,	Váczy János,
Sinka Sándor,	Dr. Jászay Rezső,
Szell Géza,	Trefler Ignác,
Szele György,	Patay József,
Tóth Lajos,	Dr. Nyiri Ernő.
Vásáry András.	

Kossuth-utca:	Csapo-utca:
Dr. Bakonyi Samu	O. Végh János,
Sámy Béla,	Bárdos Géza,
Békés Lajos,	Máyer József,
Publig Ernő,	Böszörményi István,
Somossy László,	Biczó Gyula,
Csurka István,	Morvay Sötér,
Dr. Legányi Gyula,	Pogány Armin,
Erdődy Lajos,	Várray János.

Karácsonyi telefon-tragédiák.

Karácsony körül örültes forgalma van a debreczeni telefonnak. Érthető tehát, hogy az embert ilyenkor sohasem azzal köti össze a központ, akivel az ember beszélni akar, hanem azzal, akivel az ember nem akar beszélni.

I

(Előhang: Dr. Gázló ügyvéd összekötést kér Mari nevű nővére férjével s a központ összeköti a tehetenyésztő vállalat, melynek igazgatója az hiszi hogy állatorvos barátja beszél)

Gázló: Halló, halló, te vagy az öreg?

Igazgató: Én vagyok, te beszélsz doktor?

Gázló: Igen. Mond kérlek, hogy van a Mari, beteg még, használt neki az orvososság?

Igazgató: Igen, egy kicsit használt. Bár egész délelőtt bögött.

Gázló: Mit? Hogyan? Bögött? Bögött? De kérlek egy kicsit finomabban is kifejezhetnéd magad.

Igazgató: De doktorkám, bocsáss meg, ennél finomabban nem fejezhetem ki magamat. Ha valaki bög, nem mondhatom, hogy nyávog.

Gázló: Jó, jó, tudom, hogy sose voltál megszemélyesítője a francia finomságnak, de mond csak kérlek, ebédelt valamit?

Igazgató: Igen, tököt evett.

Gázló: Tököt. Te, tököt?

Igazgató: No, igen, ebben nem lehet semmi meglepődést találni.

Gázló: De kérlek, hogyan lenne meglepő! Hogy a fenébe adhattok egy betegnek tököt!

Igazgató: Ejnye, de kritizáló kedvedben vagy ma. Vagy talán azt ajánlanád, hogy szénát adjunk neki?

Gázló: Na, na kérlek csak ne viccelj. Ugy látom, te vagy nagyon viccelő kedvedben. Ha így viseled gondját annak a szegény Marinak, én nem tudom milyen vége lesz a betegségének.

Igazgató: Ne félj, nem fog megdöglenni, annyira már mi is gondozzuk.

Gázló: Ember, ember! Megdögleni? Hogy mondhatsz már ilyet, hogy beszélhetsz így! Hiszen te úgy viselkedsz, hogy felőled százszor elpusztulhat.

Igazgató: De kérlek, én nem értem ezt a hangot!

Gázló: Nem érted? Lennél a helyzetemben, megértenéd. Nem fogok veled vitatkozni, azt mond meg inkább, volt-e valaki mellette az éjjel?

Igazgató: Hogyne! A kocsi rendelttem mellé.

Gázló: Mit? Kit? Micsodát?

Igazgató: A kocsi.

Gázló: Rémes! A kocsi az ápolatja!

Igazgató: No, kérlek, ezen úgy meg-

döbbenni. Mit gondolsz, csak talán én nem leszek mellette, nem élvezem azt a bűzös istállószagot.

Gázló: Istállószagot? Te szerencsétlen, hát az istállóba vittétek a Marit? Te minden bizonnyal megörültél. Te Jéger Mari!

Igazgató: Ezt már igazán kikérem magamnak! És visszautasítom, engem ne tessék sértetve. Csak nem viszem talán a szalonba! Ne félj, biztosítok, hogy meg fog gyógyulni. Akkor aztán el is viheted innét.

Gázló: El is viszem, nem is engedem olyan helyen, mint ahol most van.

Igazgató: Na, na, csak ne mérzeledj. Majd ha meggyógyul, te is másképp fessz gondolkodni. Biztosítok, hogy holnapután már teljesen gyógyult lesz. Ma is egész jól volt már. Éppen az előbb fejték meg.

Gázló: Hé, te örült, kit fejték meg Marit, a nővéremet?

Igazgató: Te tisztára bolond vagy! Ki beszél itt a nővéredről, itt Mariról, a beteg tehénről van szó, azt fejték meg.

Igazgató: Ki beszél ott tulajdonképpen?

Gázló:)

Egyszerre: Gázló ügyvéd. A tehetenyésztő vállalat.

(Dübösen a falhoz csapják a kagylót)

(-da)

Aktuális strófák.

A Jézuska nagyon kegyes most hozzánk.
Ő bennünket igen szeret.
Karácsonyra hozott minékünk,
Egy sereg őnjelöltet.

De ha a Jézuska egy nagyon kevéssel,
Jobban szeret minket,
Debrecen helyet Banjalukába,
Vitte volna el az
Őnjelöltjeinket.

EGYLET.

— **Belépés a Zion együletbe.** A Zion debreceni betegs. egyület választmány az egyület kötelékébe való belépést megkönnyíteni, hogy mindazoknak, kik belépési szándékukat f. hó január 25 ig bejelentik, a szokásos 6 korona felvételi-díj elengedtetik. Az egyesület havi 2 kor tagsági díj ellenében a családnak ingyen orvosi gyógykezelést, hat esetleg 12 héten át heti 8 kor betegsegélyt és a tag elhalálása esetén, az özvegynek vagy árvának 300 kor segélyt nyújt, tehát kedvezményeket, melyeket egyetlen rokonszerű egyület sem biztosít tagjának. Bővebb felvilágosítás az együleti helyiségben, Piac-utca 63. földszint. Nyitva naponta délután 6-7 óra közt. A választmány.

MULATSÁG.

A debreczeni munkás delegyület. Karácsony első napján, dec. hó 25 én, tartja a alestélyét a Bika szálloda diszteremben.

Szobafűtésre

Legfinomabb
porosz szenet
és tatabriket

legolcsóbban és legpontosabban szállít

HEVESI GYULA

Debreczen. Telefon 376.

Debrecen jövője.

Kovács József hat éves programja.

*

A Hortobágy hasznosítása. — Vasuti politika. — A krematórium. — A városi jövedelmek fokozása. — Városi takarékpénztár. — Kulturális feladatok. — Egyetem. — Csendőrkörületi parancsnokság. — Rendőrségi palota. — A pótdadó.

*

Beszélgetés a polgármesterrel.

Kovács József polgármester kiváló egyéniségét felfedezni Debrecen város közönsége számára felesleges dolog. Ezelőtt hat esztendővel a debreceni függetlenségi párt, mint legkitünőbb tagját, úgyszólván belekényszerítette őt a polgármesteri állásba s hat esztendő leforgása alatt úgy belevésődött neve e város polgárságának szívébe, hogy midőn néhány ember személyes bosszuvágya egy különben tisztos nevet ellene küzdelemben vitt a polgármesteri méltóságért, az egész város szállott sikra mellette s győzelme után az egész város közönségének ujjongó tapsai mellett ült vissza a polgármesteri székbe.

Ez az ujjongás, ezek a tapsok már nem az *előlegezett* bizalom megnyilvánulásának jelei voltak, hanem jelei voltak hat éves, eredményekben gazdag működés elismerésének s azon határtalan tisztelet kifejezésének, amelylyel e város közönsége egy hófehér jellemű, páratlan munkásságu s nagy koncepcióju ember: Kovács József polgármester iránt viseltetett.

Ez alatt a hat év alatt Kovács József óriási erőfeszítéssel megalapozta Debrecen város jövő fejlődését. Ehez a munkához olyan erejű ember kellett, mint Kovács József, aki az akadályok előtt meg nem hátrált, a kitűzött célt szem elől soha, egy pillanatra sem tévesztette.

Hat évi munkáját siker koronázta. Debrecen város jövő fejlődésének utja nyitva áll s ezen az uton gyönyörű perspektiva tárul a szemünk elé. Hogy pedig e perspektiva nem délibáb, hanem nagyszerű valóság lesz, arra garancia Kovács József polgármester személye.

A jövő Debrecenről akartunk képet rajzolni e város közönsége szeme elé s minthogy a jövő Debrecen Kovács József programjának képére lesz teremtve, lapunk egyik munkatársa meginterjuvotta a polgármestert.

Az interjura kaptuk a következő, minden ízében gyönyörű programját Kovács Józsefnek:

— Az én programom úgyszólván adva van már azokban az intézményekben, amelyeknek létesítéséhez hozzákezdtem, vagy amelyeket tervbe vettem. A jövőendő munkásságomról annyit mondhatok, hogy ugyanabban az irányban fog haladni, mint az eddigi. *Céлом lesz a város bevételeinek céltudatos növelése*, hogy ez által városom fejlesztését minél sikeresebben vihessem előre. E téren sokat kell dolgozunk, mert Debrecen még nem áll azon a helyen, a magyar városok sorában, amely hely gazdaságánál, magyarságánál, történeti jelentőségénél fogva őt megilleti.

A Hortobágy hasznosítása.

A jövő megoldásra váró nagy feladatai között áll a *Hortobágy hasznosításának kérdése*. E kérdés megoldása rendkívül nagy fontossággal bír Debrecenre nézve. A most következő ciklusban mindenestre teljesen előkészítjük a megoldásra ezt a nagy horderejű ügyet ismeretes, hogy esztendeje pihen a dolog. De a közgyűlés már kijelölte a számkunkra az utat, amelyen haladnunk kell.

Hatezer hold területen meg kell majd próbálnunk a vízzel való öntözést. Bizony ez nem csekély költségbe és időbe fog kerülni. Nézetem szerint legalább egy-két évet kell az öntözésre fordítanunk s aztán, ha ezzel végeztünk, ki kell próbálni, hogy mi módon lehet az öntözött területet trágyázni, mert a víz ki fogja lugozni a talajt. S csak ha mindezekkel, az öntözés és trágyázás eredményével tisztában leszünk, gondolhatunk a hasznosítás kérdésének végleges megoldására.

De azt ismétlem, hogy jövő működésünknek jelentős részét fogja képezni ennek az ügynek a megoldása, vagy legalább is előkészítése.

Debrecen vasuti politikája.

— Ami a vasuti politikánkra való kérdését illeti, felvilágosíthatom, hogy én és a tanács eddig is, a lehetőség szerint munkálkodtunk Debrecen város vasuti politikája érdekében. A jövőben kétszeres figyelmet szentelünk ez ügynek.

Korainak tartom még nyilatkozni a részletekről, de jelezhetem, hogy eredménytelenségű lépések vannak téve az iránt, hogy *vagy kettős vonal építés-*

sék ki a debrecen—budapesti vonalon, vagy pedig a forgalom egy része átté- tessék a füzesabonyi vonalra, amelyet az államnak meg kellene venni és kiépíteni.

Akarmelyik esetben igen sokat fog nyerni Debrecen, mert a forgalma lebonyolítása gyorsabbá tétetik és megkönnyebbítettik. Különben városunk vasuti politikájára vonatkozólag a *kamarának igen szép terve* fekszik a kereskedelemügyi minisztériumban.

A krematórium.

— A halott-hamvasztás felállításával a lehető legkomolyabban foglalkozunk. Közegészségügyünknek is igen sokat használna ez a modern intézmény, meg aztán, ami másodlagos kérdés ugyan, jövedelmet is biztosítana a városnak.

A krematórium felállítása elől különben kitérni egy sem sokáig lehetne. *Mi a debreczeni krematórium felállításával példát is fogunk slatudálni Magyarországnak, ahol halott-hamvasztó még nincs s így az egész országban az első a mienk lesz.*

A krematórium ügyében már dolgozunk is. Ebben nagy szükségünk lesz Aczél Gézára. Már hozzá kezdtünk az adatok beszerzéséhez s mihelyt ezzel készen leszünk, javaslattal lépünk majd a közgyűlés elé.

A város jövedelmeinek fokozása.

— A város bevételeinek a szaporítását fogja előmozdítani a *gázgyár kibővítése*. A gázgyár ma már csak megfelelő munkával képes a gázszükségletet ellátni, ami napról-napra nő. A gázgyár kibővítése elől tehát nem térhetünk ki. A bővítést fokozatosan fogjuk eszközölni, tíz évre beosztva a munkálatokat. Tervünk, hogy a jövő évben már megkezdjük a kibővítést.

— A kiadások nagy mérvű csökkenését fogja maga után vonni az *öntöz- biztosítás* megalkotása is. Ennél a dolognál is már utban vagyunk s bár nem egy nehézséggel kell megküzdenünk, remélem, hogy rövid idő alatt megoldhatjuk az önbiztosítás ügyét.

— Igen nagy reményeket fűzünk a *városi takarékpénztár* felállításához. A városi takarékpénztárak mindenütt beváltak, Debreczenben is jelentős jövedelmi forrását fogja képezni a városnak. Erre nézve különben már utasításunk van a közgyűléstől az előleges munkálatok megtételére. Mihelyt ezzel készen leszünk, javaslattal fogunk előállni.

— Jövedelmeink szaporítása szempontjából gondoskodni fogunk az *adózási rendezéséről*. Azt hiszem, a jövő évben már idejében lesz kivette az adó.

Kulturális feladatok.

Teljes súlyával érzem azokat a feladatokat, melyeknek megoldása kulturális téren vár reám. A *csatornázási és vízvezeték művek befejezése* a most következő ciklusra fog esni. Azt hiszem, e létesítményekkel új fejezetéhez ér városunk története. Ezzel kapcsolatban meg fogjuk oldani a város burkolásának fogas kérdését is.

Erősen a szívemen fekszik városunk kiépítése. Azt hiszem, az *építkezési és utczaszabályozási szabályrendeletekkel* a helyes utra fogunk térni e dologban is.

— Ugy vélem, a *debreczeni egyetem*

KOBRAK czipói feltűnően szépek : czipói a legjobbak :

Kizárólagos raktára DEBRECZENBEN, Placc-utca 42. (Lamprecht palota. Telefon 654. ~~~)

elé a leg
A tavasz
után imp
a kormár
tem érde

Ad
a legköze
dolgok u
nak. Mos
vannak a
tése s mi
gyűlésnek
turpalota
désére.

között er
rancsnok
ügyben k
urat, aki
hogy Deb
parancsn

Szán
tésére is.
parlét fol
kapcsolat
rosi hivat
dését is.
uj város
sére is.

— E
a rendőrs
A büntgy
len. A me
seje ez.

A po
Az ir
kérdést ir
pótdóról
vonatkozó

— P
lődni, hal
hat. Tapa
felfogást.
ményt me
fizethetjü
kölcsönt
költségeit

Igy y
val dolgo
názásba
erre kölcs
Viszont a
szolgál a

Ezze
munkatá
tali szob
József p
nemcsak
a városi

Sz
debreceni
jelent me
és népsze
Az ezüst
cimmal a
strófái ke
most meg
című háro
Gécai Istv
vay Gyula
amelyek i
rátérünk,
ezenben (k
minden k

Folyto
korcs

elé a legszebb reménységgel nézhetünk. A tavasszal, a képviselőház egybehívása után impozáns nagy küldöttséggel fogunk a kormány elé járulni a debreczeni egyetem érdekében.

A debreczeni kulturpalota felállítására a legközelebbi jövő kérdése. Az anyagi dolgok ugyszólván egészen rendezve vannak. Most a mérnöki hivatal kezében vannak a tervek és költségvetések készítése s mihelyt ezek elkészítettek, a közgyűlésnek megteesszük a javaslatot a kulturpalota építési munkálatainak megkezdésére.

Tervbe vett új létesítményeink között említhetem a *csendőrkerületi parancsnokságot*. Nemrégén direkt ebben az ügyben kerestem fel a belügyminiszter urat, aki csodálkozva kérdezte tőlem, hogy Debreczennek még nincs kerületi parancsnoksága?

Számitunk a *pénzügyi palota* felépítésére is. Ebben az ügyben már sok parlélét folytattam. A pénzügyi palotával kapcsolatosan tervezzük megoldani a városi hivatalok elhelyezésének sürgető kérdését is. És azt hiszem, sor kerül még az új városháza felépítésének előkészítésére is.

— Ennél azonban égetőbb szükség a *rendőrségi épület* ügyének megoldása. A büntügyi osztály mai épülete tűrhetetlen. A megoldásra váró kérdések legeléseje ez.

A polgármester a pótadóról.

Az interju befejeztével munkatársunk kérdést intézett a polgármester urhoz a pótadóról való véleményére nézve. Erre vonatkozólag a következő választ kaptuk:

— Pótadó nélkül ma egyetlen fejlődni, haladni akaró város sem existálhat. Tapasztalati tények igazolják ezt a felfogást. Mikor egy-egy nagyobb létesítményt megalkotunk, annak költségeit nem fizethetjük ki a város pénztárából, hanem kölcsönt veszünk fel s a létesítmények költségeit törlesztjük.

Igy válik szükségessé, hogy pótadóval dolgozzunk, mert például a csatornázásba óriási összegeket fektetünk bele, erre kölcsön kell s a kölcsönt törlesztjük. Viszont aztán, a pótadó ellensúlyozására szolgál a létesítmények jövedelmei.

Ezzel az interju véget ért s munkatársunk este 7 órakor hivatali szobájában hagyta még Kovács József polgármestert, aki bizony nemcsak rangban első tisztviselője a városnak, de munkában is az.

IRODALOM

Szávay Gyula új könyve. A debreczeni karácsonyi könyvpiacón most jelent meg Szávay Gyulának, a kiváló és népszerű írónak, két újabb munkája. Az *ezüst pohár és más újabb versek* címmel a briliáns tollú írónak legújabb strófái kerültek egy koszoruba. A másik most megjelent munkája a *Világosság* című három felvonásos mesejáték, amit Gécz István társaságában írt meg Szávay Gyula. A kitűnő író újabb munkái, amelyek ismertetésére természetesen még rátérünk, kaphatók a szerzőnél, Debreczenben (kereskedelmi és iparkamara) és minden könyvkereskedésben.

Debreceni asszonyok

*

A nagyságos asszony.

Nagyságos asszonyom, elhatároztam, hogy a „Debreceni asszonyok” című rovatot bezárom. Bezárom, mielőtt betörök a fejemet a debreceni asszonyok. Részben azok, akiket már megénekeltem azért, mert megénekeltem őket, részben pedig azok, akiket még nem énekeltem meg, azért, mert nem énekeltem meg őket. És ugyanezzel az elhatározással egy pillanatban született az a másik, hogy az utolsó debreceni asszonynak Őt írom meg nagyságos asszonyom, Őt, aki ebben a pillanatban ezeket a sorokat olvassa.

Igen, nagyságos asszonyom, Őt. Tehát ne kérdezze ezektől a fekete betűktől oly kétkedő csodálkozással, hogy: már mint engem? mert igenis Őről akarom írni ezeket a sorokat, melyek itt a szemem előtt illeszkednek egymás alá.

Ugy bizony, nagyságos asszonyom, szép magáról szól ez az ének. És hogy az ének méltó legyen Őhöz és önmagára ismerhessen benne nagyságos asszonyom, igéybe fogom venni a személyleírás modern technikájának minden vimányát. Éppen ezért arra kérem a nagyságos asszonyt, vegyen a kezébe egy tükröt és annak a segítségével olvassa ezeket az Őről írt sorokat, melyekből egyet és mást lesz kegyes kibuzni.

Bevallom nagyságos asszonyom, azért zárom be e rovatot Őnel, mert Őt tartják Debreczen legszebb asszonyának. Egy társaságban így nyilatkoztak nagyságos asszonyomról:

— Csodaszép asszony! Milyen ésbontó (szőke) (barna) (fekete) haja van! (A nem kívánt törlendő.)

Igen, nagyságos asszonyom, Őn után mindenki visszafordul az utcán. Az egész város tudja Őről, hogy elegáns asszony és igen izlésesen öltözködik. Mikor végigvonul a Piac-utcai korzón, szoknyáját kissé (diszkrétan) megemelve (a nem kívánt törlendő) a férfiak lábba borulnak és sóvárogva sóhatják:

— Óh, ez az asszony, milyen gyönyörű; vajjon Grósz Nagy Feri drogérijának, vagy a természetnek köszönhető-e a szépsége? És milyen illatos!

Persze a korzó-hiánák, a rosszmájúak mindent a drogériának tulajdonítanak, de én bizonyosan tudom, hogy a nagyságos asszony (apró) (nagyoska) kacói (a nem kívánt törlendő) kézfinomító (nélkül) (segítségével) (a nem kívánt törlendő) oly finomak és hogy arca kréme

(nélkül) (segítségével) (a nem kívánt törlendő) oly üde.

Ha valaki a nagyságos asszony büvölkén szép (kék) (barna) (fekete) szemébe (a nem kívánt törlendő) betekint, magát a (kék) (barna) (fekete) menyorságot (a nem kívánt törlendő) látja meg benne. És ilyen körülmények között én nem is csodálom, hogy a férfinemnek azon igen tisztelt képviselői, akik ezekbe a szemekbe betekintenek, elvesztik az (eszöket) (pénzüket) (nőtlenségüket) (a nem kívánt törlendő).

Mert a nagyságos asszony egyszerűen ellenállhatatlan. Ellenállhatatlan a termete, pompás (molett) (szilfid) termete (a nem kívánt törlendő), a melynek érvényesítéséről oly egyszerűen és oly drágán gondoskodik a szabónője. De ezzel egy idajüleg azt is el kell ismernem, hogy a nagyságos asszonytól oly távol áll a hiúság, hogy ezt a távolságot csak (milliméterrel) (kilométerrel) lehet megmérni (a nem kívánt törlendő). És mit irjak a nagyságos asszony sikkjéről, amikor Debreczenben egyébről sem regélnek, minthogy a nagyságos asszony egy hijján husz férfiak csavarja el naponta a fejét.

Hogy a nagyságos asszony örökké (husz) (harminc) (ötven) esztendősek látszik (a nem kívánt törlendő), az nagyon természetes. És én nagyon természetesnek tartom azt is, hogy a korzó-hiánák teljes mértékben méltányolják ezeknek az éveknek a számát, melyeket nagyon szeretnének a nagyságos asszonynyal egy taposóban tepsni.

Megnagyobbítják a debreczeni vasuti állomást

A kereskedelmi miniszter Debreczenhez

A debreczeni vasuti állomás kibővítése is azok közé a kérdések közé tartozik, amellyel állandóan foglalkoznak az illetékes körök és amelynek sürgős megoldása már elkerülhetetlenül szükséges. A pályaudvar kibővítésének ügye nagy lépést tett a megvalósulás felé Kossuth Ferenccz kereskedelemügyi miniszter leiratával, melyet ma intézett Debreczen város közönségéhez. A miniszter mai leiratával elrendelte a közigazgatási bejárást és ennek vezetésével Ney Ferencz királyi tanácsost bizta meg. A miniszteri leirat szövege szerint a következő:

Debreczen sz. kir. város közönségének.
Debreczen állomásnak az 1894. évi 743—8. szám alatti kelt rendelettel meg

Folytonégő kályhák, karácsonyfa álványok, Tóth Gyula korcsolyák, praktikus karácsonyi ajándékok Debreczen, Városház sarkán

állapított bővítési terve a fokozatos végrehajtás során némi módosítást igényelven, mielőtt ezen módosítás tárgyában határozni, közgazgatási bejárást találtam elrendelőnek, melynek vezetésével Ney Ferenc kir. tanácsos központi szolgálattételre berendelt m. államvasuti felügyelő biz. urattam m. g.

A bejárás megkezdésének határidejéről Debrecen sz. kir. város tanácsstermében való összejövettel folyó évi december hó 30-ik napjának d. e. 9 óráját tűztem ki.

Felhívom a közönséget, hogy a bejárásnál magát megfelelő eg. képviseltesse.

Budapest, 1908. dec. 12.

a miniszter megbízásából:

Hegyeshalmy Lajos.
miniszteri tanácsos.

A közigazgatási bejárásom a városi tanács részéről Körner Adolf, Magoss György és Aczél Géza, a közigazgatási bizottság részéről dr. Fejér Ferenc és Latinovics Mihály vesznek részt.

A debreceni lelkészválasztás.

Hogy állanak a pártok?

A lelkészválasztás napja mindinkább közeledvén, a legaktuálisabb kérdés kezd lenni a városban, hogy ki lesz hat a sok jelölt közül a megválasztott pap?

A felelet még be van zárva abba a drága szekrénybe, amit közhangulatnak nevezünk, de ha a pártok mai hangulatából s a nagyközönség véleményéből mar most szeretnénk a feleletet megkapni, — úgy az csak az lehet, hogy *Zih Sándor* b. ujfalu lelkész.

Alapános a vélemény, hogy a református egyháznak oly egyenlőrel kel. betöltési a megüresedett lelkézi szék, aki nem szoba udós, de első sorban gyakorlati szónok s akit nem politikai kérdések de hivatása köt le, aki nem irásos elmé kérdésekkel, de az élő szó határmával akarja munkálni egyházának javát s hiteinek lelki apó. á. á.

Ha pedig ezen irányelvek szerint fog a választás befolyjni, akkor ott a győztes csak *Zih Sándor* lesz, mert egyedül ő az a pályázó, ki élettapasztalata, tudományos képzettsége és nagy szónoki gyakorlata folytan a most említett előnyöket együtt bírja.

De hogy a most elmondottak ne csupán a kortes-szó hatásával bírijanak, — bár azok valóságát ismerőinek egész táborra vallja, hanem az a választó-közönség minden rétegének közvetlen s igaz meggyőződésévé lehessen, — a *Zih Sándor* pártjának intéző bizottsága a karácsonyi ünnepek harmadik napján, azaz vasárnap délelőtt 8 óra 56 perckor, egy általa szervezett meghallgató küldöttséget indít utnak B.-Ujfaluba. Mindenkit örömmel fogad ez a küldöttség, sőt egyes felhívja a többi pártok tagjait a részvételre. Jelentkezéseket a parórodá-

ban, dr. *Polgár Dániel* ügyvédnél (Piac-utca 42. sz. a.) az ünnepek alatt is szívesen vesz a párt.

Nagyon óhajtjuk mi is, hogy minél többen s népesebben vegyenek ott részt.

Andrássy karácsonyi cikke.

A belügyminiszter a választói reformról.

Kitart a javaslata mellett.

Régi szokás, hogy karácsonykor a pártvezérek nyilatkoznak a helyzetről. Egy-egy cikk nagy interjú keretében szokták hallatni szavukat az aktuális kérdésekben, amelyeknek valamire felé való fordulását szokta jelenteni az ilyen karácsonyi cikk vagy kijelentés.

Az idén a vezérek nagyon hallgatók. A aktuális politikai kérdések körül karácsonyra csupán a választójogról kapunk kormán. nyilatkozatot, az érdekelt miniszter, *Andrássy Gyula* gróf részéről. Ujat nem mond a belügyminiszter, csak annyit jelent ki, hogy körömszakadtáig védi reformjavaslatát. Hivatalos lapjában a *Magyar Hírlap* holnapi számában vezércikk jelenik meg *Andrássy Gyula* gróftól, aki a reformról a többek között ezeket mondja:

Jelszavak zsarnoksága, közéletünk nagy baja. Óvakodjunk attól, hogy idegen talajon nőtt tetszetős frázisok erőt vegyenek rajtunk s elriasszanak s ját érdekeink szolgálatától. Itéljen szigorúan a hazai közönség munkánk felett. Ez a joga és kötelessége is, mert javaslatunk hazánk jövőjét érinti. De ítéletében csak a magyar közérdek vezesse, csak a magyar állam szempontjából induljon ki. Nyugodt vagyok, hogy biralata ez esetben, a javaslat alapelvei tekintetében nem lesz kedvezőtlen.

Különben csak áldani tudnám azt és örök hálát éreznék iránta, aki a jelenlegi a kérdésnek jobb megoldását találja. Beállanék lelkes támogatójának. Munkám részleteinek minden javítását szívesen veszem, azonban minden olyan változás ellen, amely ártaná, elszánt harcot fogok folytatni.

SZÍNHÁZ.

Műsor:

Péntek délután *Kutya van a kertben*, bohózat.
Este *Dollárkirálynő* operette.
Szombat, délután *Csökkirály*; regényes daljáték.
Este, *Baba* operette.

UJDONSÁGOK.

Jézus!

Jézus, ki házról-házra jársz
A havas éjszakán
És zöld fűszkát nyújtasz be a
Szegények ablakán, —
Óh nézd, a friss remény előtt
Térdre hull a hit,
S könnyével oltogatja el
A szent fa lángjait.

De nézd, növekszik a sereg,
Mely nem tud hienni már,
S évezredes remény helyett
Valami másra vár.
Nem hat-e fel bus panaszuk
Hozzád az egekig? —
Jézus, ki házról-házra jársz,
Adj mást is már nekik.

Szávay Gyula.

Karácsonyi istentiszteletek.

A karácsonyi ünnepek alatt a református templomokban az istentiszteletek sorrendje a következő: Deczember 25-én délelőtt a nagytemplomban prédikálni fog *Dicsőfi József* lelkész, ágendázik *Kecskeméthy Lajos* lelkész, a kis templomban prédikál *Szarka Boldizsár* lelkész, ágendázik *Baróthy István* segédlelkész, a Kossuth-utcai templomban prédikál *K. Tóth Kálmán* lelkész, ágendázik *Boér Károly* s. lelkész, az ispotálytemplomban prédikál *Szele György* lelkész, ágendázik *Szele Miklós* s. lelkész, a Csapókerthben *Vágó Károly* s. lelkész, a Homok-kertben *Sárközy Lajos* szénior, a Szegényházban *Hajdu Zsigmond* püspöki titkár. 25-én délután: a Nagytemplomban *Peleskey Sándor* 4 th., a Kistemplomban *Sárközy Lajos* szénior, a Kossuth-utcai templomban *Papp Géza* 4 th., az Ispotály templomban *Peleskey Sándor* 4 th. — 26-án délután: Nagytemplomban prédikál *Bodnár Gábor* 4 th., Kistemplomban *Papp Géza* 4 th., Kossuth-utcai templomban *Sárközy Lajos* szénior, Ispotálytemplomban *Peleskey Sándor* 4 th. — 27-én délelőtt: Nagytemplomban *K. Tóth Kálmán* lelkész, Kistemplomban *Jánosi Zoltán* lelkész, Kossuth-utcai templomban *Szele György* lelkész, Ispotálytemplomban *Baróthy István* s. lelkész. — 27-én délután: Nagytemplomban *Papp G. 4 th.*, Kistemplomban *Bodnár Gábor* 4 th., Kossuth-utcai templomban *Peleskey Sándor* Ispotálytemplomban *Sárközy Lajos* főisk. szénior.

Az ágost. hitv. evang. templomban Karácsony I. napján, pénteken délelőtt 10 órakor az istentisztelet *Materay Lajos* főesperes végzi. Az istentisztelet után *Hudák János* se. édelelkész urvacsorát oszt d. u. 8 órakor *Hudák János* segédlelkész prédikál. Karácsony II. napján, szombaton délelőtt 10 órakor *Materay Lajos* főesperes végzi az istentiszteletet, melynek vésztével *Hudák János* segédlelkész urvacsorát oszt délután 8 órakor ima. Vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet alkalmával *Nikodémus József* theologus prédikál, a liturgiát pedig *Materay Lajos* főesperes végzi.

HARABÉCZY FEST. MOS. TISZTIT

DEBRECEN. SZÉCHENYI-UTCA 42.

Karácsonyi vásár alkalmával

120 cm. széles szövet 88 kr. 140 cm. széles loden kelme 95 kr. raktáron levő cikkek ezen olcsó árakhoz mértén jön eladása becsájva *Asztalos József* czégnél Kossuth-utca 4

— **Lapunk legközelebbi száma a karácsonyi ünnepek miatt kedden reggel a szokott időben jelenik meg**

— **Lapunk karácsony száma** olyan tartalommal jelenik meg, annak párját ritkítja a vidéki sajtóban. Negyvenyolc oldalra terjedő hatalmas újság-könyvet adunk előfizetőknek. A szépirodalmi részén a debreceni, fővárosi íróknak legjava munkáját ott találjuk. De felüli ez az ünnepi számunk városunk aktuális, jelentős eseményeit s egyik-másik közlemény bizonyára szenzáció számba fog menni.

— **A városi párt pártirodái.**

A városi párt óriási erővel indul a városatyaválasztási küzdelembe. A párt vezetősége permanenciában van s az ügyeket a következő pártirodáknak intézi: A Hatvan-utcai kerület pártirodája a Bika-szálloda 33 számú földszinti szobájában van, a Piac-utcai kerület pártirodája a városházzal szemben levő „Debreczen” szállodában, a Varga-utcai kerület pártirodája a Frohner szállodában van I. emelet.

— **A református presbyterium**

ülése. A debreceni református egyház presbyteriuma december 28-án hétfőn délután három órakor ülést tart Simonffy Imre főgondnok elnöklésével. Az ülés legfontosabb tárgya a január 10-évre kitűzött lelkészválasztás ügyében való intézkedés lesz.

— **Eljegyzés.** Ujlaki Géza dr. fővárosi ügyvéd jogiró, aki debreceni származású, eljegyezte néhai Beer Armin fővárosi póztónagykereskedő özvegyének leányát, Beer Ilonát.

— **Az öreg munkások karácsonya.** A kereskedelmi és iparkamara ez évben tíz olyan ipari munkásnak adományozott, egyenként 50 koronás aranyt, mint kitüntető jutalmat, kik hosszú időn keresztül foglalkoztak valamely iparágban, huzamosan ugyanazon munkaadónál: E kitüntetett munkások névsora a következő: Debreczenből Ba'ász István kefégyári munkás, Kriszán Géza lakatossegéd, Balogh Ferec butorgyári munkás, Gyenge Lajos lakatossegéd, Mészáros Lajos máv. fűtőházi munkás. Frigyesfalváról Pirsalszky Gusztáv vasgyári munkás, Nyirbátorból Barta Albert gyári munkás, Szatmárnémetiből Tatár József gézmalmi munkás, Munkácsról Orbán József csizmadiassegéd, Hajdunánásról Geller János gyári munkás. A debreceni munkásoknak ünnepies formák közt a kamara elnöksége ma délelőtt osztotta ki a kitüntetőleveleket; a vidékieknek

az egyes munkaadók útján küldötte meg. Kiosztásra kerül még öt darab százkoronás és oklevélből álló munkásjutalom. De ezek kiosztása fölött a kereskedelmi miniszter még nem határozott.

— **Rákosi Jenőné meghalt.** Budapesti tudósítónk táviratozza: Fővároszerte mély részvétet keltett Rákosi Jenőné született Kalmár Lenke halála. Meleg szívű, jó lelkű, jótékony kezű sokan ösmerték ebben az országban. A tisztelő nagy sereg veszi körül ravatalt és osztozik Rákosi Jenőnek, a Budapesti Hírnap főszerkesztőjének bánatában.

— **Karácsonfa ünnep.** Az országos tanítói árvaházban ma tartották meg a karácsonfa ünnepét. Zsúfó áig megtöltötte a tanítói árvaház nagytermét Debreczen város érdeklődő közönsége. A gyönyörűen feldíszített karácsonyfa mellett az egész terem hosszában felállított asztalok a szebbnél szebb ajándékokkal voltak tele. Hertelenczy Jenő az árvaházból alakított zenekarral két szép zenedarabot adott elő nagy sikerrel. Az a három gyönyörű vallásos ének melyet Kelemen Mariska s árvaanya tanított be és végeztetett s vegyeskarok mélyen megindította a hallgatóságot. Izen szövege szavaltak: Szabó Erzsike, Imre Ilona és Hradil Lajos. — Az ünnepélyt Kozma László igazgatónak a közönséghez intézett lelkes és köszönő beszéde zárta be.

— **Az iparos továbbképző tanfolyam** karácsonyi szünete dec. hó 24-től január hó 2-ig tart.

— **Köszönetnyilvánítás.** Osz. Vértessy Istvánné urnó a mai napon 20 koronát a siketnémák részére, 20 koronát pedig a népkonyha céljaira juttatott kezünkbe, mely kegyes adományért fogadjuk ez intézmények nevében nyilvános, hátszó köszönetemet. — Oláh Károly tanácsnok

— **A városi Múzeum karácsonykor** kétszer lesz nyitva díjtalanul a nagyközönség számára. Ugyint az ünnep második és harmadik napján, szombaton és vasárnap mindig délelőtt 10-12 óra közt.

— **A nagylétai ut kikövezése.** Győrffy Aladar azért folyamodott volt a városhoz, hogy a nagylétai utat köveztesse ki Debreczen. A tanács az ügyet véleményadás végett kiadta a mérnöki hivatalnak, mely azt jelentette, hogy az ut kikövezése 64-65 ezer koronába kerül s erre most nincs pénze a városnak, hanem 1911-ben lehet gondolkooni a kikövezésről.

— **A Divat Szalon,** magyar olvasóközönségünk e jóságáért méltán kedvelt családi lapja, immár XXII. évfolyamát járja. Minden dícséretnél többet mond róla ama tény, hogy ez idő alatt a Divat Szalon keletkezésének idejéből való régi

divatlapok mind kidőltek és olvasók esatlakoztak a győztesen maradt legjobb családi divatlap olvasóközönségéhez. Ebben az időben már nincs város és nincs magyar uriház, a hol kéthetenként nem a legnagyobb érdeklődéssel várnák a magyar gazdasági viszonyokhoz mért takarékos öltözködés tanítóját s egyben a legjobb szándékkal szerkesztett családi lapot, a Divat Szalont. — A mai nehéz életviszonyok között valóban kétszeresen is meg kell becsülnünk a nemes irányú divatlapot, mely asszonyainkat nem a divathóbortok majmolására, hanem takarékoságra és munkára tanítja. A „Divat Szalon” ugyanis igen kevés teret enged az ugynevezett párisi divatnak, melyet a mi társadalmi és gazdasági viszonyaink közt neveltség és kár nélkül viselni csakugyan nem is lehet, ismerni azonban a jóízűséghez tartozik, és e helyett a valóban szép, elegáns, praktikus öltözékek, kalapok stb. készítését tanítja. A Divat Szalon ugyanis ingyen szabásokkal szolgál, pontosan az előfizető mértéke szerint s e szabások által a lapban bemutatott toilettek otthon is elkészíthetők. Szorgalomra, tevőkénységre ösztönzi e lap olvasóit az iparművészeti munkák tanításával, háztartásra vonatkozó tanácsaival s a jól végzett munkálkodás jutalmául egy teljes, jól szerkesztett, neves írók munkáival gyarapított szépirodalmi részzel s egy jóra való gyermeklelki ad a tudnivalók mellé nemes szórakozást is. A Divat Szalon külső kiállítását is a belső tartalomhoz. Színes képek, ábrák, díszes borítéka, kiülő hölgyek arcoképeinek bemutatása, ismeretterjesztő cikkeihez adott illusztrációi mind sikeresen serakoznak ahhoz, hogy a magyar olvasóközönség ez években régi, de fejlődésben mindig friss és új családi lapját a külföldi divatlapok fölé emelje. A Divat Szalon különben olcsóságban is kiállja velük a versenyt, lévén előfizetési árá: egész évre 12 K., félévre 6 K. és negyedévre 3 K. Mutatványszámot ingyen és bérmentve küld a Divat Szalon kiadóhivatala Budapest, IV. Eskü-ut 5. sz.

— **Eljegyzés.** Lókody József okleveles jegyző eljegyezte hóré-hegyi Sínay Rózikát, h. Sínai Sámuel és neje Szabó Lujza kedves leányát. (Mindem külön értesítés helyett.)

— **Ötszáz korona a szegényeknek.** Debreczen városa karácsony napján nem feledkezik meg a város szegényeiről. Ez idén is ötszáz koronát utalt ki a tanács a város szegényei közt való kiosztásra, ami ama délelőtt történt meg a városgazdai hivatalban, ahol Vargha Elemér dr. tanácsnok osztotta szét a pénzt egy sereg szegény ember között.

— **Szerencsétlenül járt végrehajtó.** Súlyos baleset érte tegnap délután Puskás András hajdubúszórményi végrehajtót. A sikos járdán haladva megcsuszott és kitérte a lábát. Azonkívül a jobb kezén is súlyos zúzódásokat szenvedett. A végrehajtót lakásán ápolják.

Mozi! Széchenyi kávéház. Ma este gazdag új műsor **Mozi!**
Péntek, Szombaton, Vasárnap és mindennap d. u. 4-től 6-ig este 8-tól reg. 2 óráig.

Faczipó piar's (természetes.) Livrdelen (dráma.) Egy kabát vándorlása (mulattató.) Osztriga tenyésztés (természetes.) A fiatal's g virága (színes) Egy hasznos szakál (kaszagató.) A cigánynő boszuja (dráma.) Sentimentális betörők (bohózat)

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-
köhögés, skrofulozis, Influenza
ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Sirolin

Minthogy értéketlen utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

„Roche”

Kapható orvosi rendelésre a gyógyszerárakban — Ára üvegenként 4.— korona

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svájc)

— **Köszönetnyilvánítás.** Danko Béla urtól a Segítő esztendőre-ág nevében a mentő egyesület részére 20 kororát felvettem és a mentőegyesület nevében hálás köszönettel nyugtázom. Grosz Nagy Ferenc mentőegyesületi pénztárnok.

— **Gyomorbetegeknek** szives figyelmébe ajánlom a dr. Rózsa Ignác karlsbadi fürdőorvos ur utasítása szerint készült „Sanitas” kenyeremet. A legnagyobb gondossággal készített tápszert, mely minden ételhez használható. De különösen olyanoknál, kik emésztési zavarokban, főleg renyhe bélműködésben (székrekedésben) szenvednek, kitűnően bevált. E kenyér nem tartalmaz semmiféle gyógyszerrel s bármilyen mennyiségben élvezhető. Gyermekeknek ép úgy adható mint felnőtteknek. Szinre, — izre és árra semmiben sem különbözik a jó házikenyértől. Használható közönséges kenyér helyett minden háztartásban mint *ideális egészséges gyomor béltisztító* házikenyér. Kapható minden jobb vendéglőben, Mayer Jenő ur kereskedésében és nálam mindennap frissen. Vidéki megrendeléseknel elegendő két 10 filléres postabélyeg beküldése, melynek ellenében postán bérmentesen, egy friss kenyeret küldök. Horgonyi Károly, sütőmester Batthyányi-utca 15.

— **Dr. Miklós Armin** ügyvéd irodáját Debreczenben Piacz utca 58. sz. (Bankpalota:) megnyitotta.

— **Legkellemesebben** tölthetjük el időnket a karácsonyi ünnepek alatt a „Royal pazar villanyfényben uszó kávéház és étterembe” hol is minden este egy első rendű cigány zenekar hangversenyeznek tisztelettel Hauer Bertalan.

— **Olvasóink** figyelmét felhívjuk Tóth Béla utóda cég gyógyszerárának hirdetésére az 1845 óta fennálló gyógyszerárát Wohl Sándor ur vette át, Debreczen és Hajdúvármegye egyik legrégebbi gyógyszertára igen agilis szakember kezébe jutott med rnül berendezte és a nagy közönség pártfogását főtörekvése leendő kiérdemelni az által is hogy saját felügyelete alatt pontos és figyelmes kiszolgálásról gondoskodik.

— **A „Bikur Chólium”** debreczeni betegsegélyező egyesület által f. hó 20 án rendezett halesztélye alkalmával a következő felülfizetések folytak be az egyesület pénztára javára: Emerich Arnold, Grósz Nagy Ferencz, ifj. Widder Sámuel, Rosinger Lajos, Dr. Balkányi Miklós, Mauthner Alfréd, Nagy Illés 10 10 kor. Rosenberg Simon, Mihályovits Jenő, Kovács Nándor, Schwartz Fülöp, Hoffmann Sándor, Keiner Adolf, Erőss Jakab, Dr. Löfkovits Márton, Gróh Ferencz, Kohn Lipót, Aufrecht Alajos és Vilmos Weinstein Jakab, Stern József ifj. Schwartz Vilmos, Debreczeni Jenő, Dr. Féjer Ferencz, Hartstein Péter, Áron Miksa és Fürst Ödön, Nussbaum Mátyás, Berger Mór, Dr. Gutfreund Sámuel, Fried Emil, Dr. Hütter Károly, Kaufman Márton, Grünbaum Herman, Dr. Szöllös Dezső 5 5 kor. Nagy Jakab, Hochfelder Jakab, Hauer Bertalan, Radókovits Géza, Schreiber H, Engel Etel, Dr. Révi Nándor, Thieszen Arthur 4 4 kor. Rosenfeld Sámuel, ifj. Fülöp Ignác, Hajnal Sámuel, Márk Endre, N. N.

Hirschfeld Ármán, Löfkovits Arthur, Harmágyi Sámuel, Schwartz Ármán, Turai Farkas, Emerich Zsigmond, Dr. Kardos Samu, Dr. Lukács Béla 3-3 kor. Fisch Testvérek, Molnár Ernő, Fischer Adolf, Frank Rázsó, Muraközy László, Neumann Fipót, Rosenberg Adolf és fia, Roh Ignác, id. Widder Sámuel, Emerich Zsigmond, Steiner Manó, Stark Ignác, Szabó Henrik, Thieszen Arthur, Wiener Adolf, Markovits K., Fischer Vilmos, Klein Mór, Bacsó Burger D. József, Krémer Jakab, N. N. Turai Farkas, Falk Lajos, N. N. ifj. Csengeri Ferencz, Szép József, N. N. Lusztig Károly, Róvész Zsigmond, Liehtschein Mózes, Klein Ignác, Knöpfler Izidor, Balázs Ödön, Kálnai Lipót, Dr. Balázs Bertalan, Knöpfler Ligyés, Kellner D. Balogh Dávid, Fiesch Salamon, Kandel Ferencz, Wierer Lajos, Weisz Adolf, Keszler A., Harstein József, Weisz Gáspár, Klein Mihály, Goldberger Dávid, Steiner Mihály, Glück H, Hartstein Vilmos, Geiger József, Rosenberg József Fohn Dávid, Goldstein Bernát, Havas Dávid, Schneider Lipót, Kohn Ede Klein Antal, Bpest, Klein Ignác Bpest, Halmágyi József 2-2 kor. Kupfer József, Kurz Dávid, Domán Miksa, Márkus Jenő Klein Ferencz, Török Sámuel, Schwartz Lipót, Boros Izidor Steier Gvula, Rosenfeld Mór, Silberer Ede, Krausz Mór, Glück N. Bpest, Rottman Dávid, Fogel Izidor, Spitzer Emánuel, Stark Mór, Klein Ferencz, Klein Kálmán, Roth Adolf, Beckstein Lajos Herskovits Emánuel, Frank Rázsó 1-1 kor. Rosenberg Zsófi 1 kor 42 fillér fogadják a nemes adakozók az egyesület nevében legforóbb köszönetünk nyilvánítását. A választmány.

— **Karácsony előtt mi legyen a cél?** *Aczél antiquáriuma* és papírkereskedése, ahol mindenféle ajándékkönyvek, gyermek- és felnőttek részére, ugyancsak a gyönyörű díszlevegypapírok, emlékkönyvek, képeslap-albumok stb. stb. *mesés olvasón kaphatók.* Tessék próbát tenni. Kérem kirakataimat megtekinteni. Karácsonyi és újévi képeslevelezőlap ujdonságok. Telefonszám 575.

— **A „Debreczeni Leszámloló bank” m. sz.** (Piacz-utca 49. íppostával szemben) olcsó kölcsönöket folyósít.

— **Téli kesztyűinket** Schön Sándornál szerezzük be Debreczen Piacz-u. 12. szám. (Stenczinger ház.)

— **Elveszett** egy fehér, fekete foltos hosszú szőrű angol vizsla. A megtaláló jelentkezzen a városi nyomda irodájában.

— **Gummi különlegességek** Győrfi Sándor kötszerésznél Simonffy-ú. 2. sz. a.

— **Tündér szép francia babák, baba ágyak, butorok, konyhák, mindenféle állatok, kardok, puskák, hintó lovak, gőzgépek, vasutak, s számtalan szebbnél szebb karácsonyi ajándék tárgyak mesés olvasón kapható Mentze Henrik áruházában Debreczen Kossuth u. 4. sz.**

— **Mesés szép gyermekjátékok és mindenféle karácsonyi ajándék tárgyak meglepő olcsó szabott árak mellett hapható Mentze Henrik áruházában Kossuth u. 4. szám.**

— **Samu:** Szervus Tóbiás! Mit kell a fiad karácsonyra?

— **Tóbiás:** Könyvet vennék, mit szólsz hozzá?

— **Samu:** Ez a leghelyesebb ajánlás.

— **Tóbiás:** De holvegyem?

— **Samu:** Tyűh, hát nem tudod?

Hisz elismert tény, hogy bármily könyvnek beszerzését csakis a *Harmathy antiquáriumban* eszközölheted legelőnyösebben *Füvészkert u. 14. alatt.*

— **Nagy karácsonyi könyvvásár** Antalffy Józsefnél Piacz utca 44.

— **Schaf János táncos mester** az új táncfolyamát az iparos osztály részére 14-én hétfőn, a gazdálkodó ifjak részére 22-én kedden nyitja meg. Karácsony mindkét napján estélyt rendez.

— **Meglepő karácsonyi ajándékok,** u. m. faégetési tárgyak és készülékek, olaj és vízfestészeti dobozok. Dobo- zos levélpapír különlegességek, asztali tentatartók, csinos képek rímában. Levelezőlap és fénykép-albumok. Emlék és raplókönyvek, valódi aranytöltő tollak, legfinomabb angol és solingeni zsebkések legolcsóbb árakban kaphatók: Thaisz Arthur papírnagykereskedésében, „Bika” szálloda mellett.

— **Bálbizottságok figyelmébe** ajánlja kiváló szép táncrend készítményeit *Dávidházy Kálmán és Társa* könyvkötő és díszműves üzlete, ahol egészen új modorban, művészi kivitelben készülnek táncrendek és rendező-jelvények.

— **Karácsonyi és újévi ajándékok** képeskönyvek, ifjúsági iratok, levélpapírok, emlékkönyvek, stb. stb. óriási választékban igen olcsó árakban kaphatók *Hegedüs és Sándor* könyv és papírkereskedésében Kossuth-utca 11. Óriási választék gyönyörű karácsonyi és újévi levelezőlapokban. Kérjük a kirakatainkat megtekinteni. Telefonszám 54.

— **Kugler okorkák** eredeti csomagolásban fél és 1 ggrós eredeti fadóbozokban, valamint színházi csomagokban kaphatók a *Hegedüs és Sándor* cégnél Kossuth utca 11. Naponta friss szállítmány. Telefonszám 54.

— **Divatós őszi és téli Női és Leány felöltöket, boákat, model káplapokat** csak a Hajdúvármegye legnagyobb *Rózsa-féle* áruházban Kistemplombazár lehet már máttól kezdve *olcsón* vásárolni. Kérem meggyőződni! Legnagyobb raktár.

Közgazdaság.

Terménytőzsde.

Schwarz E. debreceni bizományos távirati jele után

Budapest, 1908, december 23.

Készaru 5 magasabb, határidők szilárdultak.

1909. októberi buza 10 98—99

1908. májusi buza ————

1909. áprillisi buza 12.51—53

májusi rozs ————

1909 októberi rozs 9.26—27

1909. áprillisi rozs 10.17—18

októberi zab 8.64—

1908. májusi zab ————

1909. áprillisi zab ————

1909. májusi tengeri 7.34—35

1908 júliusi ————

Villamos ivlámpákat

havi 3 korona kölcsöndijért és villanyvilágítási berendezéseket legolcsóbban készít

FÖLDES SÁNDOR

villanyvilágítás vállalata Piac-u. 62

Minden házi asszony

akkor cselekszik helyesen, ha liszt, kávé, tea és egyéb fűszereket az alábbi cégnél szerzi be, mert alig nyílt meg, már is a legolcsóbb és legpontosabb bevásárlási forrásnak van elismerve. **Pollák Zsigmond,** Hatvan-utca 7. szám. <<<

Karácsony ünnepén.

(Irtá: Csiky Lajos, theol. akad. tanár.)

„Eljött már, a kit a szent atyák vártak,
A szent királyok, akit óhajtottak,
Kiról jövendőt próféták mondtak,
Nyilván szólottak“.

Igy zeng, e szavakkal száll-száll az ének magyar református egyházunk templomaiból föl-föl a magasba, a menyeyi király, a nagy, a jóságos Isten trónja elé, melyet ő a kiterített égboltozat végtelen csillagtáborának sugárözöne között helyezett el.

Ily gondolatokkal száll-száll az ének s szárnyal az imádság az ég felé e napon a földi világ minden kereszttyén templomából is, hol csak ismerik a Krisztus szent nevét, melynek hallatára fölemelkedik a lélek, megdobb a szív, örömtől árad a kebel, s imádságra kulcsolódnak a kezek, a szem az örök Isten kegyelmes ábrázatán pihen meg.

Mert ő, az elesett emberiségen megkönnyült nagy Isten; ő a bünbe merült világot irgalmával megváltani akart jó Atya; ő a menyeyi seregek királya: ő adta mi nekünk a Krisztust.

„A menyeyi magas égben
Istennek dicsőség legyen!“

* * *

Karácsony ünnepét üli ma a kereszttyén világ!

Kinek ne dobbanna meg e napon valamely fenkölt, magasba vágyó, szent szenvedelemben a szive; ki ne venne ma erőt, még az ugynevezett világfiak között is, valamely máskor elhallgatott benső sejtelem, valamely most el nem némitható szent érzélem, hogy köze van az égnek a földhöz, hogy vigyáz mi reánk valamely égi hatalom, hogy ha a föld előli mi bennünk a lélek magasba vágyó epekedését, a meny száll alá támogató erejével hozzánk, s azt tanítja nekünk, hogy él az Ur az ő örök kegyelmével, s elküldi mi hozzánk az ő békeességének követét, hogy az öntsön új vágyakat, megújuló reményeket sziveinkbe, s ez vonja föl életünk egére az öröm szivárványát, ha az élet sötét felhőinek elvonultával földerül a világ világossága, ha elérkezik Krisztus Urunk áldott születése napjának ünnepe.

Ez ünnepet üljük most karácsony ünnepét.

De hát miért is örülünk mi tulajdonképen ez ünnepnek?!

Mert ez a nap ünnepe a legelfásultabb léleknek is.

A bibliai idők üde harmatcsepektől illatozó tájairól, Bethlehemnek mezejéről angyalok éneke zendül át hozzánk, melynek édes melódiáját e napon örömmel fogadja be lelkébe a hitelenség embere is: „Dicsőség a magasságos menyekben az Istennek, és e földön békeesség és az emberekhez jóakarát“.

Van-e lélek, mely elzárt, van-e szív, mely kietlen arra, hogy rést ne

üssön rajta, meg ne fogamzzék benne az angyali karok e halleluja-éneke?!

Örvendezik e napnak a munka embere, kinek oly igen jól esik az, hogy életében a vergődés rideg prózáját a himes költészet ragyogó áradata váltja egy kissé föl; hogy mikor a tél kezdetének legelején áll, e napokon egyszersmind rövidülni kezdenek az éjszakák, a nappalok pedig hosszabbodni kezdenek, a természeti világ is jelképezvén ezzel a lelki világ ama nagy csodareményének bizonyosságát, hogy a karácsony Jézusa a sötétségnek eltörlésére szállt alá a földre, hogy benne, tőle és általa van a fénylő világosság égen és földön egyaránt.

Oh hát a gyermekek mennyire, de milyen édesen örülnek az ő jó barátjok, az áldott Jézus jövetelének, a szép, a boldog karácsony-ünnepnek!

Oh ahol csak kigyul a karácsonyfa gyertyáinak lángja, s csengő gyermeköröm zsvájában hálátelt szivek lobbanása hangzik: él ott a Krisztus iránti szeretet a kicsinyek örömeiben gyönyörködő nagyok sziveben is.

Leszáll hát e napon tudásának büszke magaslatáról a tudomány embere is, hogy hívővé váljék e szent nap örömeiben. A még oly igen együgyű kicsiny gyermek pedig fölemelkedik e napon a hit magaslatára, hova örvendező szive segítette föl.

Imé a karácsony!

A hitnek ünnepe ez, mely örömet áraszt.

Az öröm ünnepe ez, mely hitre vezérel.

De hiszen a hit mindig karöltve is szokott járni az örömmel!

Karácsony ünnepe, te boldog, te szép, te szent nap!

Terjeszd közöttünk a hit világosságát, hogy szünjék a bánat, muljék a keserv, enyhüljön a szomorúság sziveinkben.

Üdvözlégy karácsony ünnepe, te boldog, te szép, te szent nap!

Zám és a zámí templom.*

— A városi muzeum 1908. évi jelentései közül. —

Zám, a mértföldekre terjedő debreceni határnak legnéptelenebb része. A 13 ezer kataszt. holdas pusztá állandó lakossága nem több öt-hat léleknél, egy száz mezei rendőrnek a Kövesháznál remetéskedő családjánál. Hanem azért Zámmal a szomszédos Ohattal együtt számottevő monografiai irodalom foglalkozik. Melyik más pusztánk dicsekedhetik ezzel?!

Kiinduló pontja, tárgya, oka, hogy Zám is, Ohat is így belekerült a történelmi-írásba már-már hétszáz esztendősen igen rövid s igen szűk szavú feljegyzés. A váradi Regestrum, amelybe a Szent László templomában 1208. és 1235. között végbe ment tüzesvas próbák vannak feljegyezgetve, — két környékbeli falu lakosai között mint bizonyos tolvajok vádlóit megnevezi az ohati és zámí apátokat is,

*E közleményünk kivonat a zámí templomban megásatásáról szerkesztett hosszabb jelentésből, melyhez magyarázatul rajzok, fényképek s egy térkép is van csatolva. Rövidség okáért a kuttforrásokra való hivatkozásokat s a kisebb részleteket mellőztük.

csupán így: abbas de Uhod, abbas de Zam.

Balássy Ferencz plebános volt az első, aki bizonyította a Tudományos Akadémia előtt (1880-ban) hogy az ohati és zámí apátok kolostorait a Hortobágyon kell keresnünk; amazét az ohati Telekháza nevű major hatalmas nagy halmán; emezét pedig az Arkus partján, a Faluvéghalmához közel, ahol a zámí templom helyét mutogatják a pásztorok. Később (1903-ban) Végh Kálmán Mátyásároktói plebános, a „Hortobágyi apátságok“ról írott könyvében fejtegeti e két apátság alapítását; de az ohati kolostort Telekházáról a csegei Nagymajorba helyezi, amelynek területe hajdan szintén Ohathoz tartozott; továbbá még négy más kolostorról is értekezik, amelyek szerinte az Árpádok korában ugyanezen a környéken állottak; ezek: a szentmargitai apátság, a drassai praepositura, a tomaji apátság, meg a szárdi anyakolostor. Végh azon nézetéből, hogy az ohati monostor nem a Telekházán épült, — hosszabb vita támadt köztem és közte a Századok hasábjain, amikor is mindkét pusztá történetére nézve számos ismeretlen vagy annak előtte figyelembe sem vett okirati adatot hordtam össze. Az ohati apátság hely-kérdését még nem tartom végképen eldöntöttnek.

Ami pedig a zámí apátság és Zám történetét illeti, azt az eddig megjelent értekezések és közlemények felhasználásával röviden a következőkben foglalhatjuk össze:

Végh szerint az apátságot, a kumbessenyő Ákos nemzetség alapította s abba Cisterciátokat telepített, ami ha így volt, a Monostor 1172-nél elébb meg nem épülhetett, miután Szent Bernát szerzeteseit ekkor hozta be II. Geiza hazánkba. Zám-monostorát Pázmány is a Cisterciátóknak tartja. Végh a cisterciata-eredet mellett felhossa, hogy az apátságot a Szentkeresztről nevezték el, ami azt sejteti véle, hogy az ausztriai Szentkeresztről származott barátok voltak első lakói. Ellenben Balássy bencés kolostornak tartja. Ezt a nézetet támogatja muzeumunk ásatásának eredménye is. Amennyiben a templom félköríves apsisal épült, míg a szigorubb szabályzatú s rideg egyszerűsége törekvő. Cisterciátok templomai többnyire egyenesen záródó szentéllyel bírtak.

A zámí apátságról az első írott feljegyzést 1220-ból a váradi Regestrum őrizte meg, amire már elébb hivatkoztam. Huszonegy esztendő múlva bizonyosan feldúlták a tatárok ezt a monostort is. Egyhamar nem is állott helyre. Mert még 1297-ben is, amikor a Káta nemzetségbeli Góg vagy Gug, Egyed és Pál ugyanezen Zám nevű birtokukat minden hasznaival és tartozékaival együtt száz budai ezüst márkáért eladják debreceni Dózsa mesternek (később Róbert Károly híres nádorának), a váradi konventnek erről kiállított bizonyítványa egy szóval sem említi sem a monostort, sem a fellette való kegyuraságot. Az 1322—37. évi pápai tized lajstromokban sem fordul elő Zám sem plebánusával sem apátjával. De már Pál országbirónak és az egri káptalannak 1343-ban kelt osztálylevele értelmében Dózsa nádor fia Jakab és Pál egyfelől, — a Káta nemzetségbeli János nógrádi esperes és Lőrincz, Eösi István fiai, valamint Gug, szintén Kátai Gug fia másfelől egyenlően osztóznak meg nemcsak Zámon, hanem a Szentkeresztről nevezett zámí monostoron is. Zámmak Csécsfelől lévő része — az északi — jutott a Káta nemzetségnek, Mizsété felőli része — a déli pedig — a Dózsa fiaknak.

Ezután megint nem esik szó többé a zámí monostorról; hanem — amint

— Csak még a paphoz kell menni — toldja hozzá a hamis szemű Évi.
— Oda nem megyek, mert még kicsi vagyok — majd ha bajuszos leszek.
— Igazán? Lesz magának bajusza is? Hol lesz?
— Itt ni!
— Itt? s hirtelen oda hajlik, egy csókot nyom a fiu szájára.
— Hol a kardom?
— Nem tudom, leoldódott az oldalamból.
— Hát a szekerelem?
— És az én babám? Adja ide!
— Nem adom!
— Csunya Sanyi!
— Csunya Évi?
— Haragszom.
— Én is.
Évi durczásan elhuzódik egy fa árnyékába, Sanyi szalad az édesanyjához.
— Éhes vagyok!
Kezébe vesz egy darab vajjas kenyeret, bele harap s azzal oson ki az udvarra. Megáll Évi előtt.
— Évike! Én nem haragszom.
— Én sem. Üljön le ide mellém. Megfogja kis kezeivel, oda huzza magához.
— Nem éhes? Osztozzunk.
Mihamar eltűnik a vajjas kenyér. Ujra kezdődik a játék.
— Mi nemsokára elmegyünk — pereg Éva nyelve. Megyünk a tengerpartra.
— Hol van az?
— Messze, nagyon messze. Eszünk ott csigát, békát, makarónit.
— Huh!
— Ott úgy beszélnek, ahogy én nem tudok. Jön tátá, anya, meg a testvéreim. Hát maga nem jön?
— Olyan messzire nem megyek.
— Elviszem én magát is. A kis uramat csak nem hagyom itthon?
— Nem megyek. Nem sajnál itt hagyni?
— Óh igen. De ne busuljon. Hozok én onnan czápát, taliánt, nagy hajót.
— Gyü te fakó! — kiált Sándor s gyors iramodással tűnik tova.
Repül a kocsi, porzik az ut, a baba kenderhaját vigan lobogtatja az enyhe fuvalom.
Kerül-fordul s visszatér.
— Mit hoz nekem?
— Már mondtam. Czápát.
— De én félek tőle.
— Hát a hajótól?
— Attól nem.
— Mi azon megyünk.
— Mi meg vasuton!
— Maga is elmegy?
— Igen!
— Itt hagy engem?
— Majd ha maguk elmennek, mi azután megyünk.
— Hova?
— A hegyek közé. Majd hozok magának kis medvét, nagy bocskort, meg egy csomó virágot.
— A medvét meg a bocskort tartsa meg magának.
— Majd meglássa milyen szép lesz. Eleven medve, nem olyan, mint amelyet a Jézuska hoz.
— Hol veszi? Melyik boltban?
— A hegyek közt. Mogfogom, mikor eszi a málnát.
— Hátha megöli?
— Nem félek ám. Elviszem a kardomat is. Levágom a fülét, az orrát, ha bántani akar.
— Jaj! ne beszéljen ilyet. Ugy félek.
— Ne féljen, ott lesz apám is.
— Akkor jól van. Ugy már nem félttem. Hát csakugyan elmegy?
— Igen.
— Akkor bucsuzzunk.
— De még nem megyek.
— Mindegy, azért elbucsuozhatunk.

Átöleli egymást a két gyermek.
— Isten vele!
— Isten áldja! s összeforrnak ajkaik.
A legtisztább csók csattan el, a legtisztább szeretet jele. Ehhez nem tapad sár, nem tapad szenny, nem utógondolat... Megzizzen a levél, mintha az angyalok tapsolnának örömlükben...

Tassi Miklós.

Hulló levelek.

I.

Hol kettesbe' jártunk
Verőfényes nyáron —
A rétet, az erdőt
Ott most magam járom.

Keresztjáró ut ez
Golgotára vezet —
Hurczolom száz sebbel
Véres keresztemet.

Minden lépten, nyomon
Csók vagy könny emléke —
A Szerelem van itt
Ravatalra téve.

II.

Az erdőt, ahol a mult nyáron
Ő volt a legszebbik virágom —
Most ősszel is csak felkerestem
Hogy a szívem véresre verjem.

Kinzom magam, mint a fakirok
És gyáván egyre érte sirok —
Mig lassan megöl az emléke
Ahelyett, hogy elmennék érte.

III.

Ha tél előtt én egyszer
Még mámoros lehetnék —
E sárga őszi uton
Egyszer veled mehetnék!

Látnék még egyszer mindent
A régi nyári színbe'
Jöhetne a tél aztán
S üthetne kést e szívbe.

IV.

Mennyi édes csók emléke
Kisér el nyárból a télbe!
Mennyi álmok kinos vége!
Két lélek bus ébredése.

Vége van a forró nyárnak;
Hideg, őszi napok járnak —
Forró ajkak jégre válnak
Nap nyugtán nőnek az árnyak.

Egyedül lenni úgy félek;
Kisértenek csókemlékek —
S rám szólnak, hogy minek élek
Ha több csókot nem remélek?

Nem is tudom mire várok
Őszi uton minek járok —
Ha elfagytak a virágok
Ha elhagytak nyári álmok? . . .

V.

A padon, ahol tegnap ültünk
Árván, egyedül üldögélek
S ki, isten tudja merre, hol jársz —
Odaképzellek mellém téged.

Aztán lábad nyomát keresem
Az uton, merre együtt jártunk —
S kezed nyomát a virágbokron
Melyről letéptük a virágunk.

És érzem illatát hajadnak
S hangod zenéje cseng a légben —
Én istenem, örült leszek még
Ebben a meddő keresésben . . .

Vértessy Gyula.

Tamás János esete.

Irta: Zih Sándorné.

A komor, ködös, hideg téli éjszakában ugyancsak siet a sürgős parancscsal káplár Tamás János, a kapitány urat felkeresni.

A kapitány egy-két szóval említette is, de meg a nélkül is tudott dolog volt, hol szokta az éjszakáit tölteni, hol egyik hol meg másik kávéházban.

De nem érzi most a hideget Tamás János, akármilyen keményen csapkodja is a havat arcába a goromba szél, nem érzi, mert belőlről melegíti egy édes, örömteli érzés: holnap megy haza két beti szabadságra a családjához.

Csak úgy repes a szíve örömeiben. Kimondhatatlan boldogsággal forgatja eszében azt a nagyjelentőségű eseményt, hogy meglátja, megölelheti, csókolgathatja a kis Jánoskáját, aki már beszélni is tud. Azt mondja: Ne bá' meg puly, puly, meg azt is, hogy czicz! Így dicsekedett el mindezekről a felesége egy hosszú levélben Tamás Jánosnak.

Mert hát János katona sorban levő állapota daczára, már nő, gyermekes ember volt.

Ugy esett a dolog, hogy a Kovács Péterék Juliskája nagyon szép lány volt, ő meg szemrevaló legény meg is szereték nagyon egymást, de hát mivel beveték katonának, úgy biztosította magának a szép Juliska szívét, hogy egy hónappal a berukkolás előtt megesküdtek. A menyecske aztán otthon maradt Tamás berukkolása után is a szülei háznál, hűséges szeretettel várva haza — immár másodmagával — az urát a katonaságtól.

Elérkezett hát az idő, mikor ismét szívére ölelheti a tenger sok nehéz várakozás után. Oh boldogságos Isten! mi csoda menyei öröm lesz az!

Ugy elfoglalták gondolatai Tamás Jánost, hogy egyszerre csak azon vette magát észre, hogy a kapitány ur előtt áll. Meglepetve nézett körül a teremben. Micsoda ragyogás, fényesség itt minden. Hiszen még a paradicsom sem lehet ennél szebb, fényesebb, — gondolja magában. A csillárok metszett üvegjein ezernyi színt játszik a láng, a tükrök megkétszerezve verik vissza fényüket. Valami csudálatos muzsika is hallatszik csendesen, andalítóan, de azért jól ki lehet venni a melodiát:

Fütyül a szél
Késmárk felett . . .

De milyen furcsa, hogy akármilyen csendesen huzzák is, mégis szép, pedig hát ők ezelőtt úgy találták a cimboráival mindig szebbnek a muzsikát, ha jó hangosan meghallatszott és bele sikoltoz a klarinét, meg bele recscsen a trombita szava a nótába.

A sürgős jelentés tartalma nem nagy örömtöt okozhatott a kapitánynak, mert bosszusan fordult a mellette ülő kisaszszonyhoz, s nagy buzgalommal tárgyalták a dolgot.

Tamás János első meglepetéséből magához térve, kíváncsian vette szemügyre a közelébe eső dolgokat. Az asztalon szétszórtan heverték a gazdag vacsora maradványai, pezsgős üvegek, cukor sütemények, narancsok, csillogó zománczsal bevont déli gyümölcsök, cifra bonbonos dobozok, s hirtelen nagyot gondolt Tamás János.

— Milyen gyönyörű szép gyerekeknek való nyalánkságok ezek itt, milyen jó volna belőlök hazavinni a kis Jancsikának! . . . s hirtelen elhatározta magát Tamás János.

Nem néz ide senki, ő bizony vesz belőlök. Eszébe ötlik hamarjában ugyan, hogy ez lopás . . . Eh, semmi, legényvirtus az, elvenni valamit a gazda elől, anélkül, hogy észre venné, nyugtatja meg hirtelen magát, s már kezd is zsebre rakosgatni a drága jó nyalánkságokat, süteményeket, cukrokat.

De most egyszerre a lélegzete is eláll ijedtében Tamás Jánosnak.

A kisasszony felugrik és tolvajt kiált a pincérek egy pillanat alatt összeszaladnak, egy már fogja is a legény gallérját, a másik meg szedegeti elő a bő kabátzsebből a süllyesztett holmit míg a többi kárörvendő vigyorgással lesi, hogy mi minden kerül elő. Cifra skatulya tele mandulával, malaga szőlővel, piros, zöld hamvas gyümölcsökkel, cukorkák s több efélék.

Egy szemfüles piccoló már rendőrért akar szaladni de a kapitány nem engedí, hanem haragosan fordul a reszkető katonához:

— Gazember, hát kinek akartad te ezeket lopni, mi?

Tamás János nem mer szólni. Remegve érzi most már, hogy még sem olyan egyszerű esemény lesz ez, amilyennek ő gondolta, az ilyen csínyeket. Keservesen gondolja el, hogy most már alighanem vége a hazamenetelnek is. Hiába gőgicsél Jancsika, nem gyönyörködik ő már abban. Szinte elfutja szeméit a köny, amikor újból ráivall a kapitány ur:

— A szeretődnek loptad? he!

— Alásan jelentem a kapitány urnak, a Jancsi fiúnak akartam vinni — hebegi a legény. Holnap szabadságra megyek és azt gondoltam, hogy ez jó gyerekeknek való csemege lenne.

— Ki az a Jancsi fiu, testvéred, vagy mid? kérdezte engesztelékenyebben a kapitány.

— A fiam — jelentem alásan a kapitány urnak. Már elmúlt egy esztendő, beszélni is tud. Azt mondja, hogy puly-puly, meg cic, — dadogja a legény zavarában elmondva ezeket a gyógyógó szokat is, melyek bár az ő szívének végétlenül kedvesek ugyan, de az ő szájából biz elég fonákul hangzanak — mosolyra ingerelvén a kapitány urat is naivsággal.

— A szeretőjének a porontya! szelemeskedett a kisasszony a kapitány urra mosolyogva.

— Megkövetem alásan a kisasszonyt, vagy asszonyságot, vagy nem tudom minek tiszteljem, — feleli most egész önzéretes bátorsággal a legény — Juliska nekem becsületes esküdt feleségem!

A kisasszony mintha duzzogott vagy szégyellősködött volna — félrevonult, a kapitány pedig felállt.

— Most jöss velem és — folytatta hangosan, mintegy magyarázatul a történetendőköt kíváncsian leső pincérhadnak — majd megkapod a magadét.

Kint metsző hideg fogadja őket. A szél dühösen vagdalja a havat arcukba.

A kapitány nem tud szabadulni valami meghatottságtól. Folyton meg-megujul képzeletében a kávéházi jelenet: a szegény katona rémült arca, amint zavartan, szinte öntudatlanul dadogja: — puly-puly, meg cic.

Ez az ember lopni tudott azért, hogy a gyermekének valamit vihessen haza. Oh hát ő mire nem lett volna képes, csak hogy azt az egyet, az övét, az imádottat, mindenét, megmentse a kegyellen, haláltól. Nem lehetett megmenteni és azóta kerül az üresen maradt

házat, kerül az a kétségbeesett gyászruhás asszonyt, aki nem tud azóta se egyebet csinálni, mint sirni, zokogni megörjítő fájdalmában.

Nem, nem tud ő most a kaszárnyába menni idegen emberek közé. Kimondhatatlanul vágyik a szíve valaki után, aki előtt a bánatát nem kell eltitkolni, könnyeit elrejtteni, szégyelleni. Haza, haza, ahoz a szerencsétlen asszonyhoz, a kít a nagy gyász után magára hagyott mérhetetlen bánatával, kétségbeesésével.

Nagy lelki harcában szinte elfelejtkezett Tamás Jánosról, pedig ez nyomon követte, olyan keserű megadással, mintha egész kis boldog világát egy menykőcsapás zúzta volna széjjel, s neki mindene a romokba vészett volna.

A lakás elé érkeztek, a kapitány becsengetett, azután oda fordult Tamás Jánoshoz:

— Tanuld meg, hogy akinek becsületes, esküdtött felesége, meg gyermeke van, gyalázat magát lopással bemocskolni. Hanem ha valamit akarsz a kis fiadnak holnap haza vinni, hát ezen a pénzen vehetsz neki . . .

Tamás János azt se tudta, hova tűnt el hirtelen a jóságos kapitány ur, hogy még el se tudta hálás szívének köszönetét rebegni neki. Egész valójában olyan menyői örömet érzett, hogy szinte öntudatát vesztette a nagy boldogságtól.

. . . Odabenn pedig két egymást újra feltalált szív bánata enyhült a megosztott fájdalom könyeinek összefolyásában.

Végredelet.

Mondják (kapott élcz, rég nem illenék ma):
Mikor hazulról kiteszed a lábad,
Nem tudhatod, nem hull fejedre tégla?
Halandó! biztossítsd nőd s unokádat!

Végredelek hát én is, bár még fennen
Hordom fejem s legény volnék a gáton,
De jó sietni, míg gyomor s máj rendben
S míg épeszűnek vall még pár barátom.

Testem az anyaföldé lesz; hasznát tán
Alig veszi, — zsirját már mind kiszedtem.
Lelkem hagynám istennek, de a sátán
Rég elszámolt magának, busan sejttem.

Barátnak minden jókat, ellenségnek
Teljes szivemből rosszakat kívánok.
(Hisz Isten is mennyet oszt kegyeltjének
S pokolkinzást oszt annak, aki álnok.)

Kit leginkább szerettem, annak szánom
Örökségül a könyemet. Az élet
Sohsem osztott e léha bus világon
Kiválasztottabb szent keserűséget.

S a kaczagásom szálljon örökségül
Arra, akit legforróbban gyűlöltem,
Tudom, a mája megrohad mérgétől
S a szíve százszor megszakad, dühödten.

Sirtam s kaczagtam, — egyebem sincs aztán.
Adós vagyok, igaz, néhány embernek,
De tán fizetek még éltük piacán:
Valakit megverek, — vagy engem vernek.

Mim van még? Egy két szeretőm: találjon
Más hőst, ki majd utánuk hűbben fusson,
Papomra is gondoljunk! rá testálom
— Ab invisis — összes mennybéli jussom.

És testálok fölsőbb politikánknak
Több hallgatást s több férfiúi merszet,
Bűnbánatom' az Akadémiának
S a Független Ujságnak ezt a verset.

Bodor Aladár.

Szigligeti.

(Részlet; Zivuska Andor és Patrubány Olivér színjátékából.)

Szin.

(Szigligeti szegényesen rendezett szobája. Az asztalou pléh-ernyővel árnyalt gyöngye fényű olajlámpa. Színház utáni idő. Együtt vannak: Szigligeti, Fáncsi, Megyeri, Telepi: a budai szinkór Döbrentei társulatának tagjai.)

Telepi.

(Megyerinek a magyar színészet mostoha sorsát persifláló szavai után; öklével az asztalra csap. (Keserűen.)

— Nyomorult egy élet! . . . Ha fiam lenne egyszer és kiejtené a száján, hogy komédiás akar lenni! . . .

(Fölugrik a székről.)

Megyeri.

(Czinikus mosolylyal.)

— Mit tennél? . . .

Fáncsi.

— Megfojtanád? . . .

Telepi.

— Meg! Mielőtt a mondata végire érne! . . .

(Szelid, rezignáló hangon az előtte álló, maga elé révedt Szigligetihez.)

— Te Jóska! . . . Mond csak, mi balvégzet hozott téged erre a szenvedéssel kövezett utra? . . .

(Merőn nézi Szigligetit.)

Szigligeti.

— Mért kérded ezt? . . .

Telepi

(vállat von.)

— Mért kérdezem? . . . Valahányszor csordultig telik a szívem keserűséggel mindig rajtad akad fen' a lelkem! . . . Fiskális az apád; szükségét, szenvedést nem láttál soha! urnak születél, urnak neveltek. Télen meleg kemence, nyáron hűvös szobában lehetett volna a helyed és te elhagyod a házat, hozzá fonod a sorsod ehhez a virágtalan, tövisbe' gazdag szürke fonálhoz, amelynek magyar színészet a neve. Menekülj Jóska! Menekülj! Az életed kezdetén vagy még! . . . Megtagadott az apád? . . . a család? . . . Megtagadott! De az apád — apád! És nincs apa-szív, amely a tévedt, de megtért fiut keblére ne zárja . . . A magyar Thália temploma áldozattal él még, ember-áldozattal! Nem mi vagyunk a papja, hanem a minket feláldozó nyomor!

Szigligeti

(komoly nyugalommal.)

— Elhagytam a házat, hogy ne térjek vissza bele soha!

Telepi.

— Elhagytad és . . .

Szigligeti

— Küzdeni, szenvedni, éhezni, nyomorogni fogok, mint Ti! S ha azt kérdezed: miért? Azt kérdezem én is: mért nyomorogtok Ti?! . . .

Telepi

— Mi! . . .

Többiek

(a pillanat ünnepélyességétől meghatva, csendesen:)

— Mi?! . . .

Telepi

— Szinpadon születünk: komédiásnak! Az volt az apánk, az anyánk . . .

Szigligeti

(kitörő hévvel)

— Hazudsz! —

Mind.

(Megdőbvenve kapják Szigligetire a szemüket.)

Szigligeti.

— Mert nem tudnál, nem bírnál más lenni csak az, ami vagy! Fanatikusan, a véred minden izzó csepjével a deszkákhoz vagy forrva, a kinzó, sebző, szenvedést, nyomort és gyönyört osztó deszkákhoz!

Koldus, szegény, kifosztott nyomorultnak érzéd magad; éhségtől tántorog a lépted . . . Kigyul a lámpa . . . föl-lebben a függöny s te: a szegény, a nyomorult, az éhes-ur vagy, nagy ur!

Lelkek felett; a jól lakva rád bámuló százak lelke felett!

Az fog e deszkán engem is, ami titeket! Az biztat, bátorít engem is, ami titeket! Abban hiszek, remélek én is, amibe' ti; ami el-el borul, de forrón, tisztán él a lelketekben: — egy jobb jövőben! . . .

Elvettem a sorsom, fölesküdtem a magyar komédiának, esküm meg nem szegem: magyar színész vagyok én is!

Mind

(lelkessült szemmel tapadnak Szigligetire.)

Fáncsy.

— Ugy, ugy! . . . Magyar földön, magyar Tháliának előbb, utóbb, — töríkszakad! . . .

(öklével az asztalra sujt! keze megérinti a lámpa mellett elrejtve volt tintás üveget. Fölveszi. csodálkozva.)

— Tinta . . . ?

Mind

(közlebb lépnek.)

(csodálkozó hangon.)

— Tin-ta? . . .

Megyeri.

(Kiveszi Fanci kezéből az üveget s a lámpavilágának fordítva félszemmel át-tekinzt rajta.)

— Egy cipó ára tinta . . .

(az asztalra teszi az üveget.)

— Irtál?

Szigligeti

(zavartan)

— Nem . . . én.

Fáncsi

(az asztal lapját nézve)

— Igen! Ehel ragyog egy csep még!

Mind.

(érdeklődve.)

— Kinek? . . .

Szigligeti

(vállat von.)

— Kinek . . .

Telepi:

— Azt mondtad tegnap, hogy egyes egyedül állsz! . . . A család megtagadott . . . Kedvesed nincs . . . A trupnál csak egy ember tartott eddig tintát: az öreg Gyula bácsi — szerepezni! . . .

(Komolyan néz Szigligetire.)

— Vagy tán . . .

Szigligeti

(Riadtan kapja Telepire a szemét.)

— Mit akarsz mondani?! . . .

Telepi.

— Az öreg háta megett a direktorral . . .

Szigligeti

(Riadtan.)

— Károly! . . .

(pillanatnyi csend.)

— Nem akartam szólni. Akkor akartam előállni vele, ha meg lesz . . .

Mind.

— Micsoda? . . .

Szigligeti.

— Egy komédia . . .

Mind.

(Kigyulva.)

— Darab?! . . .

Szigligeti.

— Az! Eredeti . . . magyar!

Mind.

(Kitörő örömmel.)

— Magyar! Eredeti! Mutasd!

Szigligeti

(Mintegy meghihetődve.)

— Magyar! S ha igaz a hit, ami a lelkembe ég, úgy eljő a nap, hogy a magyar theátrumban magyar darab lesz csak; magyar komédiában rikatja, kacagtatja a publikumát a színész!

Mind.

(Lázasan.)

— Mutasd!

Szigligeti.

— Nincs kész! Két felvonás van meg; a harmadik csak félig . . .

Mind.

— Annyit!

Szigligeti.

— Nem . . . most . . .

Mind.

— Igen! Igen!

(a vonakodó Szigligetit a vállukra kapják s az asztalhoz viszik. Szigligeti a feszült figyelemtől mélyszéges csendben kinyitja az asztal fiókot, kivieszi a kézirat csomót. Mind az asztal köré telepednek; ülve, állva neki könyökölve.)

Szigligeti.

— Jó! Egy jelenetet! . . .

(A lámpaernyő alá néz, megigazítja a lángot.)

— A Hunyadiak korából játszik a darab. Szin az ország tanácsának a terme. Jelenet: Ulászló jön s a magyar urak fogadják a királyt.

(Olvasni kezd.)

Ulászló fényes kísérettől követve, megjelen.

Hédervári nádor:

— Légy üdvözölve lengyel fej'delem A hon szívében: hű ország tanácsunk Szentélye küszöbén!

Neked jogot

Adott velünk kötött, s örökbecsű Szerződésed, hogy most körünkbe jöjj! Te jól tudod, hogy nagy kitüntetés Mely ifjan ért; s reánk kimondhatatlan Hízegő kedvező határozatod! De fejedelem! A nemzet, melyhe' jössz Legszebb jogok sorát ruházva rád, Várva elméd bölcs varázshatalmát: Számon kéri egyszermind szíved!

Ulászló.

— Hogy elfogultan nyájasabb szavakra Nem nyilik ajkam, óh! bocsássatok meg És nem remélve ily fogadtatást Mely gyönyör könnyét lopja most szememre!

Szívet kívánsz a hű uemzet nevében És bölcsességet tőlem nádor ur? . . . Ha én egész szívem Ti néktek adtam Koldus viszonzás lenne az, hiszen Ti többet adtatok: egy új hazát! . . . De honnan szedjem én a bölcsességet? Mullam csekély s tettem szerények . . . E hon hiába vár tőlem nagyot! De Ti megtanítottok szeretni, — s én Egész valómat áldozom Honunknak! S amíg Ti bölcsék oldalamnál álltok; Amíg karom: Hunyadnak karja lesz, Amíg szívem: e hősi nemzet szíve, Amíg a lelkem: a ti lelketek! . . . Reméljük azt, hogy boldog lesz Hazánk!

Hédervári.

— Magyar szó zengett ajkidon Király! Édes zenéje megnyeré szívünk, Szerénységed s elismerő szavad Egy új, dicső jövőbe látni kész, Amelyben béke áldja meg Hazánkat, A munka edz; erőssé lesz a Hon, mert Nemzet és királya egybeforrt! S a Király, — sorsa bármiként megyen, — Nemzetével mindig egy legyen! . . .

(az utolsó mondatot kézirat-letéve mondja.)

Mind

(felugrál, — lelkesen, hévvel.)

— S a király, — sorsa bármiként megyen, — Nemzetével mindig egy legyen! . . .

Népdal.

I.

Faluvégén folyóvíz,
Ne menj arra, barna legény, mert elvisz!
Nem bánom én, hadd vigyen!

Tudja meg az egész világ,
Hogy nagyon fáj a szívem,
Amióta elhagyott a kedvesem.

Udvarunkon almafa,
Barna legény, ne álldogálj alatta!
Állok biz én, ott állok,
Tudja meg az egész világ,
Hogy egy szép kis lányt várok,
Hogy örömet csak kebelén találok.

Ha hozzám jössz, galambom,
A sarkantyud ne peregjen oly nagyon!
Hadd peregjen, peregjen!
Tudja meg az egész világ,
Hogy te vagy a kedvesem:
Szívem tőled el nem válik sohasem.

Erdőn terem a gomba,
Barna legény, gyere el a templomba!
Nem megyek én, nem megyek,
Hisz a rózsám kék szemében
Megláthatom az eget,
Megtalálom örök idvességemet!

Bokorugró szoknyába
Barna kis lány, miért mentél a bálba?
Rokorugró szoknyába
Azért mentem én a bálba,
Mert a rózsám úgy szeret,
Ha a szoknyám felkavarja a szelet!

II.

Muzsikálnak . . .

Muzsikálnak a faluban,
Három cigány huzza:
Zeneszótól, kurjantástól
Hangos lesz az utca.
Barna legény sarkantyuját
Összeveri szépen
Azt dalolja: «volt szeretőm,
Nem is olyan régen!»

Tornáczos ház ablakában
Áll egy barna kis lány,
Nézi-nézi a bus legéngt
S köny pereg le arczán.
A hegedü siró hangját
Hallgatja sokáig:
Halványarczu szép legénnyel
Ő is halni vágyik!

Szini Péter.

A doktorkisasszony.

Irta: **Irisz.**

Egy ködös téli reggelen találkoztak össze, a leány ment az egyetemre, a férfi pedig hanyagul járta az utcát.

Mikor egymásra ismertek, mindketten elpirultak, zavarba jöttek, de szemükben fölesillámlott az öröm a váratlan találkozáson, legelőbb is a leány szólalt meg:

— Mit keres maga Budapesten?

A férfi még mindig fogta a leány kezét s nem tudta elereszteni, mikor beszélni kezdett, még jobban megszorította.

— Na, ezt nem hittem volna, Nusika, hogy magával itt találkozom, én tegnap érkeztem egy s más dolgot elintézni, de maga mit keres itt?

— Hát nem tudja? — szólt a Nusikának nevezett hölgy komolyan — az egyetemre járok és ha a jó Isten segít, hat hónap múlva diplomás orvos leszek.

A férfi bizonytalanul mosolygott és uem tudott rá mit felelni, egy darabig szóltalanul mentek, a leány lehorgasztotta

a fejét s hogy ideje volt gondolkozni, még komolyabb lett.

— Ugy-e haragszik rám Nusika? — kérdezte a férfi.

A leány erővel tartotta vissza könyveit és hangja vibrált, mikor felelt.

— Hagyjuk a multat, jobb arra nem is emlékezni, ejh különben, mit is szomorkodom, ami elmúlt, az elmúlt, napirendre térünk felette régen, most a viziontlátás kicsit elszomorított, de már tul vagyok rajta, leráztam magamról . . .

— Tehát elfelejtett mindent? — kérdezte a férfi, erősen kutatva a leány tekintetét.

— Nem, nem felejtettem el, mert azt nem is lehet elfelejteni, hogy én milyen együgyű kis leány voltam és maga milyen okos fiatalember volt az együgyű kis leány fejét megzavarni . . . tehetett velem, amit akart, engedelmeskedtem, álomban éltem, azt hittem, az úgy van jól . . . nem gondolkoztam és boldog voltam, ha kérését teljesíthettem, vagyis boldog voltam, ha kért . . . a találkozásra, én azt hittem, az a szerelem . . . csak mikor kiábrándított, láttam, hogy mit csinált velem. A bátyám jött rá találkozásainkra, vagyis gyanította s mikor magát kérdőre vonta, maga azzal felelt, hogy azonnal elhelyeztette magát, tehát nem szeretett . . . Különben maga mindig okos volt, hisz nem ígért egyebet, csak szerelmet . . . én azt akkor észre sem vettem, mit tudtam én még akkor, én szerettem úgy, amint szeretni csak lehet s nem alkudoztam szerelmemre . . . még gondolatban sem, de aztán mikor rájöttem, hogy mit tett velem s még hozzá hallottam, hogy nem én voltam az egyedüli, hanem csak a sok közt az egyik, kinek tudatlanságát kihasználta, akkor kiábrándultam. Nem mondhatnám, hogy könnyen, mert hat hétig nagy betegen feküdtem, s már azt hitték, jobban sem lesznek, de hát sok mindent kibír az ember. Mikor lábadozó voltam, sokat eltöprengtem magamban . . . Egyszer irtam is magának, hogyha századrészt szeretett úgy, mint ahogy mutatta, jöjjön el s tegyen jóvá mindent, de nem kaptam feleletet, hiába vártam . . . Aztán arra a gondolatra jöttem, hogy tanulni fogok szorgalmasan, hátha azért nem kellek, mert szegény vagyok s ha leszek valaki, lesz jövedelmem, akkor majd visszatér hozzám.

— Tanultam szorgalmasan s egy más után tettem le a vizsgákat, eredményel. Eleinte buskomor voltam, kerülttem mindenkit, de aztán annyira meghidegültem, hogy már csak egy rossz álomra gondoltam s nem vágytam reá, hogy még egyszer az életben találkozzunk. De most, hogy a véletlen összehozott bennünket, nem érint az egész dolog semmit s ha akarja tudni, épp annyit érdekel maga engem, mint más idegen, vagy még annyit sem . . . értse meg!

Sebők László elmosolyogta magát s nem látszott egy csöppet sem lehangelődni a hosszas prédikációtól, hozzá van szokva, szenvedélye uri leányok fejét elcsavarni. A szakítás után nem tehetett egyebet, mint azoknak szemrehányásait végighallgatni, még mindig könnyebb volt elszenvedni, mint valami kétes hölgy igényeit kielégíteni s szakítás fejében busás bánatpénzt fizetni. Mig a leányt hallgatta, az a gondolata támadt, hogy az még mindig szereti, csak erősnek akar mutatkozni; már nem nagyon érdekelte az egyszer eldobott virág, de hízelt hiúságának, hogy megtudja, vajjon a doktorkisasszony ellent tudna-e neki állani s nagy merészen, mint a hadvezér a döntő ütközetben, löltette a kérdést:

— Mit szólna hozzá Nusika nagysám, ha azt mondanám, ne menjen be az

egyetemre, hanem beszéljük ki magunkat egy kicsit?

A leány megütközve nézett kísérőjére, szemöldökét összehúzta, mintha gondolkodnék, aztán hirtelen elhatározással felelt:

— Nem lehet, ma éppen alapvizsgám van s ha nem jelennék meg, egy félét veszítenék.

— Jól van, nem bánom, hát délután. Hol találkozunk?

A leány erős akart lenni s bensőleg minden akaraterejét összeszedte, hogy szíve ne hallgasson a kérelmező szavára.

— Tudja mit Sebők! nem játszom komédiát, nem találkozunk sem ma, sem holnap se ketten egyedül soha . . . most meg már sietek, kibeszéltük magunkat. Kabátja zsebéből kis oxidált órát húzott ki, megnézte hány óra, aztán kezet nyujtott és mosolyogva mondta:

— Isten áldja meg!

A férfi meglepetve mondta:

— Jól van! aztán elváltak.

A doktorkisasszony egész éjjel nem aludt, folyton arra gondolt, hogy mennyire bánkodik most Sebők. Egyik gondolat a másikat űzte agyában, míg végre megbánta, hogy nem adott találkozót Sebőknek és epedve gondolt régi szerelmére . . . Reggel felé álomba sirta magát és mikor felköltötték, összetört volt.

— Sietve felöltözött. Mikor kint megcapta a friss levegőt, egész más gondolatai voltak, mint éjszaka. Érezte, hogy most újra ellent tudna állni, akármilyen szépen kérné s jól eső érzés szállta meg, hogy a jó Isten megmentette.

Mikor oda ért, ahol tegnap Sebőkkel találkozott. örömet érzett, hogy többet nem fognak találkozni, de mikor az egyetemhez ért, ott várt reá Sebők, a léha bankhivatalnok, ki lusta lett volna ahhoz, hogy zsebébe nyuljon egy szegény koldusnak két fillért adni, de nem volt lusta a reggeli hideg ködben egy óráig ácsorogni. olyan multság után, melyben csak hiúsága lett volna kielégítve.

Mégegyszer megpróbálva az ostromot, ábránnozásba akarta a teányt ringatni. Kipróbált szerelmes hangján beszélt vele, melynek a nők nem tudtak ellent állni, de hiába volt minden, mert a lány csak örült, hogy meggyötörheti a férfit.

— Nusikám édes — szólt Sebők — délután okvetlen haza kell utaznom, de ha maga azt mondja: maradjak, boldoggá tesz!

— Nem lehet! . . . és elhuzódott a a férfitől, kinek lehellete arcát érte.

— Gondold meg édes . . . drága . . . ne légy oly kegyetlen, hisz látod, mennyire szeretlek! . . . meg akarta fogni a leány kezét, de az hirtelen kiszabadította magát s mielőtt megakadályozhatta volna, eltűnt a kapu mögött.

A kollegák nem tudták elgondolni, mi érthette Bakos Anna kisasszonyt, a kis Nusikát, oly elevenen, kipirulva lépett be a terembe.

Pedig a doktorkisasszonyt nem érte egyéb, minthogy ellent tudott állni egy csinos bajuusznak s két csillogó szemnek. Mégis boldog volt, mert elégtételt vett magának a multért.

Ó maradt az erősebb . . .

Bohém fiuk dala.

Mi lesz velünk, kik könyvet ejtünk,
Mikor egy álmunk tovaszáll,
E s felsirunk, ha vágyainkból
A sors egy foszlányt lekaszál.
Könnyű a csendben baktatóknak,
Kik nem szeretnek s nem csalódnak;

De ránk, szünetlen álmódokra:
Mi vár szegény bohókra ránk?
El tudjuk-e vajon feledni,
Hogy egyszer boldogok valánk?

Elénkbe néha gát ha téved,
Ijedten visszaroppanunk.
De percze csak! Megleng az álom,
S mi újra tovább rohanunk.
Botor remények balga láza
Léptünket gyorsra szaporázza,
S futunk, futunk, hogy átkutassunk
Egy meg nem fejthető talányt . . .
Hajh, ugy szeretnők már feledni,
Hogy egyszer, akkor boldogok valánk.

Redő redőre ránczolódik,
A szöghajat dér lepi el,
Homály borul agyunk-szemünkre:
Pihenni kell, pihenni kell.
De mi csak futunk szívszakadva,
Meg nem állva egy pillanatra,
Pedig a cél is ködbe tűnt már
S szívünkben rég kihalt a láng . . .
Hiába, nem lehet feledni,
Hogy egyszer, akkor boldogok valánk.

Gál Zoltán.

Az első és utolsó szerelem?

A debreczeni színtársulat szíve: vallomásokban.

Interju a leleplezésért

A művész vagy pláne a művésznő szíve?! Hát akad-e olyan megcsontosodott szívű szürke statisztikus is, akit nem érdekelne, hogy milyen is az a finom szerkezet, amely végszóra tik-tak-kol, amely dobog s érzelmeket vált ki, amikor a hős, fébajuszt ragasztva, elsőhajlja a színpad mögött:

— Ah Julia szentem, hallom már atlasz cipőd neszt? Kit ne érdekelne olyan hősi szív, amelyet háromszázhatvanötösztör tettek már az istenasszony lábai elé. A golyót, stíletét átáljárt mártirkebel, ki nem kíváncsi Jagó urnak fekete köszivére vagy Romeónak meleg, szerelmes lelkére? Lehet-e megnyugtató gondolat, amikor a bős apa kitagadja lányát s — Meghalok, mert meghasadt a szívem — című igen ügyes strófa után konstatálható, hogy a nevezett repedés egyáltalában nem szorul reparálásra, mert a bős apa szíve még a kegyetlen elmulás után is pompás jókedvében zakatol a Jäger-ing alatt? Milyen könnyekig megható látvány, amikor Csepkeőbarlanghy kardalnak urnak, mint Lord Williamnak megcsik a szíve a szegény árvaleányon s így szól:

— Tegye kis baba a retikülbe ezt a néhány milliócskát — s közben elmélázva számlálja a nadrágzsebében, hogy négy krajczárból ha vesznek két hőlgyet, még mindig marad egy krajczár, amely öszszeghez éppen még egyszer annyi kell, hogy a percze-evés élvezetében is része legyen.

Nem, nem, ezek kasirozott szívek. Színházi rekvizitumok; fölszerelési vagy díszlet-tárgyak, ha úgy tetszik. Az ilyen szív ugy fekszik az öltözőben, mint a paróka a fogason.

A színész a bozontos szakállal együtt felkóti a Machet oroszán szívét, vagy a csiga-loknis hajzattal magára huzza Casanova csupa tűz és szerelem-holmiját. Mi nem akarjuk félrevezetni a pikantériákra vágyó, kíváncsi közönséget. Belopózkodunk a színpad mögé, de gyöngéden eltávolítjuk a masztixot, bevesszük a színpadi koloritot s megteesszük a leleplezést:

Ime a művész szive! — de nem a színpadi.

És ez úgy gondoljuk, még érdekesebb. A színésznőt, aki a deszkákon anynyiszor volt boldog s boldogtalan szerelmes, had mutassuk be akkor, amidőn a szive először megdobbant. Amikor a szerelmes szavakat nem a sugó után mondta, hanem először érzett — de a női szive diktálására. A primadonnákról, az elegáns dámákról levesszük szépen a nagy tollas kalapot s az egyszerű kis, szerelmes leányt szólaltatjuk meg. Az elfogadott kisasszonykát, aki talán akkor érezte, hogy szeret s azóta — bocsánat, még folyton mondja.

— Ki volt az első szerelme? — ez volt az egyetlen kérdésünk a debreczeni társulat művésznőjéhez, de ez, azt hisszük elég is. Finom reminiscenciák, bájos, apró, rózsaszínű epizódok, hangulatok kelnek a nyomában. Illúziók, amelyek azóta talán már szerte foszlottak vagy elvesztették illatukat. Itt-ott aranyos derű zománcozza be a legkedvesebb emléket. Néhol pajkos melódiák, sőt akadt olyan művésznő is, akit még nem is érte utól a — kérdésük. Még nem volt első szerelmük...

— Ki volt az első szerelmük?

Számítottunk a rossz memóriára... utolsó, utolsó, ilyet nem tudnak. — Talán első? ... De arra nem emlékeznek. Hígyjék el nekik, adjuk át a szót a meginterjúvolt társulati tagoknak:

Az első szerelem.

Ki volt első szerelmem?

Szívesen gondolok vissza életem e kedves epizódjára.

Mihályfy Károly a nemzeti színház tagja! 15 éves kis lánykoromban szerelmi története, mert szörnyen boldogtalan voltam. Szerelmem tárgya nő volt és 6 gyermek atyja.

Persze boldogtalanságom nem tartott soká, mert rövidesen boldog menyasszonya lettem az uramnak.

Zilahy Gyuláné.

Nekem nincs ilyen szerelmi multam, a nevelő kisasszonyom olyan szigorú volt, hogy nem tudtam miatta sehogysem szert tenni egy ideálra. És tessék elhinni, hogy bizony isten az uramba voltam először szerelmes.

L. Rózsa Lili.

Az első szerelmem? az bizony nagyon régen volt. Tizenkét éves voltam, amikor az anyám elvitt az első majálisra és ott szerelmesek lettünk egymásba egy nagy fiúval, egy nyolcadik gimnazistával, aki a keringő alatt azt mondta nekem, hogyha meg-növök, feleségül fog venni. Aztán elkerültünk egymástól és az első szerelmem Fiuméba ment tengerésznek. Még mindig szerelmes belém és állandóan egyedül hallgatja a tenger mormolását.

Zsigmondi Anna.

Sokasem voltam szerelmes. Sokkal realisabb a gondolkozásom és talán nincs is szivem.

Hahnel Aranka.

Nekem nem volt első szerelmem, én mindjárt a másodikon kezdtem. A többiekéről nem nyilatkozom. Egyébként az első szerelmem nálam körülbelül olyan, mint Abrányi Emilnél az — isten. Folyton keresem.

Gerő Ida.

Én még nem voltam szerelmes. Várom az első!

Huzella Irén.

Amennyiben azok közé tartozom, akik mindent eltitkolnak, — nem fogom elősorolni a szőke és barna szerelmeimet. Meg aztán anyian voltak már, hogy igazán nem tudom, hogy melyik volt az első.

Radó Anna.

Ha csak azt bocsátom előre, hogy már az utolsó szerelmemet is elfelejtettem, akkor igazán nem lehet kívánni tőlem, hogy az elsőre emlékezzenem.

Gazdy Aranka.

Negyedik polgárista felsőbb lány voltam, amikor először szerelmes lettem a mértan tanáromba, Magyar Lacziba. Olyan édesen tudta mondani minden mértan órán: hát Jolán kisasszony, mikor tanulja már meg, hogy a két befogó összege nagyobb mint az átfogó?

Gyöngyi Jolán.

Majd talán jövő karácsonyra lesz első szerelmem.

Én még kezdő vagyok...

Barabás Ella.

Az utolsó szerelem.

Akkor: Szerelmes volt a nap a holdba,

A csillag meg a nagy égbe, amint én a feleségem szemébe.

Zilahy Gyula.

Schoppenhauer a szerelem metafizikájában említést tesz az olyan koru férfiakról, mint én vagyok. Megvonja tőlük a jogot, hogy a feminius generist szeretni tudják. Schoppenhauer nem vette számításba az olyan legényt, mint én vagyok. Nem szeretem Wildet, nem vagyok tagja egy „Tafelrunde“-nak sem. Szeretem és pedig becsületesen jól szeretem a hites feleségemet, én olyan vagyok, mint a svéd gyufa. Más skatulya engem már lángra nem gyújt, de tudok lobogni a házi tűzhelyen.

Gyöngyi Izsó.

Az utolsó szerelmem az ideai sámsoni kerti termés, az utolsóelőtti pedig a tavalyi.

Torma Zsiga.

Nekem komoly nőülési szándékaik vannak. Így az utolsó szerelmemet majd legközelebb elolvassák, de egy egészen más rovatban: az *eljegyzések* rovatában.

Ligeti Lajos.

Utolsó szerelmem mindig volt és mindig lesz. A legutolsót majd csak az emlékiratomból fogják megtudni, mint Casanovának.

Lugossy Béla.

Az utolsó szerelmem Debreczenben van. Még neki nem vallottam meg, hogy szeretem, de ha majd ezt megtettem és ő viszontszerelméről biztosít, mindenkinek meg fogom mondani.

Nádor Zsiga.

Nekem még nem volt utolsó szerelmem. Majd ha megöregedtem.

Tallian László.

Hogy ki volt az utolsó szerelmem? Hát vissza tudok én emlékezni negyven évre?

Győre Alajos.

Az utolsó szerelmeim: Zilahyné, a színpad és a rendezés.

Ferenczi Frigyes.

Néan.*

Hó hullt reszketve rám.
Hamuszín lett az égbolt,
A télbe, ami fény volt
Egy pillanatba szétfolyt
Arnya szállott le rám.

Az alkonyat felett
Különös varjak huznak
Mint gyászfátyol lehullnak
Lelkünkbe bevonulnak
Aléltan, reszketeg.

Keservvel béhavaz
Fekete, lomha szárnyuk
Mi fehér csöndre vágyunk
Ha hullt is minden álmunk
Ha nincs is ott tavasz.

Mint röpke hópehely
Néanba átlesbegni
Szeliden átremegni
És mindent elfeledni
Mint könnyű hópehely.

Kis kócosok.

Kacagom a kis kócosokat;
Nálam éjsötét — gyéményszín a fény —
Lehet, hogy néha furcsákat kesergek —
De mindenek között, fölött
Megmaradtam magamnak én.

Tűzeknél én is melegedtem
De föl nem azoknál gyulladtam;
A sötét az én sötétségem
A láng is az én lángolatlan,
Ha különös, de olthatatlan.

Dalom enyém és soha másé:
Szikrák, könnyek, álmok és fagyok —
Kétségek, asszonyos sejtések,
Akarások, soha merések
Mind én vagyok.

Kuthi Sándor.

A „Zugoly“-ból.

— Számár-esetek. —

A villamos elgázolt egy szamarat. Egy valóságos szürke, négy lábú szamarat.

A XX. század eme konzesszionált nyaktilója ugyan már sok gyilkossággal gazdagította a statisztikai hivatal oszlopos rovatait s a kávéházi feketénk legkevésbé sem fehéredik el jobban, mint ahogy kibalancirozzák, ha a demokratikus Charon akár egy grótot is szállít át a rangnélküliségbe — no, de éppen ezt a szamarat! A közismert „Buki“-t!

Mert Bukit mindenki ismerte. Pedig városatyja sem volt. S Bukit mindenki szerette. Pedig kevés alkalommal szólalt meg. Azt nehéz lenne tehát kifirtatni, hogy miért szerette mindenki; közismeretét pedig valószínűleg annak köszönhetette, hogy következetes volt mindig: palam et publice, teljes nyíltsággal a saját, a maga illetékes bőrében járt. Alkalmassint nem igen ösmerte a meséket sem, vagy talán nem birt érzéssel a regényesség iránt: tény s való, hogy soha oroszlanbőrbe nem bujt! Ami ritkaság manapság.

Ezen s egyéb ritka személyi tulajdonságain kívül megvolt azon hasznát hajtó s közgazdaságilag megbecsülhetetlen jó szokása is, hogy amint kora reg-

* A költőnek jövő hónapban, Singer és Wolfner kiadásában Budapesten megjelenő második verseskötényéből.

gel a tejes kocsi a „platz“-ra ért. a maga módján s modorán joviálisan köszöntötte a jóreggelt: i-á! HATHATÓSBAB volt ez minden amerikai ébresztőnél. Abba a minutumba kibujt a Juczik, Lidik, Marcsák álmos hada ibrikestől — kancsóstul.

A százlábu, ezerszáju hir elterjedt. Zsuzsa néni almái mellett könnyezve mondta el Dorkánénak. Mikor Dorkáné másodszor fordult a zöldséges puttonnyal, találkozott a 99-es rendőrrel. Csuklott a szegény lelkem, mikor komájának elmondotta; így tudta meg a rendőrség is. A Jutka, a Lidi elpanaszolta otthon 7-kor a Nagyságának; a Nagysága elparentálta Bukit a Gyuszi meg a Didó előtt, meg a férje előtt fél 8-kor; a gyerekek sirva mondták az iskolában a nagy esetet a nének, a férj pedig — hát mi türes-tagadás — bizony a Balkán-események halványuló érdekessége s a méltóságos panamák elhamvadása folytán — behozta a kávéházba.

A sansculotte-hirszolgáltatás így hozza össze a Gyorgye hercegeket a négy-lábuakkal — sőt még háttérbe is szorítja.

Igy kaptuk meg aztán mi is — kiknek közvetlen összeköttetésünk nincs a nagyvilággal — a nagy hirt a „Zugoly“-ba.

A „Zugoly“ t. i. meglehetősen messze van. Jár ugyan ott madár sok, még pedig jó madarak, „sóhajtás is hallik (ugy a hónap 10—30 között igen gyakori) meglehetősen, de azért egy — kávéházi sarok. Valóságban nem is annyira sarok, nem is annyira konkrét: 5-től 8-ig „van“ — néha — „földcsuszamlás idején — 10 órától (este!) „jó reggelt“-ig „él“!

A „Zugoly“-ba járnak a „Zugók“. Zugók pedig azért, mert a föld teremtese céljától kezdve a váltó-lejáratokig terjedő minden emberi s isteni dolog állapotja miatt zúgnak, mint a vihar, azonban a szél jajgatását nem szivlelik, inkább néha — pagátot kergetnek vegyesen illuziókkal s elméletileg telt erszényvel. Különben roszmájú sokaság: kedélyes.

Diktum-faktum: Buki gyászos hire eljutott a Zugolyba. A legmegbízhatóbb fórumtól vettük a kétségbevonhatlan szomorú velt hirt: a „Doktor bestialis“ hozta. (Nota bene: „külzugó“ — : nős!)

A „Doktor bestialis Linné“ tudományos meghatottsággal s polgári szakavatottsággal mondotta el Buki átszellemülésének való s lehető körülményeit. (Tudományos meghatottsága onnan eredhetett, hogy ez egyszer nem végzett vivisekciót, polgári szakavatottsága pedig azért áradozott, mert naponta 7 és fél liter tejjel van terhelve házi budgetje. (A „Zugoly“ avval gyanusítja, hogy a kávéházból hazajövet „tejbe fürdik a galambom . . .!“). Átható éles eszmelánczolatban játszotta le a tragédiát előttünk, csodás logikával fűzött az előzményhez konzekvenciát, hámulatos könnyedséggel (114 kiló az istenadta!) rajzolta meg a márványasztalra (és Soma, a pinczér éktelen réműletére) a helyszinrajzot s aztán, mint aki igen meg van elégedve szereplésével, betakarta a rémes képet az eldöntött — kávéval.

A Doktor bestialis Linné még magához sem térhetett önelégültségéből, mikor a Zugoly kedves „Táti“-ja megjelent.

A „Táti“! A mi kedves Táti, a megtestesült derű s mosoly, kedélyesség s humor. Aki híres arról, hogy mindenre tud kadenciát; nevetőset, mosolygósat. Olyat, amiben mindig van egy kis csipetke só is. (De nem a m. kir. só-árudából!) S ez szinte természetes is: annyi „népet kefélt“ negyven esztendei katonai szolgálata alatt, hogy a teljes nyugdíj s a még teljesebb testi gömbölyödöttsége mellett, mely a 3/4-es körköpönyeget az utolsó gombig igénybe veszi, bizvást nevetheti a Zugoly minden peszsimizmusát.

— No gyerekek! Voszánté, voszánté a kávé!

A Zugoly rázugta: „Schlecht szanté!“

— Krumm szanté! — Táti baj van!

— Nu—na—noó? Micsoda baj? Micsoda szomor?

— Meghalt! — Oda van! — Kámpecz! Obsitolt! Elzugott a Buki!

— A Buki!? Schon dágewesen! Halottam! Becstületes számár volt, az utcán, nem párnák közt hótt meg. Tudom. Hát csak nem csinált galibát szegény? Nem úgy, mint az x . . . i számár?

— Halljuk, halljuk! Eljen Táti!

— No jól van, gyerekek. Hát tanuljatok gyerekek! Az egyik katonai magasabb parancsnokságnál történt, nem is olyan régen. Abban a nagy épületben sok baj volt mindig a szeméttel. Ahol annyi hivatalos papirost fogyasztanak, hiába no, sok a schnitzli. Nem győzte azt eltakarítani, elhordani a szegény Krakován Dániel, a házgondnok: nagy tudomány az! Végre mégis bátorságot vett magának s bejelentette a maga nagy mizériáját. Hogy nem győzi kézi erővel, avval a néhány száz küldönczkatónával; fuvar kéne!

Fuvar?! Felszisszent a hadbizottság. Olyan az, mint egy városi főszámvevőség: mindig neki fáj legelőbb az, ami pénzbe kerül. Minthogy pedig a katonaságnál éppen ebből van a legkevesebb, hát sokáig sziszegett a hadbizottság, de hát Krakován Dániel nem ijedt meg a maga árnyékától: ha már tizenkét esztendei házgondnoki szolgálata alatt valamit kért, nem engedett belőle. Fel ment kérelmével a kegyelmes urhoz: „Sak megleszi igazság!“

A kegyelmes ur ismerte az öreg Krakovánt. Tudta, hogy ha fáj valami az öreg Cerberusnak, hát az nem egynapos hidegletés. Sugárzó jó kedvvel lépegetett a nagy halmaz összegyűlt „zatraczena papirkak izz irkafirkak“ mellett el, mikor fönt a kegyelmes ur hatalmi szózata elrendelte a fuvar aktiválását az öreg Dániel részére.

A hadbizottság összeült. Bizony fejtörést is okozott az ügy s az öreg Dánielre először haragudtak meg tizenkét esztendő óta a katonai péz-kapacitások, de hát parancs — parancs. Végre egy zseniális hadbiztos kisütötte a legolcsóbb megoldást: számarat kell szerezni! A javaslat előterjesztett, szankcionáltatott, elintézésre kiadatott a hadbizottságnak.

A hadbizottság megint összeült. Na, az istálló, az élelmezés, a kordé kérdése gyorsan megoldódott. Hanem a számarat beszerezni már keményebb dió volt. De hát egy zseniális hadbiztos azt is kisütötte. Nem hiába van annyi kimutatás náluk. Kiolvasta az egyikből, hogy P.—ben van nagymennyiségű s teherhúzásra alkalmas számár elég.

Nagy lett az öröm, hogy a számárkérdés dülőre jutott s ment is a parancs rögtön ekképen:

As állomásparancsnokságnak

P.—ben.

Minthogy köztudomás szerint P-ben kiválóan kitartó, nagy számarak vannak, meghagyom a parancsnokságnak, hogy egy példányt sürgősen szállítsanak a fenti parancsnokság címére. Költségkimutatás s a vételárról szóló szabályszerűen bélyegzett nyugta beterjesztendő.

Kriks-kriks,
hadbizottsági főnök.

Az állomásparancsnok P-ben megkapta a rendeletet. Elolvasta egyszer, elolvasta kétszer, de már harmadszorra akkorát ütött az asztalra, hogy ahány küldöncz csak ácsorgott az előszobában, az mind a falnak dőlt . . .

— Hiszen ha már penzióba akarnak nyomni egy katonát, hát jó, de ilyen gyalázatos sottist elkövetni mégis sok . . . Becstületesen megszolgált a maga harminczöt esztendejét, de ezt már nem tűri. De hát szárazon ő se hagyja a dolgot. . . fogta a tollat s irt ekképen:

As X—i parancsnokságnak

X—ben.

Jelentem, hogy köztudomás szerint X-ben az ittenieknél sokkal kiválóbb, kitartóbb s nagyobb számarak léteznek s így előnyösebbnek tartom költségkimelés szempontjából is a szükséges számarat ott helyt beszerezni.

Bum,

állomásparancsnok.

Lajbízsohes.

Nász és gyász.

*Ha áhitattal két sziv megtelik,
Egybeforr szerelme üdve reménye . . . —
E földön csak ott, akkor születik
A boldogságnak istenérzeménye.*

*Ha két szivet az élet-halálharcba
Kergetnek a gonosz indulatok:
Elborul a jóságos Isten arca
S megszületnek a könnyek, sóhajok.*

*Ha gyűlölséggel két sziv megtelik,
Könyörület jóság egyikbe sincsen:
Kinozzák egymást véglehelletig,
És sirva fakad láttára az Isten.*

*„Szeretet“ és „Jóság“ Istenhez emel
Mert az Isten is szeretet és jóság . . .
— S míg a pokol busul ha jót cselekszel:
Örül, tapsol a csillagos menyország . . !*

Király Péter.

Amerikai képek.

Ellentétek.

Schlegel, a világhírű bölcsész és történetíró mondotta egyszer, hogy „Ha egy népről mondasz bírálatot, tedd azt a lelkük és erkölcsi értékük szerint, nem pedig a szerint, amilyen ruhákban járnak vagy amilyen házakban élnek, vagy amiféle szokásoknak hódolnak.“

Senki sem látja be ennek a mondásnak igazságát jobban, mint aki elhagyja hazáját s kimegy a világba. Az idegen népek, idegen szokások és idegen erkölcsök befolyása alatt. De sehol sem tűnik ki ennek a mondásnak az igazsága úgy, mint ha azt Amerikára vonatkoztatjuk.

Amerika az ellentétek hazája, ahol csak hosszu tapasztalat után lehet megkísérteni a történeti dolgok, de különösen az emberek sajátosságainak leírását, mert a képek és a benyomások az emberismerettel egyarányban fejlődnek, modulálódnak. Még két vagy három hónapig sem voltam Amerikában, midőn azt hittem, (mindenki azt hiszi) hogy már ismerem az embereket, szokásaikat, modorukat jó és rossz oldalukat. Ismertem is, hogy amint az reám, az idegenre, a legelső többé-kevésbé felületes szemlélődés után hatott. De hogy mily hiányos és sok tekintetben helytelen volt ez az első benyomás, azt akkor éreztem először, midőn a nyelvet már olyan mértékben birtam, hogy több emberrel érintkezhettem. Akarva nem akarva felfedeztem, hogy egyes nekem hibának tetsző tulajdonságok, az amerikaiak a legértéke-

sebb jó tulajdonságai. Mi, akik hozzá vagyunk szokva ahhoz, hogy üres frázisokkal, semmit sem jelentő udvariaskodással, felesleges szóbeszéggel intézzük el még a legaprólékosabb dolgainkat is egymással, addig az amerikaiakra a forma mellékes, a lényeg a fő. Amit mondani akar, azt röviden, tárgyilagosan mondja el.

Ez teremti meg a rövidséget az érintkezésben, akár társadalmi, akár kereskedelmi téren, amely az amerikaiak különösen jellemzi, ami nagyban hozzájárul ahhoz, hogy őket minden abstract jó tulajdonságokat nélkülöző, rideg, anyagi embereknél tartják, holott ez nagy tévedés.

Amerikáról el van terjedve az a hit, hogy az *anyagiság* hazája. Ahol az emberek olyan szélsőségek között élnek, ez a hit látszólag helyes is. De csak látszólag. Amily csodálatos eredményeket produkál a fiatal United States az ipari, kereskedelmi és egyéb dolgokban, épp olyan csodálatos gyermeklelkű, naiv a született amerikai. A lelkesedése (mindég általánosságban szölok), gyermeki, az érzései, vágya, sovinizmusa, mulatsága, mind naiv. Itt a legelső és talán legnagyobb ellentét.

A gazdasági fejlődés rohamos volta, az ipar és kereskedelem szédületes fejlődése, az ezer meg ezer kínálkozó alkalom a meggazdagodásra, már hosszú idő óta nevelte a társadalmat arra az álláspontra, melyet az jelenleg a pénz, az arannyal szemben elfoglal. Régebben, sőt úgy van nagy részben még ma is, a pénz pótolta mindent. Cimet, rangot, nevelést, jó modort, műveltséget. Természetes, hogy éppen Amerikában, az előbbi sokkal szükségesebb és könnyebb volt, sőt könnyebb ma is, megszerezni, mint az utóbbiakat. Gyűjtöttek tehát kincseket. A pénztárcájuk megtelt, a szívük, a lelkük üres maradt, mert az aranyért való küzdelemben, az éssen kívül mást bele keverni nem szabad, az érzékenység nem gazdag embernek való, de semmiesetre sem olyan, aki meg akar gazdagodni.

Az átlagos amerikai férfi beszélgetése az üzletben, specialiter az ő üzletére vonatkozó társalgásban merül ki. Hogy egyéb nem érdekli, egy kis mértékben, nem mondhatom, de minthogy máshoz nem ért, általános áttekintése a rajta kívül álló dolgokon nincsen, visszavonul az ugynevezett társalgástól és hallgat. Ez az, amit sokan ridegségnek tartanak. Hasonlatlanul fecsegni, hogy csak éppen a szája járjon, nem tud, időt ölni — nincs ideje. Magához hasonló emberek között élve, nem veszi észre a különbséget egy gazdag *paraszt* és egy koldus *ur* között — Európában olyan feltűnő és nevetséges, — aki pedig másként viselkedik, gondolkodik, él és társalog, mint ő, azt egyszerűen kerüli. Megismerkedni vele igen könnyű, megbarátkozni igen nehéz, de ha ez sikerül, úgy az amerikaiál önzetlenebb, önfeláldozóbb, lojálisabb barátot képzelni sem tudok. A megismerkedéshez még bemutatkozás sem okvetlen szükséges. Sok olyan embert ismerek ebből a fajtából, kiknek jövedelmező üzletük van, és estenként irakk vagy smoking nélkül soha sem járnak, s kikkel gyakran találkozom, a keresztnevünkön szólítottuk egymást évekig és még csak a vezetéknevét sem tudom. Ő sem az enyémet. A bemutatkozás „This is Mr. Kovács!” (Ez Kovács ur!) egy részről, egy „How do you do!” a másik részről s az úgy be van fejezve. Azaz csak az ismeretség. A jó szíve, demokratikus és pedig nem pótolta érzelmei kifolyásaként, szívesen szorítja kezét az idegennel, de ahhoz, hogy a szívéhez közel férjen az ember, idő és alkalom szükséges. Csak a vele egy körü emberrel barátkozik. A kizárólag üzletének élő amerikai azokat a dolgokat él-

vezi leginkább, melyek nem az eszét, hanem a képzeletét foglalkoztatják. (A reklám fejlődésének ez a fő oka.)

Minél exaltáltabb formában jelenik meg a lapokban valami, annál jobban felkelti az érdeklődésüket. Az exaltáció, a nagyítás nemzeti sajátosságuk.

Egy deuveri lap szerint egy ottani lánynak van *legszebb keze a világon*, egy hartfordi szerint egy oda való fiúnak *legszebb hangja a világon*, Chikagóban van a *legnagyobb ez vagy amaz a világon*, s így a végtelenségig. A legkisebb dicséret is — legjobb, szebb, izletesebb, magasabb, vagy mélyebb a világon, a nagyobb dicséret ennek a többször való ismétlése. Ugyanezen napilapok nagyban hozzájárulnak ahhoz, hogy azt a két szélsőséget papiroson láthatóvá tegyék, mely az anyagiság és az idealizmus között létezik. Természetes, hogy hibás, akár egyik, akár másik szélsőség után ítél az ember. Hogy például egy ily, a materializmust dicsérő himnusz bemutassak, előveszem az én kis ujság-kivágat gyűjteményemet, melynek 1—2 példánya eredeti képét adja azon sok ezerre menő cikkeknek, melyek a különböző lapokban, adott alkalmakkor megjelennek. Az egyik ily exaltált cím: „Millió dolláros yacht”, vagy „4.000.000 dolláros felhőkarcoló”, de a legérdekesebb az, mely elmondja, hogy „John Brown Bostonban a világ leggazdagabb csecsemője, tíz millió dollár ura, 5000 dolláros ágyban hál, 10000 dolláros tehén tejét issza, mely 100.000 dolláros legelőn legel. Dadája, ki 200 dollárt kap havonta, 500 dolláros kocsikán tologatja, és 2000 dolláros kádban fürösztö.” Ez a cím. Hogy a három és félhasábos cikk milyen lehet, azt rábízom mindenkinek a fantáziájára.

De viszont, hogy az ellentétet mellé állítsam, európai lapban azt nem lehet olvasni, amit minden amerikai lap közöl vasárnaponként, t. i. egész vallási prédikációkat, vallásos verseket, buzdítást a nemes életre, parabolákat és tanácsokat, hogy mint lehet a földi életet lelki paradicsommá átváltoztatni és egyéb abstract dolgokat. Ha a mi lapjaink közül közölne valamelyik olyan tárczát, amilyen minden amerikai ujság vasárnap számában olvasható, a szegény szerkesztőt bevinnék a Lipótmezőre, mint gyógyithatlan örülte. Az amerikai meg nem is olvassa, hanem falja, élvezi ezen dolgokat és mivel a Hartman vagy Nietzsche borongós, nehéz stílusú könyveit sem megérteni, sem élvezni nem tudja, ezek a prédikációk és vallásos tárcák emelik fel gondolatban a közönséges, a mindennapi fölé. Ugyanez a naivitás magyarázza meg a spirítizmus óriási terjedését, melynek különösen abban a részében hisznek, midőn Mrs. B., a spirítizmus egyik népszerű papnője, a spirítizma gyűlések alatt az elhunyt kedvesektől küldött üzenetekkel ejti bámulatba hallgatóit, elolvastatván velük a neki lepecsételve átadott levelek tartalmát s más egyéb ily ostoba világszalást, — kijelentvén egy ízben, egész komoly hangon, *hogy a szellemek csak angolul beszélnek!* Európában nem tűrné meg a közönség, (mint a hogy a dr. Dowie európai utjából láttuk, mikor is a csalónak egy városban sem adtak szállást, még szállodában sem) ilyen hamis próféták humbugjait mint Dr. Dowie, ki megalapította egy általa fanatiált sektával Zion cityt, mely ma virágzó város, hol mint „III. Illés próféta” bolondította a világot, kihasználva azt a jámbor csöcseléket arra, hogy neki dolgozzanak, mint ő hirdette, „az Isten dicsőségére.” Uj messiás, Ádám próféta vagy ehhez hasonló idvezítő átlag hetenként terem Amerikában.

Szinte közmondásos már tul az Océánon, hogy ha valaki kérdezősködik,

hogy mint lehet legkönnyebben meggazdagodni, azt felelik, hogy tessék egy új vallást alapítani. — Ez a gyermeki naivitás az oka annak is, hogy a társadalmi érintkezés sokkal, hogy úgy mondjam: kellemesebb.

Maga az amerikai nép, szociális szempontból sokkal őszintébb és egészségesebb viszonyban él egymással, mint mi.

Nálunk az élet szinte elviselhetetlen azon tartózkodás, gyanakvás és mizantropia folytán, melynek majdnem kivétel nélkül mindenki rabja. Mielőtt nálunk valaki ismerősökre, barátokra vagy társadalmi állásra tehet szert, hosszú és fáradságos kálváriát kell végig járnia és száználmas igyekezettel bebizonyítania, hogy nem tolvaj, vagy zsebmetesző. Amerikában, ha valaki három napig él egy városban és úgy viselkedik, mint tisztességes ember, szerezhet annyi ismerőt és köthet ismeretséget oly sok családdal, a mennyi neki jól esik. Naiv és gyermeki a lelke ennek a zseniális kereskedő népnek, olyan a lelkesedése, de még a fanatikus hazafisága is. A sokat emlegetett demokratizmusnak, itt kell, hogy megjegyezzem, ez okból keletkezett az a kellemetlen kinövés, hogy az amerikai a más jogát nem igen tiszteli. A mellét verve, szemembe mondja, hogy amiért ő kalauz, van ő olyan ember, mint én, de ha valaki megfordítva azt mondaná neki, hogy én is lehetek ám olyan, mint ő, azért éktelenül haragudnék.

A törvényt nem meggyőződésből tiszteli, s ahol lehet, kijátsza. S minél nagyobb mértékben sikerül ez valakinek, annál okosabb az illető. Amint ő mondják, „Smart”. S ha valakit mégis elér a törvény keze, azt sajnálják, még akkor is, ha az illető közönséges gonosztevő. Ezen midőn Amerikába mentem, akkor itélték el Al. Adams volt rendőrprefektust lopás, zsarolás, sikkasztásért, ki a négy évi hivatalnoksága alatt összelopott egy millió dollárt érő vagyont. A közönség részvétellel kísérte a Sing-Singi börtönbe, mint olyat, aki átkozottul „smart” lehet, hogy ily rövid idő alatt annyit tudott lopni. Ez a nagyközönségnek annyira imponált, hogy mikor még a börtönből feltételes szabadságra bocsátott, akkor sem sujtották társadalmi bojkottal, sőt ott láttam magam is nem egyszer régi barátai körében, a Tifth Avennen, vagy Waldorf Astoriában olyan kedélyesen vacsorázva, mintha nem is a fegyházból, hanem Karlsbadból érkezett volna vissza.

Az a gyermek-romantika, melyet mi ott hagyunk az iskola padjain, melynek a mi társadalmi életünkben, felnőtt emberek között helye nincsen, ott tovább él és ép úgy kultiválják azt frakkosan, smokingosan, mint tették az iskola padjain és ugyanazzal a gyermeki lelkiállással élnek a lelki életet, — míg másrésről, a praktikus téren hogy milyen dolgokat produkálnak, azon az egész világ bűmül. Azt pedig döntse el más, hogy melyik jobb: a teli zseb és üres lélek, — vagy megfordítva. Arra való a moralisták.

E dolgok okait nem nehéz megtalálni, ha kissé visszapillantunk az Egyesült Államok fejlődésének történetébe.

Miután megvívta azt a harcot, mely az államok egyesülése által azoknak létjogát biztosította, jött egy olyan időszak, melyben minden felvirágzott. Jött a jólét. Midőn ez a kettő biztosítva volt, nem állott meg a nemzet, hogy lélekzetet vegyen, mint ahogy szükséges lett volna egy új fejlődési korszak kezdetén, hanem rohant előre a megkezdett mód szerint. Ekkor tévesztették el a helyes utat. A continensen elfoglalt különös helyzeténél fogva, távol a már létező művészeti és tudományos központoktól, körülveve

olyan államokkal, melyek kevésbé voltak szerencsések a jólét és gazdagság megteremtésében, a saját fejlődését csak ezekkel tudta összehasonlítani. Innen származik azután a dolgok arányainak helytelen felfogása, innen az anyagi jólét és fejlődés tulbecslése és az ennél jóval fontosabb szellemi élet ennek következtében való elhanyagolása.

Zöldy Marczli.

Karácsony.

Megörvendett lelkem a hajnalsillagnak,
Virág oh, virág már, köszönt az arany nap...
Karácsony szentelt nap, üdvözlégy, üdvözlégy!
Belőled ragyog szét e földre üdvösség —
Te születed az Esmét...

Bethesda forrás lett az a kis fa-jászol,
Bölcsőül amelyet átengedt a pásztor. —
Vize lett a gyermek, — aki megváltotta
Kit már rémitgetett a halálnak torka, —
Elveszti a pokla...

Ma üdité fel a forrás a világot, —
Melyet a bus önzés kórja leigázott.
Emberszeretnek ma hasadt hajnala: —
E szép hajnal a szent testvériség szava —
Istenfia maga...

E hajnalból nap lett, — ragyogó, szép, fényes,
Virágot kelesztett a hit, reménységet, —
Ha hervad e virág, kiujul, bimbót hajt,
Csillapít fájdalmat, elveszít bus-sóhajt —
Éleszti az óhajt...

E reményt gyógyítja, zsongítja a lelkem
Hogy eljön az ország, melyben láncza menten
Egyenlővé lesz a földön minden ember:
Szent prófétáira követ nem szed, nem ver —
Nem öldököl fegyver...

A ki ma született, eljön az országa:
Megérlek e Föld az édes boldogságra...
S már hallom hogy zengi közösből a föld s ég:
Hozsánna az Égnek! hozsánna, dicsőség!...
A földnek békesség!...

Petrus Jenő.

Asszonyoknak.

— Budapesti levél. —

Dezember hó.

Karácsony hava! Gyermek öröme! Szent szeretet ünnepe! Jövel! Ide s tova két évezred óta esztendőről-esztendőre megújuló, unott, elcsépelet szólások. Ebben a fekete, ködülte, sáros világban a fehér karácsonyt méltatni ép oly hiu erőlködés volna, mint új ötletekkel megénekelni akarni a szerelmet, ifjúságot, madárcsicsergést. De meg a hiúságnak, önzésnek ebben a vásári zajában szinte rösteljük is nemesebb indulatainkat, igaz érzéseinket s ha vannak ilyenek, inkább leplezzük, letagadjuk, semhogy a cinikus világnézet pálezzát törjön fölöttünk naiv, érzélgős lelkek fölött. Ez a világnézet azt tartja, hogy a karácsonyt is pusztán önzésből ünnepejük meg, mert szeretteink öröme, boldogsága elsősorban a mi örömünk s ez a magyarázata annak is, hogy a karácsonyfa kultusza örök lesz, mint az emberi önzésé, mint magáé az örökzöldé.

De menekülünk ebből a borongós hangulatból egy szebb, vidámabb világba, oda, ahova feladatunk szólít, oda, ahová egy jól sikerült toalet bő kárpótlást nyújt az élet száz apró bajáért.

Karnevál adókövető bizottsága ma-holnap permanenciába lép és nyilván megint csak emelni fogja az adót. A hölgyek lázas sietséggel látnak hozzá megrendeléseikhez, nehogy a férjek, család-

apák még idejében a felszólamlás jogával éljenek.

Az ideai farsang divatja is a klasszikus stíl jegyében indul. On revient toujours — s valósággal visszatérünk az ókori népek viseletéhez. Lassu volt az átmenet, de csaknem teljesnek mondható. Görög a stíl az egész vonalon. Alkalmam volt látni Monaszterly és Kuzmik szervita-téri előkelő czégnak legújabb, szenzációs kreációját, Szilasy Miczi urnő kelengyjéi. A measszonyi toalet és a világoskék látogató posztóruha a szabó-művészet valóságos remekei. A jónévű czég számottevő a gazdasági pangással, szinte hihetetlen olcsó árakon csinálja Paquin és Doucet párizsi világecégek modelljeit. A készletben általános föltűnést keltenek egy pávakék posztóból készült zsurkosztűm egyazon színű ottomán selyemkabátal, egy rózsavörös ottomán ruha, sok-sok bájos esti öltözék, színházi köpeny. E ruhadarabok a legfejlettebb, legkényesebb izléssel szemben is helyt állanak és az ideai divatnak bizonyára irányt fognak szabni.

A karácsonyi ajándékok megválasztásánál kétségkívül akkor járunk el bölcsen, ha a szépet a hasznossal egyesítjük. Egy nőimerősöm ezt az elvet oly leleményesen valósította meg, hogy férjét egy értékes perzsa selyemszőnyeggel lepte meg, amelyet természetesen a saját budoárjában helyezett el.

Az Adorján és Agobián váci-utcai cég ezuttal valóban kibitt magáért. A Kelet szőnyegiparának akkora gazdag választékát halmozta föl raktárában, hogy az hármely világvárosban is méltó föltűnést keltene. A nagy fényvel berendezett üzlet — akárcsak egy iparművészeti kiállítás — valóságos bucsujáró helye az előkelő közönségnek.

A cipőviseletről és frizuráról kell még megemlékeznem, mint a fair aszszony külsejének e kétségkívül igen fontos két tényezőjéről. Korcsolya cipőkben a fekete és főképen a barna bagaria bőrből készült a fess és praktikus, mert a legújabb szürke és barna színű bokavédő alkalmazásával jó meleget is tart. A legújabb divat tekintetében egyébiránt teljesen tájékozott bennünk a Benoze váci-utcai üzlet szinte káprázatos kristály kirakata, ahol gyönyörű változatokban láthatjuk a legújabb estélyi dorré (hajdan Goldstaub) cipők mellett ugyancsak az ő kreációjaként a fekete selyem kivágott cipőt is acélkivarrással, vagy strasscsattal. Ez a törekvő modern iparos hova-tovább olyan specialistává küzd föl magát, a maga szakmájában, akárcsak Gerbaud a cukorkáival.

A frizura természetesen a toalet stíljével áll összhangban, vagyis szintén görög. Am ezzel a hajviselettel csinyján kell bannunk, mert ez fiatal és klasszikus profilt föltételez. A legújabb Pessl-frizurák elől laposak, hullámosak és szalaggal lekötötték, oldalt és hátul erősen elállók. Tengernyi lokni képezi hátul a görög kontyot. A loknik alkalmazása különben olyan ijesztő mérveket ölt, hogy komolyan beszélnek egy „Első Magyar Loknigár részvénytársaság” alapításáról, melynek részvényesei maguk a fogyasztók, tehát a hölgyek lesznek. A gyár gépei csak úgy ontják majd a kis tölten hurkákat. A vezérigazgató természetesen Pessl lesz, a ki a hajművészet terén ezidő szerint hors concours áll. A gyárat mint egy nagy lézag pótló új magyar intézményt Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter állítólag jelentékeny szubvenciával fogja támogatni. Si non e vero e ben trovato.

Mondaine.

Aktuális emberek.

(Hermann és Adolf.) Amióta Törökország népe fölszabadult és a táviratok özönével hozzák a hírt a megújított ozmán birodalomból, a legnagyobb keleti tudós, Vámbéry Ármín újra és különösen aktuális. Mikor a delegációk egyik ülésén az egyik képviselő azt a kérdést intézte Aerenthal külügyminiszterhez, hogy van az, hogy az alkotmány kivívása előtt új török mozgalomról nem tudtak semmit, Aerenthal nem tudott válaszolni erre a kérdésre. Hirtelen jött a forradalmi kitörés, egy éjszaka fölfordult a világ a padisah országában. Nem kevésbé lepte hát meg a politikusokat, mikor Vámbéry egy újságíró előtt kijelentette, hogy ő már 1860-ban ismerte az új-török mozgalmat, azóta folytonosan érintkezést tartott fönn velük és könyvet is írt róluk. Vámbéry pénteken a publikum elé lép és előadást tart az ifjú-törökök akciójáról és Törökország jövőjéről.

Ebből az alkalomból misztikus egyénisége körül egész sereg anekdóta támadt föl, amelyek tulajdonképpen még dervis-korából való. Már jól csengő neve volt a hajdani Vámberger-nek az európai kultiválásban, mikor keleti utjáról Budapestre érkezett. A fantasztikus sántikáló emberke betért egy kávéházba, ahol volt iskolatársra Ágai Adolf, a kitűnő „Porzó” billiárdozott. Régen nem látták egymást, de Ágai nyomban ráismert iskolatársára.

— Te vagy az, Vámbéry! — kiáltott örömmel s ahogy volt, dákóstul a nyakába akart borulni.

— Pardon, pardon — mondta a tudós — je vous ne connais pas (nem ismerem önt.)

Ágai, akit soha nem hágy el a lumora, most bizalmasabban szólította meg: — De nagyra vagy, Hermann!

Vámbéry hirtelen abbahagyta a franciáskodást és — mint egykor az iskolában — boldogan rázta meg Ágai kezét.

— Szerbusz, Adolf!

(Vámbéry üdvözlé a saht.) Mikor Muzaffer Eddin, a perzsák sahja, Budapestten tartózkodott, lámpással kerestek olyan embert, aki őt perza nyelven üdvözlőni tudja. Csak két ilyen tudósról lehetett szó! Kunos Ignácra és Vámbéry Ármínra. Kunos huzódott s így Vámbéryre hárult a nehéz feladat. A saht a Tudományos Akadémia előcsarnokában fogadták. Előre bicegett a szónok és valami érthetetlen, de folyékony nyelven dicsérte Perzsa urát. Mikor befejezte, a saht odafordult titkárjához és kérte, hogy tolmácsolja az egybegyűlteknak a következő választ:

— Nagyon meghat az Akadémia üdvözlése. Valóban szép nyelv a magyar, sajnálom, hogy szónokukat nem tudtam megérteni.

Vámbéry nimbuszát ez a kis incidens nem tépázhatta meg, bár sokáig ugratták vele.

(A három küszöbén.) Vámbéryt egyszer meginvitálta a szultán, de olyan időben, amikor ő Konstantinápolyban népszerűtlen volt. Az öreg, mint afféle exponált keleti politikus, bombától félt és levelet írt Kunos Ignácra, aki ekkor Konstantinápolyban lakott, hogy jöjjön elébe Drinápolyig. Kunos eleget tett a kérésnek, együtt érkeztek meg a török fővárosba és Vámbéry nagyon hálás volt ezért a nem közönséges szolgálatért.

A perronon a szultán hadsegéde várta a császári vendéget és a kinttűntető fogadtatás dicsőségében részt vett az ak-

olyan államokkal, melyek kevésbé voltak szerencsések a jólét és gazdagság megteremtésében, a saját fejlődését csak ezekkel tudta összehasonlítani. Innen származik azután a dolgok arányainak helytelen felfogása, innen az anyagi jólét és fejlődés tulbecslése és az ennél jóval fontosabb szellemi élet ennek következtében való elhanyagolása.

Zöldy Marcsi.

Karácsony.

Megörvendett lelkem a hajnalsillagnak,
Virad oh, virad már, köszönt az arany nap...
Karácsony szentelt nap, üdvözlég, üdvözlég!
Belőled ragyog szét e földre üdvösség —
Te szülted az Eszmét...

Bethesda forrás lett az a kis fa-jászol,
Bölcsül amelyet átengedt a pásztor. —
Vize lett a gyermek, — aki megváltotta
Kit már rémitgett a halálnak torka, —
Elveszti a pokla...

Ma üdít fel a forrás a világot, —
Melyet a bus önzés kórja leigázott.
Emberszeretnek ma hasadt hajnala: —
E szép hajnal a szent testvériség szava —
Istenfia maga...

E hajnalból nap lett, — ragyogó, szép, fényes,
Virágot kelesztett a hit, reménységet, —
Ha hervad e virág, kiujul, bimbót hajt,
Csillapít fájdalmat, elveszít bus-sóhaját —
Éleszti az óhaját...

E reményt gyógyítja, zsongítja a lelkem
Hogy eljön az ország, melyben láncza menten
Egyenlővé lesz a földön minden ember:
Szent prófétáira követ nem szed, nem ver —
Nem öldököl fegyver...

A ki ma született, eljön az országa:
Megérk e Föld az édes boldogságra...
S már hallom hogy zengi közönsben a föld s ég:
Hozsánna az Égnek! hozsánna, dicsőség!...
A földnek békesség!...

Petrus Jenő.

Asszonyoknak.

— Budapesti levél. —

Dezember hó.

Karácsony hava! Gyermek öröme! Szent szeretet ünnepe! Jövel! Ide s tova két évezred óta esztendőről-esztendőre megújuló, unott, elcsépezt szövegek. Ebben a fekete, ködülte, sáros világban a fehér karácsonyt méltatni ép oly hiu erőlködés volna, mint új ötletekkel megénekelni akarni a szerelmet, ifjúságot, madárcsicsérgést. De meg a hiúságnak, önzésnek ebben a vásári zajában szinte rösteljük is nemesebb indulatainkat, igaz érzéseinket s ha vannak ilyenek, inkább leplezzük, letagadjuk, semhogy a cinikus világnézet pálcát törjön fölöttünk naiv, érzégszerű lelkek fölött. Ez a világnézet azt tartja, hogy a karácsonyt is pusztán önzésből ünnepeljük meg, mert szeretteink öröme, boldogsága elsősorban a mi örömmünk s ez a magyarázata annak is, hogy a karácsonyfa kultusza örök lesz, mint az emberi önzésé, mint magáé az örökzöldé.

De menekülünk ebből a borongós hangulatból egy szebb, vidámabb világba, oda, ahova feladatunk szólít, oda, ahová egy jól sikerült toalet bő kárpótlást nyújt az élet száz apró bajáért.

Karnevál adókövető bizottsága ma-holnap permanenciába lép és nyilván megint csak emelni fogja az adót. A hölgyek lázas sietséggel látnak hozzá megrendeléseikhez, nehogy a férjek, család-

apák még idejében a felszólamlás jogával éljenek.

Az ideai farsang divatja is a klasszikus stíl jegyében indul. On revient toujours — s valósággal visszatérünk az ókori népek viseletéhez. Lassu volt az átmenet, de csaknem teljesnek mondható. Görög a stíl az egész vonalon. Alkalmam volt látni Monaszterly és Kuzmik szervita-téri előkelő cézének legujabb, szenzációs kreációját, Szilasy Miczi urnő kelengyét. A measszonyi toalet és a világoskék látogató posztóruha a szabó-művészet valóságos remekei. A jónévű céz számottevő a gazdasági pangással, szinte hihetetlen olcsó áron csinálja Paquin és Doucet párizsi világcégek modelljeit. A készlethez általános föltűnést keltenek egy pávakék posztóból készült zsúrkosztlum egyazon színű ottomán selyemkabátal, egy rózsavörös ottomán ruha, sok-sok hájos esti öltözék, színházi köpeny. E ruhadarabok a legfejlettebb, legkényesebb izléssel szemben is helyt állanak és az ideai divatnak bizonyára irányt fognak szabni.

A karácsonyi ajándékok megválasztásánál kétségkívül akkor járunk el bölcsen, ha a szépet a hasznossal egyesítjük. Egy nőimerősöm ezt az elvet oly leleményesen valósította meg, hogy férjét egy értékes perzsa selyemszőnyeggel lepte meg, amelyet természetesen a saját budorájában helyezett el.

Az Adorján és Agobián váci-utcai cég ezuttal valóban kitett magáért. A Kelet szőnyegiparának akkora gazdag választékát halmozta föl raktárában, hogy az hármely világvárosban is méltó föltűnést keltene. A nagy fényvel berendezett üzlet — akárcsak egy iparművészeti kiállítás — valóságos bucsujáró helye az előkelő közönségnek.

A cipőviseletről és frizuráról kell még megemlékeznem, mint a fair aszszony külsejének e kétségkívül igen fontos két tényezőjéről. Korcsolya cipőkben a fekete és főképen a barna bagaria bőrből készült a fess és praktikus, mert a legujabb szürke és barna színű bokavédő alkalmazásával jó meleget is tart. A legujabb divat tekintetében egyébiránt teljesen tájékoztat bennünket a Benozé váci-utcai üzlet szinte káprázatos kristály kirakata, ahol gyönyörű változatokban láthatjuk a legujabb estélyi dorré (hajdan Goldstaub) cipők mellett ugyancsak az ő kreációjaként a fekete selyem kivágott cipőt is acélkivarrással, vagy strass csattal. Ez a törekvő modern iparos hova-tovább olyan specialistává küzd föl magát, a maga szakmájában, akárcsak Gerbaud a cukorkáival.

A frizura természetesen a toalet stíljével áll összhangban, vagyis szintén görög. Am ezzel a hajviselettel csinyján kell bannunk, mert ez fiatal és klasszikus profilt föltételez. A legujabb Pessl-frizurák elől laposak, hullámosak és szalaggal lekötöttek, oldalt és hátul erősen elállók. Tengernyi lokni képezi hátul a görög kontyot. A loknik alkalmazása különben olyan ijesztő mérveket ölt, hogy komolyan beszélnek egy „Első Magyar Loknigár részvénytársaság” alapításáról, melynek részvényesei maguk a fogyasztók, tehát a hölgyek lesznek. A gyár gépei csak úgy ontják majd a kis töltetlen hurkakat. A vezérigazgató természetesen Pessl lesz, a ki a hajművészet terén ezidő szerint hors concours áll. A gyárat mint egy nagy hézag pótló új magyar intézményt Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter állítólag jelentékeny szubvencióval fogja támogatni. Si non e vero e ben trovato.

Mondaine.

Aktuális emberek.

(Hermann és Adolf.) Amióta Törökország népe fölszabadult és a táviratok özönével hozzák a hírt a megújított ozmán birodalomból, a legnagyobb keleti tudós, Vámbéry Ármín újra és különösen aktuális. Mikor a delegációk egyik ülésén az egyik képviselő azt a kérdést intézte Aerenthal külügyminiszterhez, hogy van az, hogy az alkotmány kivívása előtt új török mozgalomról nem tudtak semmit, Aerenthal nem tudott válaszolni erre a kérdésre. Hirtelen jött a forradalmi kitörés, egy éjszaka fölfordult a világ a padisah országában. Nem kevésbé lepte hát meg a politikusokat, mikor Vámbéry egy újságíró előtt kijelentette, hogy ő már 1860-ban ismerte az új-török mozgalmat, azóta folytonosan érintkezést tartott fönn velük és könyvet is írt róluk. Vámbéry pénteken a publikum elé lép és előadást tart az ifju-törökök akciójáról és Törökország jövőjéről.

Ebből az alkalomból misztikus egyénisége körül egész sereg anekdóta támadt föl, amelyek tulnyomó része még dervis-korából való. Már jól csengő neve volt a hajdani Vambergernek az európai kultiválás, mikor keleti utjáról Budapestre érkezett. A fantasztikus sántikáló emberke betért egy kávéházba, ahol volt iskolatársa Ágai Adolf, a kitűnő „Porzó” billárdozott. Régen nem látták egymást, de Ágai nyomban ráismert iskolatársára.

— Te vagy az, Vámbéry! — kiáltott örömmel s ahogy volt, dákóstul a nyakába akart borulni.

— Pardon, pardon — mondta a tudós — je vous ne connais pas (nem ismerem önt.)

Ágai, akit soha nem hágy el a humora, most bizalmasabban szólította meg: — De nagyra vagy, Hermann!

Vámbéry hirtelen abbahagyta a franciáskodást és — mint egykor az iskolában — boldogan rázta meg Ágai kezét.

— Szerbusz, Adolf!

(Vámbéry üdvözli a saht.) Mikor Muzaffer Eddin, a perzsák sahja, Budapesten tartózkodott, lámpással kerestek olyan embert, aki öt perzsa nyelven üdvözölni tudja. Csak két ilyen tudósról lehetett szó! Kunos Ignácról és Vámbéry Ármínról. Kunos huzódzott s így Vámbéryre hárult a nehéz feladat. A saht a Tudományos Akadémia előcsarnokában fogadták. Előre bicegett a szónok és valami érthetetlen, de folyékony nyelven dicsérte Perzsa urát. Mikor befejezte, a sah odafordult titkárához és kérte, hogy tolmácsolja az egybegyűlteknak a következő választ:

— Nagyon meghat az Akadémia üdvözlése. Valóban szép nyelv a magyar, sajnálom, hogy szónokukat nem tudtam megérteni.

Vámbéry nimbuszát ez a kis incidens nem tépázhatta meg, bár sokáig ugratták vele.

(A három küszöb.) Vámbéryt egyszer meginvitálta a szultán, de olyan időben, amikor ő Konstantinápolyban népszerűtlen volt. Az öreg, mint afféle exponált keleti politikus, bombától félt és levelet írt Kunos Ignácznak, aki ekkor Konstantinápolyban lakott, hogy jöjjön elébe Drinápolyig. Kunos eleget tett a kérésnek, együtt érkeztek meg a török fővárosba és Vámbéry nagyon hálás volt ezért a nem közönséges szolgálatért.

A perronon a szultán hadsége várta a császári vendéget és a kitüntetett fogadtatás dicsőségében részt vett az ak-

kor még igénytelen, szűkös viszonyok közt élő Kunos is. Együtt mentek be az udvari fogaton és Vámbéry még akkor sem bocsátotta el, amikor a fényes kapu föltáruult előttük. Az Yildiz-kioszkban együtt volt az egész udvar, fényes lakomával várják a kitűnő vendéget. A hölgyek, a hárem gyönyörűsége odaliskjai külön teremben gyülekeztek.

Vámbéry jobbra-balra sandított, egyet rántott a Kunos kabátján és mielőtt a fényes ábrázatu padisah legkegyelmesebb engedelmével belépett volna a hölgyterembe, odaszólt fiatal kísérőjének:

— No most Kunoskám, elmehet. Itt már nem félek. Elvégeztem magam is... Vámbéry akkor még ifju volt...

Galyszedés télen a Nagyerdőn

Írta: **Pető Imre**, máv. főellenőr.

Aki élvezte már a tél fenséges panorámáját kint a síkon vagy bent a szálas erdőben, amikor fent az egekben az angyalok seregei tollat fosztanak s a lengő hópelyhek myriádjai csintalan komolysággal hulldogálva, alá lebbennek az avaros talajra s patyolatfehér lepellel vonják be a messze láthatárt; vagy mint az erdőben látjuk, hogy a fákon még rajt csüngő száraz leveleket gyapot-pelyhként befedve, lerakodnak: — az csakugyan az ösztönszerűen megkapó jelenségnek jóleső érzeménét szülő kéjes gyönyörűségében furdózik.

Amde azoknak, kik az erdőt vagy a végtelenség látszó síkot magukra nézve a természet téli nagy éléskamarájának tartják: — gyönyör és megkapó élvezet helyett csak fájó tudatot nyújt az anyagi karok tölfosztogató szorgalmának észlelése, mert nekik a létfenntartás súlyos gondjait nehezítik meg, midőn szomorú megadással kell látniok a szemfedeleket, amely az amugy is csak sok gond- és utánjárással megszerezhető táplálékot elfedi előlük.

Szegény, szánandó égi-madarak és vadak, szelidek úgy, mint ragadozók! Ti most ezerszeres gondokkal küzdötök, csak azért, mert hogy Urotok, a nagytermészet megalkotója szabadokká teremtett benneteket és mert mindegyitöket a megfelelő ruházattal ellátva, sok jóízű eleséget is teremtett számotokra, hogy télen is legyen, amihez nyuljatok, de csak keserves küzdelem és féltő rabság mellett, nehogy ragadozó társaitok, avagy életetekre törő ember-ellenségeitek eleségkereső küzdelmeitek közben nappalon vagy éjjelente meglepjenek.

Dehát nemcsak ti vagytok ám ily szánalmas sorban, mert vannak a ti Urotoknak még más sorsüldözött teremtetett lényei is, ezek a „szegény emberek”, mert hiszen rájuk nézve is csak szemfödél ám a képrázatúan szép hólepel!

Az a sok toprongyos, aszott arczu öreg ember, asszony és serdülő gyermek-sereg, mely ösztől fogva a rügyfakasztó tavasz beálltáig, a hétnek minden szerda- és szombatján ellepi és bebarangolja 8-10 kilométernyi távolságban is a háromezer holdas debreczeni Nagyerdőt, hogy egy-egy nyaláb száraz fagalyat összeharcsolva a hó alól, meg-megtérjen a nagykiterjedésű város külsőségeiben elszórtan lakozó övéihez, vivén nekik egy kis redves galynyalábot melegítőtől és főzéshez, ama boldogító tudattól eltelten, hogy legalább kétszer hetenkint valamelyes meleg ételt kotyvaszthatnak dermedt önmaguknak és szánandó családtagjaiknak; mert hát szigorú a tél s a legtöbbször kérkedő és cifrázkodó

„emberszeretet” fellobbanó melengése ezeknek az igazán keserves szegényeknek már a maradék morzsákból is csak a selejteket, gyakran még ezekből is alig juttathat valamicskét, mert hisz' ezek arczáról csupán csak a szájalom ri le, míg a szemfényvesztő, dologbíró, de jó svádájú, ugynevezett „szemeremes házi szegényeknek” még helyükbe is viszik a meg nem érdemelt alamizsnát!

Égi madarak, vadak és szegény emberek, a ti rendeltetéstök a küzdés, jutalmatok pedig a türelem égi-malasztyja marad!

Igen jó eredménnyel alkalmazták

MATTONI FÉLE

GISSHÜBLER

SAVANYUVIZ

Legjobb megbetegedések, a garat és légcső hurutjainál, 1908-09 mellhártya-gyulladásnál.

Sobosodések

Legyenek azok bármint természetiek, gondosan meggyőződendők minden tisztáltság ellen, mert csúfai a legkisebb seb is elmérgesedik és nehezen gyógyuló sebet idézhet elő. 40 éve már, hogy a megpuhító huskenőcs, Prága házikenőcs név alatt, mint egy nélkülözhetlen köztözer ismeretes.

Ez meggyógyítja a sebet, csillapítja a gyulladást és fájdalmat, üdítően hat és elősegíti a bőrösvét és gyógyulást.

Postaszékküldés naponta

1 doboz 70 f. Postán 8 K 16 f. előre küldéssel 4 doboz 7 kor. előre küldéssel 10 doboz. Ausztria-Magyarország bármely részébe bérmentve szállítatik. A csomag minden részén a törvényileg bejegyzett védjegy van.

FŐRAKTAR: FRAGNER B. cs. és kir. udvari szállító

a „Fokete-sas” gyógyszerárúháznál

Prága, Kleinseite, Herudagasse sarkán 203. sz.

Raktár: Ausztria-Magyarország gyógyszerárúháznál.

Szabó Lajos fiai

női divatáruház
gyapjú és mosó
kelemékben.

Karácsonyi vásár.
Leszállított jutányos
árak.

Karácsonyi ajándék tárgyakat bizalommal jótállás mellett.

Halász Nándor

órác és ékszerésznél lehet vásárolni.
Debreczen, Piacz-utca 24. sz.
Fehérlő-szálloda épület.

Néptakarékpénztár

mint szövetkezet
Debreczen, Piac-u. 30. sz. alatt
50 fillér törzskönyvtel 1909. január hó elsejével
11-ik ötéves társulatát nyitja meg.

Akik hetenkint legalább 1 koronát és életkoruknak megfelelő táblázat szerinti csekély pótdíjat is befizetnek azon kedvezményben részesülnek, hogy befizetett tőkájük nemcsak 4% kamattal lesz tőkösítő, de 1000 koronáról szóló életbiztosításhoz is jutnak, melylyel ugy a takarékoság, mint a család jövőjéről való gondoskodás célja egyszerre és könnyen érvényre jut.

Uj tagok (férfiak és nők) ezen biztosítási rendszerbe belratási díj és késedelmi kamát nélkül bármikor beléphetnek és megfelelő kölcsönre is igényt tarthatnak. Vidéki tagok postadíj nélkül eszközölhetik befizetéseiket. Bővebb felvilágosítást nyújt az Igazgatóság.

Minden hölgynek nélkülözhetetlen Eau Sybyl

a bel és külföld legelső orvosi tekintélyek által eddig legjobbnak elismert teintvív, mely a bőrt mindig frissen megtartja, minden tisztáltságot eloszlat, wimerlit, mitesert, szeplőt, orrvérösséget. Az elsőméro levelek 100-a igazolja az Eau Sybyl fényes hatását.

Egy üveg ára 4 kor.
Az összeg utánvételével.

Együttal ajánlom karácsonyi és ujévi ajándéknak dus raktáramat manieur, fésű és parfüm cikkek kasetáimban minden lehető egységekben, ugyszinten nagyvászték valamennyi toilette cikkekben valódi és nem valódi fesűk, kefék, francia és angol szappan.

Elisabet Schäfer
Wien, I Trohlauben 7.

Aki igazi s maradandó örömet akar szerezni Ujévi ajándékával az csak a

Löfkovits Arthur és Társa
Magyarország legnagyobb ékszerüzletéhez forduljon, hol óriási választék áll rendelkezésre a szebbnél szebb, bámulatos olcsó ajándék-tárgyakból.

☞ Fényes Ujévi kiállítás! ☞

LÁM SÁNDOR

üveg, tükör, porcelán és diszműáruháza
emeleti szalon helyiségeiben,
hol a modern üveg, majolika és fémipar **vivmányai** oly nagy számban vannak kiállítva, hogy a t. közönség legmagasabb igényeit is kielégíti.

Ajándékoknak alkalmas czikkek, mindennemű üveg asztali készletek, irizált compot-garnitúrák, kopenhágai porcellán különlegességek, majolika szobrok, vásák, tükrös figurák, china ezüst jardinerek- virágtartók, névjegytartók, fatálcák, evőeszközök.

Mindezek szives megtekintésére felhívom a tisztelt közönség figyelmét.

Köhögés gyermek és felnőtteknek

orvosok legjobb eredményel rendelik

Thymomel Scillae

mint kítűnő nyálkaoldó, nyálka elkülönítő a görcsös köhögést csillapító és megnyugtató és a légzési nehézséget feloldó és ennek tömegét apasztó szer. — Az orvosok százai a Thymomel Scillae-t jóváhagyták és annak gyors, meglepő hatását elismerték a számarhurutnál és sok más görcsös köhögésnél

Tessék megkérdezni orvosát.

1 üveg K 2.20. Postán franco a pénz előleges beküldése mellett K 2.90 3 üveg előre beküldve K 7.— 10 üveg előre beküldve K 20.—

Készítés és főraktár:

B. Fragner's Apotheke

k. u. k. Haflieferant

Prag-III. 203. z.

Kapható minden gyógyszerárban.

Figyeljünk a szer

nevére készítőjére,

és a védjegyre.

Eladó

egy jókarban levő téglagyár melyen van 1.33 mt. hosszú csatorna kemence, 105 mt. hosszú szárító szin, 33 mt. hosszú 5 mt. széles raktár, 5 munkás részére lakóház cseréptetővel és külön szilárd lakóház, melyben két szoba, konyha és pincze, külön istálló. Közel a városhoz.

Értekezhetni lehet

Gál Sándor tulajdonosnál Hajdunánás.

köhögéstől

rekedségtől, katarrhustól, elnyálkásodástól, görcs és számarhurutól megakarja szabadítani, vegye az orvosilag kipróbált és ajánlott

KAISER-féle mell-caramellákat

a 3 fenyővel

5500 kö-jegyzőileg igazolt bizonyítvány erről.

Csomagja 20 és 40 fillér. Doboz 80 fill. Kapható Toth Béla, Mihalovits Jenő, Muraközy László, Grósz Nagy Ferencz, Mauthner Alfréd gyógyszerészeknél, Jóska és Jóna drogueriarban Ufshértón: Tron Gyula gyógyszerésznél, Püspökladányban: Harsányi Lajos gyógyszerésznél.

SCHRADER GYULA likörpatron

törvényileg védve

Saját készítésre

legfinomabb dessert- és tábla likör, keserű és

pálinka sb. 100 fajtaban kapható. Egy patron ára, 2 1/2 literre elegendő 90-140 fill.

Hugó Schrader, vorm. S. Schrader

Feuerbach-Stuttgart.

Brosura előismeréssel főraktáram által Ausztria Magyarországra részére

Wilh. Maager, Wien, III/3. am Neumarkt 3.

Ágybavizelés.

Azonnali szabadulásért jótállás. Felvilágosítás díj talan. Kor és nem megadandó! Fényes köszönőlevelek Orvosiilag ajánlva.

„SANITAS“ intézet VELBURG P. 127. Bayern.

Pavlovits és Szilágyi

műépítés és építő mesterek építési vállalata

Debreczen, Piacz u. 42. (Lamprecht-palota.)

Épületek tervezése, modern beosztás, művészi kiképzéssel. — Épületek felépítése, szakszerű kivitelben. — Lakásberendezések tervezése. — Telkek és épületek értékesítése. Ingatlanok becsélése és műszaki ügyekben tanácsok.

Szebbnél-szebb

ujjévi

ajándék tárgyak

kiállításra

Kaszanyitzky Endre

főtéri üzletében.

Képviselet

A „Baoula-művek Judenburg-ban (Stájerország) szabad építési anyaguk Hajdumegye területén való elárúsítása czéljából képviselőt keresnek.

A képviselet első sorban oly szakcégnek vagy építő iparosnak adatik át, ki saját számlájára dolgozik.

Ne vegyenek selymet

addig míg a mi garantírozott szolid, gyönyörű szép, fekete, fehér és színes újdonságainkból mintát nem kér.

Különlegesség: Selymek menyasszonynak, báli, tarsaságra és utcai toilletnek és blousoknak, bélések stb. való K 1.15-től K 18-ig méterenként.

Osakis jótállás mellettli solid se yemszövetet árulunk, direct magánosoknak vám és portómentesen a lakásba.

Schweizer & Co. Lüzern U.18. (Svájc.)

2 Selyemszövet-kivitel. — Kir. udv. szállítók.

Tegyen okvetlen kísérletet a

„Központi drogeria“

kiváló teakeverékeinek

vásárlásával s bizonyára ezeket fogja állandóan élvezni.

Közkedveltségük fényes bizonyítéka elsőrendű minőségüknek.

Eredeti csomagokban és pedig:

1. sz. 50 gr. K -60 100 gr. K 1.20

2. sz. 50 gr. K 1.— 100 gr. K 2.—

3. sz. 50 gr. K 1.20 100 gr. K 2.40

4. sz. 50 gr. K 1.50 100 gr. K 3.—

árban kapható kizárólag a

„Központi drogeria“-ban

DEBRECZEN,

1 Városház épület

Figyelem!

Szives figyelmébe ajánlom, hogy karácsonyra sehol sem kap olyan jó bort és saját érdekében is ajánlom, hogy csakis

Gelbergernél József kir. her.-u. 52. szám vásárolja borszükséglejét.

Mert Gelbergernél csakis saját termésű hamisítatlan, tiszta bort fog kapni.

Ezerjő 28 kr. Rizling 32 kr. Burgondi veres 34 kr. Zöld szilv2ni 34 kr. Bakar bor 28 kr. és még több faj bort ilyen olcsó árban lehet kapni. 10 liternél kedvezményes ár.

Az egyetlen

arczsépitő szer, a melyet legjobb lelkiismerettel ajánlhatunk a nőknek, az a

Földes-féle

MARGIT-CRÈME

Mert a Margit-Crème teljesen ártalmatlan és zsiatlan készítmény, e borbé szonnal felszívódik és rögtön megszüntet szeplőt, májfoltot, pattanásokat, kiütéseket, himiöhelyeket és minden bőrbajt. Az arcz már párazori kenés után hófehér és bársonysima lesz. A Margit-Crème megóvja az arczot és azért a kik a Margit-Crème használják, még késő öregségükben is szép, redőtlén, sima arczok lesznek. A Margit-Crème a világon mindenütt kapható, de sok helyen hamisítottat árulnak, azért a ki Margit-Crème vesz, az jól nézze meg a dobozt és ha azon sincs rajta a Földes Kelemen aradi gyógyszerész védjegye, akkor utasítsa vissza és rendeljen Aradról, a honnan mindenkor postafordultával kapja. A Margit-Crème ára 1 korona, egy hozzávaló szappan 70 fill., ponder 1 kor. 20 fill. (3 színben kapható.)

A ki egyszerre 6 korona értékben rendel, a csomagot bérmentve kapja.

Készíti: Földes Kelemen

gyógyszerész,

ARAD, Deák Ferencz-utca.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Grósz Nagy Ferencz, Mihalovics Jenő, Muraközy László, Toth Béla, Mauthner Alfréd drogueriarában, Jóska és Jóna drogueriarában.

Debreczen szab. királyi város

Világítási Vállalata

városi üzlet Piac-utca 81. szám.

Elvállalja légszesz és villamos vezetékek és felszerelések be-
rendezését világítási és ipari czélokra.

Gázkályháknaál és főzőknél az elhasznált légszesz legfeljebb egyharmadrész
áru, mint a fatüzelés költsége. Szép és olesó lámpák, csillárok és hozzávaló
felszerelések kaphatók.

Szállit mindenféle dinamó gépeket és villamos motorokat.

Elsőrendü pirszén (koks)

házhoz szállitva, olesóbban, mint bárhol és

Tiszta Porosz kőszén

megrendelhető

a légszeszgyárban vagy a városi üzletben,
valamint épületek és fagyárak megvédésére való

Fekete kőszén kátrány

tetszés szerinti mennyiségben.

Mindennemü felvilágositással szivesen szolgál az igazgató:

DEBRECZENI JENŐ

gépészmérnök.

Telefon: Gyári 74. sz.

Telefon: Városi üzlet: 90. sz.

Blattner József

üveg, porcellán és kékperet üzlete
Debrecen, Csapó-u 1. szám alatt.

A legdusabban felszerelt üzlete
**karácsonyi és ujévi
ajándék tárgyakban**

u. m. sör- és bor készletek, viz-
és likör szervizek, kávé- és tea
készletek, evőeszközök, dísztárgyak
valamint a ztali és függőlámpák
minden a legjutányosabb árban.

Tisztelettel

Blattner József
Csapó-utca 1. szám.

150000 korona vagyonnal

biró hajadon,

földbirtokos leánya, 21 éves férjet keres
Azor kívül még több száz vagyonos
parthfe előjegyzésben úgy hogy minden
igenynek bármikor megfelelhetünk. For-
duljon minden házassulandó Schlesinger
ezéghez, Berlin 18.

A legolcsóbb gyári áron

beszerezhetők elsőrendű minőségű Schroll
féle chiffonok, csikós-jegyű havasi vász-
nak, damast, asztalneműek, törülközők,
ágyhuzatokra való damast grádlík, kana
vászok, rumburgi, irlandi, creas és czer-
natonal vászok, derékaljak, anginok,
továbbá minta vagy mérték után meg-
rendelhető mindenféle férfi, női, és gyer-
mek fehérnemű, olcsó, szabott árak mellett

Nádudvary Lajos

Vászon, kézmű és rövidárak raktárában
Piacz-utca 28. sz. a Nagy-tózsde-mellett.

500 koronát

füztek annak, ki a Bartilla fogvizének használatamellét
üvegje 80 fill., valaha ismét fogfájást kap, vagy szája
buzlik. Bartilla-Winkler Ede, Wien, 19/1., Sommergasse
1. — Kapható minden gyógyszerárban és drogonéri-
árban — Csakis Bartilla fogviz" kérendő Hamisítások
bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre, hol nem
kapható, bérmentve küldők üvegét 5 kor. 80 fillérért
Kapható Debreczen: Mihailovits Jenő gyógyszerárára
„Kigyó"-hoz.

Steckenpferd liliomtejszappan

Bergmann és Társától Drezda és Tetschen a/E.
volt és marad a naponta beérkező elő-
merő levelek szerint a seplő, ugyanint az
arczkőr puhára tételére és a rózsás arc-
szin elérésére a leghatásosabb minden
gyógyító szappan között. Darabja 80 fill.
kapható minden gyógyszerárban, drogoné-
riárban, szappan kereskedésben és borbély
üzletben.

Tisztelettel értesitem, hogy helyben a Hatvan utca 7. szám alatt a Bészler-
házban (az Áron Maaó és Tarsa volt italmérési helyiségében törvényszékileg
bőjegyzett ezég: lalt

liszt-, korpa-, főzelek-, fűszer- és anyagáru-kereskedést
nyitottam

Raktáron tartok dus választékban fűzer, főzelek, déligyömölcs és
anyagárakat, amelyeket a legjobb minőségben és a legjutányosabban focsáj-
tom t. vevőim rendelkezésére.

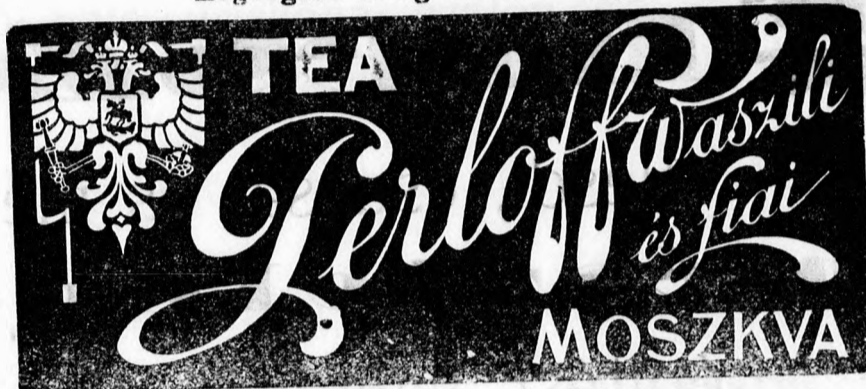
Különösen felhívom b. figyelmét a legkitűnőbbnek elismert szitált rozs,
kétszeres és henger kenyér lisztjeimre, amelyek kizárólag csakis nálam
szerezhetők be.

Szolid és pontos kiszolgálásról, biztosítva vagyok becses pártfogását kérve
Kíváló tisztelettel

Pollák Zsigmond

Debrecen, Hatvan-u. 7. Telefon 652.

Legrégibb és legelőbb tea jegy.

Főraktár Mayer Jenőnél.

KRIEGNER-féle REPARATOR TÖRV. VÉDVE.

évtizedek óta nagy sikerrel használtatik csuz és köszvény ellen.
Kis üveg 1 korona. Kapható: Nagy üveg 2 korona.
„Korona" gyógyszerárban, Budapest, VIII., Calvin-tér (Baross-u. sarok.)
Postal széküldés naponta.

Csak akkor valódi,
ha a háromszögű palack az
itt levő szalaggal (vörös s
fekete nyomás sárga papíron)
van elzárva.

Utánzások törvényileg tiltatnak.

Eddig felülmulhatatlan.

Maager W.
valódi tisztított

májolaj

törvényszékileg védett csomagolásban.

Sárga üvegenként K 2.—
Fehér " K 3.—

Maager Vilmostól Bécsben.

1869. óta Ausztria-Magyarország biro-
dalmában általánosan bevezetve.

A t. tanárok és orvos urak által elő-
szeretettel rendeltetik.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban
és gyógyáru kereskedésekben.

Főraktár és főelárusítás az osztr. magyar mo-
narchia részére

MAAGER W. Wien.

III/3., Heumarkt 8.

FORGALMI BANK

részvénytársaság

≡ DEBRECZEN, ≡

áruosztálya ajánl elsőrendű jól kiégetett

 meszet,

élesdi, csucsai és mezőtelegdi

mésztelepeiről,

építési, valamint ipari célokra.

„KOBRAK“

czipőkülönlegességi
a legszebbek!!!

KOBRAK
czipők a legjobbak!

Kizárólagos raktár

Debreczenben, Piacz-utca 42.

(Lamprecht-palota.)

Állandó butorkiállítás.

Van szerencsém a n. é. közönség szives figyelmét felhívni butorgyári raktáramra, ahol kizárólagosan

saját gyártmányu

állandó butorkiállítást

rendezek, ugymint ebédlő-, háló-, uriszoba-, szalon és előszoba berendezésekben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és izlésesebb kivitelben.

Pontos és szolid kiszolgálásról számtalan elismerő nyilatkozat áll rendelkezésemre.

Teljes tisztelettel

KILLER EDE butorgyáros, : :
cs. és kir. udvari szállító.

Az István Gőzmalom Társulat

Alapított 1843. **Debreczenben.** Alapított 1843.

A magyar vidéki malmok egyik legrégebbi vállalata.

Kitünő minőségű őrleményei valamennyi világkiállításon és belföldön képviselt iparkiállításon mindenütt elsőrendű ki-tüntetést és elismerő oklevelet nyertek.

Kedvező fekvésénél fogva a magyar alföld legjobb búzáiból készít darát, lisztet és korpaneműeket, elvállal továbbá házisükségletre mindenféle gabonaneműeket simaórlás és szitált őrlés végett, a lehető leg-mérsékeltébb díjazás mellett és azok szakszerű kiviteléért szavatol. Megrendelések úgy helyben, mint vidékre mindenkor a legelőnyösebb napi árakon nagyban, közvetlen a malom telepéről gyorsan és pontosan fogana-síttatnak: kicsinyben pedig

Csapó-utcza 6-ik számú raktárunk

bármily mennyiségben naponta árusít el.

Örlőképesség az első évben 18,000 métermázsa. Mai őr-lő-

képesség: 800,000 métermázsa.

Az Alföldi takarékpénztár DEBRECZENBEN, Piacz-utca, (saját ház).

Elfogad betéteket

Takarékpénztári könyvecskékre és Chequeszámlára.

Persely-betétek gyűjtésére

teljesen ingyen bocsátja rendelkezésre elegáns, masszív nickel perselyeit, csupán a használati idő tartamára kell 5 korona biztosítékot letenni, mely összeg azonban szintén a betevő fél részére kamatozik.

Különösen ajánlja

Áruraktárait

hol a gazda, iparos vagy kereskedő termelvényeit és készleteit gondozás végett elhelyezteti s arra mérsékelt feltételek mellett előleget is nyerhet. Raktáraink a Magyar államvasut és Hajdunánási vasut vonalaival közvetlen vágánnyal vannak összekapcsolva s így egész kocsis rakományok lényeges fuvar költség megtakarítással eszközölhetők.

Bátorkodom a n. é. közönség tudomására hozni, hogy sikerült egy olyan **művezetőnőt** megnyernem salonom részére, ki a nagyobb külföldi salonokban nyert ismeretsége és szaktudása folytán a legkényesebb ízlés és munka kivitelét biztosítja.

Amiért is kérem a n. é. közönség szives pártfogását

Vanger Sándor Batthyányi-utca I. Párisi mintára berendezett női-divat salon

Készít a legelőnyösebb árak mellett: **alkalmi és menyasszonyi Tolettek, szörme felöltők, oostümök, színházi belépők stb.**

Telefon 216.

Gyászruhákat a legrövidebb idő alatt.

Telefon 216.

Kereskedők Vendéglősök Kávésok Czukrászok

és a nagyérdemű közönség figyelmébe ajánlom

tojás nagykereskedésemet.

Raktár és iroda: Debreczen, Csapó-u. 27. sz. Az udvarban.

Mindenkor kapható kizárólag elsőrendű tea, főző és meszes tojások, válogatott tojások melyeknek jóságáért a felelősséget elvállalom.

Szolid, pontos és a legelőcsőbb kiszolgálásról, hogy mindenki meggyőződjön a n. é. közönség, sziveskedjék egy próbarendelést nálam eszközölni, a midőn megfog győződni, hogy nálam olcsóbban vásárolhat, mint a Piaczon.

Szives pártfogást kérve, maradtam tisztelettel

Nagyobb megrendeléseket házhoz szállítok.

WALTNER SAMUEL

tojás nagykereskedő

Nagy Ujévi vásár!

Ne vásároljunk karácsonyi ajándékot addig míg a

BLAU ÁRMIN és TÁRSA

Batthyányi-utca 2. sz. Kossuth-utca sarok

leányka-, flu- és gyermekruha áruházát

meg nem tekintí,

»»»»»»» a hol meglepő olcsón vásárolhat. «««««««

Karácsonyi és Ujévi ajándéktárgyak.

Parfüm, manicúr és fésű kasetták. Férfi ingek, gallérok, kézelők, nyakkendők, harisnyák, zsebkendők. illatszer különlegességek. Bálí bőr, selyem és czérna keztyük és egyéb pipere és férfi divat cikkek

Györfy Sándor

keztyü, kötszer és pipere áru üzlete

Debreczen, Simonffy-utca 2. szám. (Városi bérház.)

Legjobb a Békési Róza, „**CSONT**” szappana.

Fest mos Tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos, tisztít.

Fest, mos,

T i s z t í t .

DEBRECZNA

Nagy UJÉVI vásár
bezárólag f. hó 31-ig

a Kék csillag-nál.

Ké-z blousok . . . 85 kr. feljebb
 " barhet aljk . 1.30 " "
 " szövet . 2.40 " "
 " barhet alsó szok. 1.10 " "
 " " bugy. 95 " "

Azonkívül itt fel nem sorolt áruk nagy választékban igen olcsó árban szerzhető be. Gyászruhákat 6 óra alatt készítik. Mérték szerinti megrendelést gyorsan és pontosan teljesítik. Szíves pártfogását kérem a n. é. vevőközönségnek.
Tisztelettel

Ferenzy József.
Kossuth-utca 17. Simonffy ház.

Szakértelemmel készített
szemüvegek és orrcsipek
rövidlátó, távollátó, gyengélátó és operált szemeknek.

Színházi látcsövek
gyöngyház és alumínium nyeles legfinomabb achromatikus üvegekkel nagy választékban és legolcsóbban kaphatók

Fischer Jakab
látáserésznél

Főtér 23 szám Sesztina ház.

Goldstein Karolin
orvosilag elismert mellfűző műterme

Debreczen, Piacz-u. 61.

Mérték után rendelve bárminő érzékeny alakra 6 óra alatt készít legkényelmesebb

midert
kitünő egyenestartókat.

Kirakatba készült fűzőket félárban adom el. Óriási raktár készfűzőkben **legolcsóbb árakban.**

!! UJÉVRE !!

Arany-, ezüst ékszerárak, brilliánt és gyémánt gyűrűk, fülbevalók, férfi és nőiarany-, ezüst zsebórák, óralánczok és minden e szakmához tartozó cikkek, menyasszonyi és más alkalmi ajándéktárgyak dus választékban, a legmegbízhatóbban és legolcsóbban beszerezhetők

Kostya János
ékszerésznél

Legbiztosabb szépítőszert a

Fáy-féle Arcz-Grém
hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkifünőbb szor szepítő, májsejtek, pattanások és az arczbőr tisztátalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban
1—2—3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszerű gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél
DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
„Arany egyszarv” gyógyszerár.
Telefon sz. 498. Telefon sz. 498

Fazekas Imre
Villamos-Világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Gépgyár R. T. képviselete.
Iroda Debreczen, Piacz-utca 77. sz. az udvarban.
Telefon sz. 567. Telefon sz. 567.
A modern electrotechnika minden e szakmába vágó munkálataival foglalkozik, — lakások, üzletek, kastélyok, gyárak, műhelyek és egyéb helyiségek Villanyvilágítási és Erőátviteli berendezéseit a legmegbízhatóbban, a legnagyobb szakzszerűséggel és igen jutányos árban készíti.
Tervezetek és költségvetés díjtalan.

Debreczen, Széchenyi-u. 1. sz.
a ref. Kistemplom mellett.

Legolcsóbb bevásárlási forrás.
Zavatzky Leó
Debreczen, Piacz-utca 16 sz.
Bika szállodával szemben.

Női blousok és gyermek ruhák
nagy választékban.

Női, férfi és gyermek alsó trico ruhák, harisnyák, keztyűk, női és gyermek kötények, gallérok, nyakkendők, csipkék szallagok, Női-, férfi- és gyermek fehérneműek.
Olcsó árak! Művirágok! Pontos kiszolgálás!

Hentes urak figyelmébe.

A beállott téli idény alkalmasból ajánlom b. figyelmükbe törött fűszer és valódi szegedi rózsza és édes nemes paprika különlegességeimet. Zsirpapír, patentpapír és papirszákok legolcsóbb napi árban

Tessék próbarendelést csinálni.

Lindenfeld J. Jenő
fűszer és gyarmatáru nagykereskedésében
Debreczen, Pnzügyi palota.
Városház-utca 2.

Donogán és Somossy
ezegénél

DEBRECZEN, Kistemplombazár
Kezdetét vette a nagy „Karácsonyi vásár.”
Leszállított árban eladásra kerülnek: Selyem helmék, női ruhaszövetek, vellek, mindenféle maradékok — a legolcsóbb árakon.

Ne vegyünk holmi értéktelen csecsebecsét. :

LEGALKALMASABB UJÉVI AJÁNDÉK

hölgyeknek: 3-6 vagy 12 pár izlésesen összeválogatott glace és svéd keztyűk.

Alkalmi occassió ár!

3	pár elegán dobozban	4 forint.
6	" " "	7.50
12	" " "	14.--

Schön Sándor
keztyű, kötszer és orvosi műszertára
Debreczen, Piacz-u. 12. Stenczinger-ház

KÖZPONTI DROGUERIA

Piacz-utca 20. Városház épület.

Legolcsóbb, legjobb
bevásárlási forrás

Alkalmi ajándékokban

u. m.: Illatszerek, Parfüm casetták, Illatos
keztyü- és zsebkendőtartók, Manicür készle-
tek, Cocrac-, Rum-, Tea- Czukorka különle-
gességeken.

Telefon 292. sz.

Telefon 292. sz.

Az Általános Takarékpénztár

DEBRECZEN, Piacz-utca 34. sz. Főposta mellett.

Előnyös kamattétel mellett :

Kölcsönöket nyújt váltókra, kötelezvényekre, folyószámlára, ér-
tékpapírokra és árukra. Kereskedők tárczaváltói és könyvköveteléseit
leszámítolása. Gazdáknak személyes hitelnújtása az intézet kebelében
létesült hitel-egylet által. Betéteket elfogad gyümölcsöztetés céljából
betéti könyvecskékre cheque számlára és pénztári jegyekre 4 és fél
százalék kamatozás mellett. Előlegeket nyújt kézi zálogtárgyakra, vár-
ható termésre. Óvadékkölcsönöket folyósít vállalkozók és bérlőknek.
Törlesztéses kölcsönöket engedélyez 10-65 évig földbirtokokra és for-
galomképes házakra. Tőzsdei megbízásokat elfogad értékpapírok véte-
lére s eladására. Külföldi pénzemeket bevált és ilyenekkel szolgál. Hitel-
leveleket ad a külföld bármely piaczára.

Közelebbi szó- vagy írásbeli felvilágosítással szolgál az intézet

Ügyvezető igazgatója.

HAAS FÜLÖP és FIAI

es. és kir. szab.

szőnyeg- és butorszövet gyárosok

Steinfeld-palota,

Debreczen, Piacz-utca 59.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, hol tulnyomólag csakis a saját gyártmányai kerülnek eladásra, miáltal azon kellemes helyzetben vannak, hogy jutányos és szabott árak mellett a legjobb anyagból készült árukkal szolgálhat, ugymint: **különféle minőségű padlószőnyegek és futók, pamut, gyapju és selyembutorszövetek, plüschök, ágy- és asztalteritők, szövet és aplikált posztó függönyök, draperiák, csipkefüggönyök méterenként és készen, csipke és aplikált túll storok és ágyteritők, paplanok, madráczok gyapju és pamut flanell takarók. lópokrócok, sima halinák padló behuzására, réz és nickel ágyak, mosdók és éjjeli szekrények, függönyrudak, linoleum, bőrvásznak, kókusz futók és lábtörölők, angora és kecske bőrök, japán gyékény, tapéta stb., állandó óriási raktár valódi**

Keleti Smirna és Perzsa

szőnyegekben.

Alapított 1780. évben.

Alapított 1780. évben.

Nagy Újévi vásár

Csodaszép alkalmi ajándék tárgyak.

Mélyen leszállított árak.

ROSE DEZSŐ DEBRECZEN

fővárosi mintára berendezett előkelő

ékszerüzletében.

Művészi kiállítású drágakövé ékszerek. Legújabb fasonu arany és ezüstneműek. Világhírű Omega és precisions zsebórák. Ajándéku különösen kedvelt remek china-ezüst áruk.

Nagy alkalmi eladás.

Feltűnő olcsó árak.

Occasio

1908. december 31-ig.

Újévi vásár.

Occasio

1908. december 31-ig.

Halmágyi Sámuel

női és leány felöltők legnagyobb áruházában Piac-u., a főpostával szemben.

Nagyszámu igen tisztelt vevőinek kedvezni akarván, az alább felsorolt cikkek rendkívüli olcsó árakban lesznek elárusítva 1908. december 31-ig.

Szörme felöltő	16.---	Csipke blouz	4.75	Angol alj	2.90
Plüsch felöltő telh. nyak	9.50	Selyem blouz	4.50	Angol alj mintás	2.25
Plüsch felöltő barna	12.---	Selyem angol blous	7.50	Angol alj gyapju kelme	5.---
Bársony női felöltő fekete	12.50	Flannel blouz	1.50	Angol alj finom kivitel	7.50
Bársony női felöltő barna	15.---	Flannel blouz I. rendű	2.---	Pongyola Mosó	4.---
Női felöltő téli hosszú	11.---	Szövet blousok	5.---	Pongyola Cretton	3.50
Női felöltő téli félhosszu	8.---	Bársony blous	4.50	Pongyola batist	7.50
Női felöltő téli rövid	6.25	Csipke blous Modellek	12.---	Pongyola Modellek	10.---

Szörme, Plüsch, bársony, posztó felöltő, modellek rendkívül olcsó árban.

Külön mérték osztály.

Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Szolid árak.

Megkezdődött

a Nagy Újévi vásár

rendkívüli olcsó árakkal csak újévig a
Budapesti Koronás Aruházban

Debreczen, Piacz-utcza 7. Vecsey palota.

Szabad megtekintés. Vásárlási kényszer nélkül. Szabad megtekintés.

Gyermek játékszerek és diszműtárgyak, mahagoni szalon asztalkák, faldiszek 1 koronától 30 koronáig. Női kezi táskák, pénz- és szivartárczák, plüsch albumok és emlékkönyvek 25 koronáig. Dohányzó készletek mahagoni fából vagy bronzból. diszórak bronzból 5 koronától 30 koronáig.

Kivonat a sok ezerféle ujdonságokból:

Az 50 filléres gyermekjáték tárgyak.

Francia baba öltöztetve csoda szépcseresznye színű kalappal.	25 kr
Étező vagy kávé készlet fejtet virággal dobozban	25 „
Kuglizó játék dobozban v. lósárban.	25 „
Kőépi ó szekrény.	31 „
Harang és kalapács játék dobozban.	25 „
Lóverseny játék dobozban.	35 „
Képeskönyv riási nagy csoda szép.	25 „
Baba játék mérleg remekszép.	25 „
Ló erős zománcozott fémből törhetetlen még itt nem étezt.	25 „
Zongora aczél hanggal 9 billentyűvel.	25 „
Hege t vonóval dobozban még itt nem étezt.	25 „
Butor készlet fényezet fából vagy magyar stíli kemény fából égetett viaszos festéssel.	25 „
Asztalos szerszám dobozban.	25 „
Órós koci hordókkal	25 „
Vajkőpülő.	25 „
Önműködő automobil ra szerkezetel.	25 „
Képes kocskák diszes dobozban.	25 „
Trombita nickelből csengővel és selyem roj al	25 „
Nagy faépítő szekrény.	25 „
Gyermekdob bőrel bevonva.	25 „
Gyermek csitera.	25 „
Puska remek szerkezettel.	25 „
Nagy baba szekrény	25 „
Baba hín'a konyha vagy sparnet teljes felszereléssel.	25 „
Férvassaló nickel.	25 „
Bronz mozsár	25 „
Nagy számológép mahagoni tánzat	25 „
Számoló gép.	15 „
Zenélő doboz tarka képekkel.	25 „
Képes lotta játék diszes dob.	25 „

Tőff tőff automobil játék ujd.	25 kr.
Festő iskola 12 szines czeruzával 6 darab min aképpel szinezve ujd. remek játék gyermekeknek 3-tól 6 évig.	25 „
Dominó játé dobozban.	25 „
Dárány szörméből bevonva.	25 „

50 filléres diszműtárgyak hölgyeknek és uraknak.

Női készitáskák valódi bőrből.	25 kr.
Levelzőlap album vászonkötésben.	25 „
Fénykép album.	25 „
Emlékkönyv selyem bársony kötésben.	25 „
Eztergályozott talpon álló tűkőr.	25 „
Virágváza csoda szép égetet virágos festéssel vagy bronz virággal	25 „
Keztyű vagy zsebkezdő doboz nyersselyem fedéllel bronz díszítéssel még itt nem létezt.	25 „
Kisnyomdász dobozban	25 „
Faldisz terakottából fára festet vagy üvegre festve.	25 „
Tenta tartó vagy dohányzó készlet mahagoni tánz. csodaszép	25 „
Czukortartó diszes üvegbe, talpon álló.	25 „
Vaj vagy czukortartó nickel fedéllel.	25 „
Tűkőr figurák nippel ujd. gallér vagy kézelő doboz nyers selyem fedéllel bronz diszi.	25 „
Kenyérkősr ma olika betétel.	25 „
Féülkészlet stilkört dobozban.	25 „
Bronz fényképeret	25 „
Emlékkönyv csontutánezat	25 „
Fényképtartó eredeti japáni rdből 123 cm. h. 30 cm. sz.	25 „
Kefetartó fából virágos éget, festéssel	25 „
2 személyes üveg likőr készlet nikelzett tálcával	25 „

50 drb finom csontlevélpapír diszes dobozban	25 kr.
Törülközstartó dió fából üveg betéttel arany felirással még itt nem létezt	25 „
Levélsekrény ajára fémből	25 „
Magas asztali nickel csazó még itt nem létezt	25 „

egy és két koronás játék tárgyak.

Eredeti francia baba 32 cm. magas.	50 kr.
Zongora aczélhanggal	50 „
Hegedű vonóval felszerelve dobozban 50 cm. hosszú.	50 „
Báriács szövevel bevonva hanggal.	50 „
Állatsereglet kétrácsba.	50 „
Felhuzható önműködő kisvasut sinekkel	50 „
Automobil önműködő.	50 „
Porzellán étkező készlet kivésve.	50 „
Mosdókészlet tyuk és kakas festéssel ujd. még itt nem volt	50 „
Laterna maticka képpel	50 „
Baba ágy rézből berendezve	50 „
Bronzbutor remekszép dobozban	50 „
Lóverseny játék diszes dobozban	50 „
Dominó játék 45 nagy csontkővel finom fényezett dobozban.	50 „
Dominó játék 45 kisebb csontkővel fin. fényezett dobozban.	50 „
Scak figurák valódi francia gyártmány erős dobozban	50 „
Scak figurák táblával együtt	50 „
Scak figurák valódi angol kávéházakban is használható.	1 frt.
Nagy gőzgép	1 frt.
Nagy kisvasut sinekkel	1 frt.
Hintaló remekszép.	1 frt.
Baba koci kázmír ernyővel.	1 frt.
Zongora 16 billentyűvel.	1 frt.
150 különféle ujd. társasjáték fiuk és lányok részére.	50 kr.

Gezgépek kimenalográf. 20 kor.
 Lombfűrészeti munka dobozban 50 kr.

egy és két koronás diszműtárgyak hölgyeknek vagy uraknak.

Háromágu tűkőr remekszép.	50 kr.
Czigareta tárczák himzéssel.	50 „
Fényképalbum básony kötésben	25 „
Képeslap album plüsch kötésben.	50 „
Emlékkönyv kétoldalt selyem plüsch kötésben	50 „
Dohányos készlet bronz utánzat kutva nyul vagy malaczczal együtt.	50 „
Selyem plüsch varó doboz.	50 „
Önműködő czigareta doboz finom fehér fából égetéshez is alkalmas.	50 „
Kina ezüst czukortartó	1.—
Tortatálca nickel kerettel 23 cm. nagyságban finom diszes virággal	1.—
Mahagoni fali etager rézrud díszítéssel	—50
Gyümölcs álvány bronztalppal üvegtállal	1.—
Sör v. boros készlet 6 pobárral finom vir. festéssel	1.—
Likőr készlet 6 személyes finom virágos vagy cseresznye festéssel és üvegcancsóval	1.—
Asztali lapát kefével eredeti	—50
Diszasztalka mahagoni utánzat	—50
Bambuszasztalka Majolika platinnal	1.—
Bambuszasztalka finom fonott platinnal kalickának alkal.	1.—
Fekete majolika tentat. kettős	—50
6 pár fajanco teás csésze	1.—
6 pár legfin. fek. kávé csésze	1.—
Dohányzó készlet csodaszép mahagoni vagy bronz	1.—
Tenta készlet irdának is alkalmas finom	1.—
Maga tűkőr szoba	1.—
Szivartárca himzéssel valódi bőrből	1.—

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközlünk, de csakis utánvéttel. Meg nem felelőt akár újévig kicseréljük.

Eredeti és új
Bösendorfer
valamint
Wirth zongorák,
a helybeli piacon kizárólag
Szendrő Sándor
zongora és hangszeraktárában kaphatók — Legkisebb méretű „MINIATUR” zongorák hárfapédállal. Előnyös zongora bérlet.
Mindennemű javítások és átújítások szavatosság mellett mérsékelt áron eszközöltetnek. The Gramophon Ltd féle beszélő gépek és lemezek.
Eredeti gramophonok 70 kor.-tól feljebb.
Üzlethelyiség Szt. Anna-utca 3.

Bösendorfer, Első szövetkezeti
(Productiv)
Wirth
stb. zongorák
legnagyobb választékban kizárólag kaphatók

Schmidt S.
zongora és hangszer
raktárában.

Zongorák és hangszerek javítását, átalakítását szakértelemmel pontosan eszközli.

Menyasszonyok és vőlegények
saját érdekükben keressék fel

Karácsonyi **Pintér Gusztáv** és újévi

ékszerészt és órát
Piac-utca a nagytrafik mellett.

hol legjobban és legolcsóbban beszerezhetik jeggyűrű, óra-, lánc-, karperec, fülbevaló-, ezüst evésszerek stb. szükségletüket.

ajándék **Javítások** tárgyak

a legjobban és legpontosabban
eszközöltetnek.

Kávéházi berendezés

teljesen jókarban, a mely nem régen Budapesten vétetett, igen csinos készlet, jutányos áron eladó.

Turai Farkas irodájában
Miklós utca.

A legolcsóbb „Czipők” bevásárlási forrása.
Neumann Testvérek zé g

Telefon 434.

„a Tiszapalotában Piacz-u. 18. szám.”

Telefon 434.

Rendkívüli alkalom.

Női borjubőr	czuggos	2.60	↓	Férfi vikszobőr	sima	2.75
"	fűzős	2.60	↓	" borjubőr	betétes	3.--
" Chevrobőr	czuggos	3.75	↓	"	Bergst	3.50
"	fűzős	3.75	↓	" Chevrobőr	czuggos	4.50
"	gombos	4.--	↓	"	Bergst	4.50
" Boxbőr	czuggos	4.--	↓	" Boxbőr	czuggos	4.50
"	fűzős	4.--	↓	"	Bergst	4.50
"	gombos	4.25	↓	Fü borjubőr	czuggos és bergst	2.50

Gyermek borjubőr faszeges 1 frt. 40-től és leány 1 frt. 80-tól feljebb.
Kalapok, sapkák, fehérneműk és nyakkendők csodálatos olcsón. Erős fiú és férfi Csizmák nagy választékban és olcsón kaphatók.

Legolcsóbb
férfi ruha

bevásárlási forrás

Grünfeld Adolf és Társánál

Debreczen, a kistemplom mellett.

MOLNÁR FERENCZ

Zádor Lajos utóda
női divattermében .:

Debreczenben, Főtér, városház-épület.

Alkalmi vásár

f. é. decz. 31-ig bezárólag előnyös, mérsékelt árakban.

Csakis finom divatozikkék: ugymint

Costüm posztók, valódi gyapju. ruha és blouz szövetek, színes és fekete selymek.

Női és gyermek felöltők:

valódi szörme és plüss kabátok, boák és muffok, gyapju selyem és csipke blousok, színházi palotok és Schállak.

Mult idényből visszamaradt felöltők félárban árusítattnak ki.

Első dus választéku előny: mda.

Nagy Újévi vásár.

Legujabb kivitelű karácsonyi és alkalmi ajándék tárgyak dus választékban.

Füstös Dezső

előnyomda és női kézimunka üzlete, Debreczen, Piacz-u. 12.
Fehér, színes hímzés és montirozás és harisnyatejelés vállalat

Nagy választék

bel- és külföldi

illatszerek, kasetták,

pipere cikkek, továbbá

gyógyszer különlegességek és
sebészeti eszközökben, stb.

Tóth Béla utóda gyógyszertára és ::
illatszer raktárában
Debreczen, Tisza palota.

Tekintelyes orvosok által ajánlott és jónak
talált vegytiszta

sósborszesz

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend
az országban, kapható minden fűszerüzletben, va-
lamint gyógyszertáramban.

Ára egy kis üvegnek 45 krajczár, egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

Tóth Béla utóda gyógyszertára és
illatszer raktára
Debreczenben, Tisza palota.

Felhívás.

A Debreczeni Kölcsönös Segélyző-Egylet

mint szövetkezet 1909. január hó 1-én

alakítja meg 26-ik évtársulatát.

≈ Egy törzsbetét heti 40 fillér befizetésére kötelez. ≈

Tagok száma: 10.000 Törzsbetétek száma: 10.000

Befizetett saját üzleti tőkénk a

6.500.000 koronát meghaladja.

Új tagok föl vételnek és törzsbetét könyveoskék már most kiadnak hivatalos helyiségünkben

Kossuth-utca II. szám alatt,
ahol a szükséges felvilágosítások megadatnak.

Debreczen, 1908. november hóban.

Fenyéri Zádor Lajos,
elnök.

Dr. Szántó Sámuel,
igazgató.

Legszebb Újévi ajándékok

gyermeknek, valamint felnőtteknek a legnagyobb választékban legolcsóbb árban

Fisch Testvérek üzletében

Piac-utca, a Hungária kávéházzal szemben.

Czelluloid babák	40 fillértől kezdve	Trombiták	14 fillértől feljebb	Székely butor	40 fillértől feljebb
Babák hajjal	24 "	Szájha monika	20 "	Sörös service	70 "
Francia babák hajlékony taggal	40 "	S ámuló gépek	30 "	Zenélő doboz	20 "
Francia babák öltöztetve	50 "	Ideal pisztolyok	80 "	Fest-kek dobozban	30 "
Szobabutor dobozban	14 "	Talyigák l val	80 "	Kis nyomda	60 "
Fakonyha edény	14 "	Foga ok egy és két lóval	60 "		
Cin konyha edény	30 "	Dominó fából dobozban	30 "	Felnőttek részére.	
Badog konyha edény	20 "	Dominó csontból fény, dobozban	1.— "	Emlékkönyvek vászon kötésben	30 "
Porcellán szervis	10 "	Képes könyvek	20 "	" plüsch	80 "
Különböző állatok dobozban	20 "	M és konyv 15 mesével	1.— "	Levelező lap album vászon	" "
Kugizó dobozban	30 "	Sakk figurák	50 "	kötésben	50 "
Rieher féle kő-pítő szekrény	80 "	Sakk tabláik	30 "	Levelező lap album plüss	" "
Lovaa gyul. katonák dob.	14 "	Boulet játék	1.— "	kötésben	1.— "
Vas katonák lovas és gyalogos dobozban	16 "	Baba evő-étközök	20 "	Arckép albumok plüss kötésben	2.— "
Képes kirakó játék fadob.	30 "	Bárányok	30 "	Salon asztalka mahagoni színben	2.40 "
Fetörő játék	70 "	Vonatok dobozba	50 "	Dohányzó asztalkák	2.40 "
Tivoli jáék	70 "	Vonat önm. szerkezettel	1.— "	Dohányzó készlet	2.50 "
Laterua magica	1.— "	Vonat sin kkel és önműködő szerkezettel	2.— "	Papir kosarak	3.— "
Gőzgépek	1.60 "	Lehman-fele önműködő játékok igen mulattató	1.— "	Munka kosarak	50 "
Modellek gőzgépekhez	50 "	Paten gyermekék kocsira változathat	10.— "	Munka asztalkák	2.40 "
Önműködő autók	50 "	Isállók berendezve	1.— "	Majolika faldiszek	1.— "
Faépítő kirakók	50 "	Baba szobák és konyhák berendezve	1.— "	Fali etagerek	1.— "
Bugó csiga önműködő	50 "	Bolt berendezve	70 "	Hamutartók	50 "
Asztalos szer-zámok	30 "	Gumi babák és állatok	30 "	Ór tartók	1.— "
Óra láncsal felhuzható	14 "	Szörme állatok kutya, macska barány es nyul	30 "	Plüsch varró doboz	70 "
Hegedűk jóhanggal	50 "	Baba koferek berendezve finom babával	1.50 "	Plüsch keztyű doboz	2.— "
Zongorák	50 "	Báb koc-sik ernyővel függő nyökkel	2.— "	Plüsch gallér, kézelő és zsebkendő tartó	2 kor.
Konyhák edénynevei felszerelve	30 "	Mosó készlet	1.— "	Cigaretta tárczák	30 fillér
Kardok	20 "	Baba mosdok	50 "	Szivar tárczák	1 kor.
Puskák	30 "	Baba netz és rézágak	50 "	Dohány tárczák	50 fillér.
Pisztolyok	10 "	Baba kredenc	40 "	Pénztárczák	50 fillér.
Ágyuk	20 fillértől feljebb	Baba ruhasifon	1.50 "	Női készitáskák bőrből láncz és bőrfogóval	70 fill.
Rezdobok	36 "			Morzsá lapát	1 kor.
Csákók	14 "			Női Jesús garnitúrák	70 fillér.
Hu-zár sapkák posztóból	50 "			Férfi nyakkendők	50 fillér.
Falovak k-rekeken	10 "			Gallérvédők	1 kor.
Hinta lovak	8 kor.			Társas játékok nagyválasztékban már kezdve.	30 fillértől
Cimbalom	16 fillértől feljebb				

Ezenkívül még itt fel nem sorolt számtalan szebbnél szebb tárgyak a legolcsóbbtól kezdve a legfinomabbig. Üzletünk közel negyed százados fenállása elég garancia, hogy a n. é. közönség olcsóbban vásárol üzletünkben mint bárhol. **Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.**

Debreczeni Hitelbank

részvénytársaság

Debreczen, Piacz-utcza, Széchenyi-utcza sarok.

Kölcsönöket adunk

váltókra, kötelezvényekre és folyószámlára a legelőnyösebb kamat mellett.

Elfogadunk takarékbetéteket

betétkönyvecskére és check számlára.

Jelzálog-kölcsönöket ad

földbirtokokra és házakra.

Ovadékkölcsönöket ad

vállalkozóknak és bérlőknek.

Elfogadunk tőzsdei megbízásokat

értékpapírok vételére és eladására.

Kölcsönöket nyújtunk

tőzsdén jegyzett értékpapírokra, valamint vidéki pénzügyintézetek részvényeire.

Leszámítolunk tárcza-váltókat

az intézet kebelében alakult hitelrészecs csoportban.

Ércpénzek és külföldi bankjegyek beváltása.

Felvilágosítással készséggel szolgál.

Az igazgatóság.

Stock-Cognac

Medicinal

szavatolt valódi bor-
párlat

Camis és Stock

gőzpároló telepéből,
BARCOLA.

Egyedül Cognac gőz-
főzde, állandó hivatalos
vegyi ellenőrzés alatt.

Kapható jobb minden
üzletben.

Az „Altvater“ likörgyár Gessler Siegfried

csász. és kir. udvari szállító József főherceg ő
fenségének kamarai szállítója

Budapestben, ajánlja

„Altvater“ Likörjét

és minden egyéb finom likörkészítményeit vala-
mint a legutóbbi termésből ezüst üstben
befőtt

Málnaszörpöt.

A gazda közönség szives figyelmébe
ajánlom a Selypi cukorgyár

Kincsem erőtakarmányát!

Lovaknál a zabot teljesen pótolja és nagy cukortartalma
révén szép tetszetős külsőt kölcsönöz a lónak.

Fejős teheneknél a tejet édessé teszi, és tejelő
képességét is nagyban fokozza.

Sertések ezen takarmányozással teljes hizási pereszentet
veszik fel, nem földelnek, kitűnő étvágyukat
állandóan megtartják, és a sertések egészségesek maradnak.

Folyékony melasse 50% cukortartalommal megrendelhető:
vezérképviselő Debreczen, Teleky-u. 79. sz. **Horváth Gusztáv**
Kicsinyben kapható frissen gyártott legjobb minőségben gr. Dégenfeld-tér 1. sz. Ilystölzletben.

KEILLAKK

legkitűnőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz kenőcs keménypadló számára.

Keil-féle „Glasur“ fénymáz 90 fill.

Keil-féle arany-fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA özégnél Debreczen.

A Debreczeni trágyagyár r. trsg által forgalomba hozott

Tőzeg-, fekál trágyával trágyázott szőlők holdanként.

Az idén 70-90 hektoliter must termést hoztak.

Megrendelések

Debreczeni trágyagyár irodájához

Debreczen, Sas-utoza 3. Intézendők.

Telefon szám 577.

Telefon szám 577

Groszmann és Mandel banküzlete

Debreczen, Hunyadi-utca 17.

Ajánl olcsó kamatu **törlesztéses kölcsönöket** földbirtokokra és
házakra a legelőnyösebb feltétek mellett.

Drágább kamatu kölcsönöket

Olcsóbbra cserél

Alapított 1895-ben.

Telefon 76. szám.

Tisztelettel Groszmann és Mandel.

Fráter Loránd

nagy hangversenye

1909. január hó 10-én

az „Arany Bika“ szálló dísztermében
vasárnap este 8 órakor

Paulay Erzsike

a Nemzeti színház művésznője és

Tarnay Alajos

országos Zeneakadémia tanár zongora
művész közreműködésével.

Jegyek kaphatók:

Csáthy Ferencz

könyvkereskedésében

NAGY LAJOS

hirdetési nagyvállalata DEBRECZEN.

Iroda: Csapó-utca 13. Telefon.

Eladó modern uri ház,

egy rendbeli uri lakással. Őriási előnye, hogy
az udvarban több lakó nincs, van istálló is,
nagy udvar katonatiszteknek felette alkalmas

Ezen ház Eötvös utca 25
szám alatt van, teljesen új téglá
épület, igen szép nagy telekkel,
rendezet udvar, kitünően beosztott
modernlakó szobák. Az utcára van
2 szép nagy szoba, előszobával,
az udvarra háló szoba, hét méte-
res nagy ebédlő, konyha, spájz,
üvegezett zártverenda, belső angol
klozett. Az épület alatt hármass pin-
cze, házmeisteri lak. Fölkerített
baromfi udvar, nagy fűskamra,
tégla istálló zabos kamrával és
felséges jó vizü kut az udvarban.
Modern lakosztályok, minden ké-
nyelem.

Ezen ház tulajdonosa Nagy-
tiszteletű özv. Borus Lajosné Ur-
nő rokonai közzé költözvén és
visszavonhatatlanul elhatározta
háza eladását. **Ára 10 ezer frt.**
Teher nincs rajta semmi.

A vételárra a foglalo felvétetik az
irodában Csapó-utca 13. szám alatt.

Sarkadi Gyula

tűzifa kereskedő.

A n. érdemű közönség szives tudomására
hozza, hogy

tűzifaraktáramban,

mely Postakert 5. szám alatt van, minden-
kor raktáron tartok a legjobb minőségű

száraz tűzifát,

megrendeléseket elfogadok, u. m.: cser, tölgy, bükk
gyertyán és vargafára, ölenként mm. és vaggon
számra mindenkor a legolcsóbb árakban számítom

Gyors és pontos kiszolgálás!

Megrendelések felvétetnek.

ROSENFELD LAJOS,

Arany János-utca 15.

aki egyszerűs mind gondoskodik a pontos kiszolgálásról.

Még csak néhány napig!
Huzás már 1908. Deczember 30-án.

Magyar királyi

jótekonyczélú álamsorsjáték

Főnyeremény 150,000 kor. készpénzben.

Az összes nyeremények összege 385.000 korona.

Egy sorsjegy ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók a magyar kir. lottójövedéki
igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), vala-
mennyi posta-, adó- vám- és sóhivatalnál, az
összes vasúti állomásokon s a legtöbb dohány-
tözsdeben és váltó-üzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

A nagy

farsangi vásár 1909.

egyes czikkeinek árai:

Tiszta selyem liberty — — — 65 kr
Mintázott nehéz blouse selyem — 85 „
Sima szines nehéz lousienne — 95 „
Kínai nehéz nyersselyem — — 98 „
Subogó chang tafeta Fleur — 1.10 „
Amerikai nehéz duchesse — — 1.10 „
Lyoni 60 széles nehéz duchesse 1.50 „
Suhogó nehéz fekete taffeta 75 kr. feljebb

Általunk hirdetett feltűnést keltő
2 méter hosszú chiné csokros
echarpok drb 1.50 megérkeztek.

Lyoni blous és Oupon-selymek
mesés árai: 1.10, 1.25, 1.45.

130 cméter széles valódi angol
kabát sealskin 8 forint.

Leszabott csipke és selyem voile és chine
gaze ruhák most félértékben kaphatók.

Szénásy, Hoffmann
és Társa.

Budapest,

csakis: IV., Bécsi-utca 4.
Minták vidékre frankó.

Legalkalmasabb

újévi ajándékok
olcsó és szolid árakon.

Barchet czibelin, és szövöt alak és
blousok

Stein László

rőfös üzletében

Degenfeld-tér, Bádogos-u. sarkán.

Téli kendők és meleg alsó ruhák
nagy választékban.

Gyászruhák 6 óra alatt készítettnek.

Ananász Jamaica Rum

Gordon Stafford & Co

londoni cégtől eredeti töltés-
ben a legfinomabb és legne-
mesebb Jamaica rum teához.

Kizárólagos raktár:

Központi drogeria

Debreczen, Városház épület.

Üveg, tükör, porcelán és zománczozot
edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretezést
gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kölcsönöztenek.

Tanuló felvétetik.

Téli világ.

Leszállt az est. A fekete városnak
Hófedte utcáin kigyuladt a lámpa.
Sárga rőzös fénye a megfagyott havon
Csillogó és pazzán tükörtánczát járja.

Lassan beáll az éj. K haltak az u czák,
Otthonába siet minden élő lélek,
Vagy a Kávéház melegét keresi;
Odavágyik, ahol pezsdül az élet.

A komor városban egyetlen hely van csak,
Ahol a vigság és jókedv vert tanyát!
Ahol élet van és muz ikaszó me lett
Felejtí ez ember a téli éjszakát.

Ez a hely pedig a szép Remény kávéház
Az örök vigság és jókedv tanyája,
Ennek Sas utcáon pompás helyi égébe,
Jön ő sze a város nagy bohémiaja.

Idevágy' az ember, itt nincsen gond nincs bu
Es ha fejem gondol, szivem bu cl lázban,
Gondom üzni, bum kergetni Weisz M rozinál
Jó bort iszom bent a Remé y Kávéházban.

Egyedül valódi **THIERRY BALZSAMA**

csak mint védőjeggyel. Legkevesebb
a zöld apáczával mint védőjeggyel. Legkevesebb
megküldés 12/2, vagy 6/1, avagy 1 szabadalmazott
különleges-utazó-családi üveg 5 korona. — Csoma-
golás ingyen.

Thierry Centifolium — Kenőcse.

Legkevesebb megküldés 2 doboz 3.60 korona.

A legjobb háziszerek gyomorba, gyomorégés, görcs
köhögés, mőlbaj, belső részek gyuladása, kőszvény
tagzaggatás, mindenféle seb, sorvadás, tályog, da-
ganat, mindenféle sérelmek stb. ellen. — Így tessék
cizimezni:

védőangyal **Thierry A., Pragrada Rohics mellett.**

Raktárak Budapesten: Török Iószai gyógyszerész,
Egger I. és Egger Leó és dr. Vértés L. Lugas, Grósz
Nagy Ferencz Debreczen.

Mihalovits Jenő gyógyszerháza a „Kigyó“-hoz Debreczen.

Mihalovits Jenő gyógyszerháza a »Kigyó«-hoz Debreczen.

Legjobb bajuszsodró a híres
DEBRECZENI
„GZIVIS“ bajuszpedró.

mely nem tép, de jól összetartja és nőtteti
a bajuszt!

1 doboz ára 40 fillér.

A bőr ápolása kötelesség az egész-
ség érdekében s erre legalkalmasabb
szer a

Mollitergin,

mely megőrzi a bőr (az arc és kézbőr-
nek) üdőségét, hamvasságát, rőzsaszin-
ben játszó fehérségét. Megszünteti a
kézvörösséget. Az eldurvult, kirepede-
zett és szélkifujta arcot vagy kezet, a
legrövidebb idő alatt fehérré és puhává
tesz! Poudert alá is igen ajánlható!

Hatása gyors és biztos! Mint bőr
ápoló szer páratlan!

Teljesen fémmentes
és ártalmatlan!

Egy üveg MOLLITERGIN ára
1 korona.

A bel- és külföldi
gyógyszer-különlegességek
hasonszenvi gyógyszerek,
kötszerek,

szépitő-szerek,

gyógyszer-ujdonságok

Legnagyobb raktára

Debreczen és vidékére.

A Dr. BORSOS-féle

hajszesz

teljesen ártalmatlan növényi anya-
gokból készülő hajerősítő, mely kiváló
eredményre használható úgy a haj-
hullás vagy a hajvégek megtörése
és a széthasadozása, mint a fej elkor-
pásodása vagy a haj molyosádása
ellen.

A haj növést előmozdítja! Legjobb
óvszer a hajbetegségek ellen. Sem a
fejbőrt, sem az ágyneműt nem pisz-
kolja. Hatása biztos!

Egy üveg Dr. Borsos féle hajszesz
ára 1 korona.

Kettős (nagy) üveg 2 korona

MIHALOVITS JENŐ

gyógyszertára és gyógyszerészeti műlaboratoriuma

DEBRECZEN, főpiacz 31., a városházzal szemben.

Mihalovits Jenő gyógyszerháza
a „Kigyó“-hoz Debreczen.

Mihalovits Jenő gyógyszerháza a »Kigyó«-hoz Debreczen.

1908
Nagy

Iroda: Csapó-utca 13.

K

ler r
telep
kir. i
nyör
most
para
nak.

két
és a
relve
szob
tová
szob
udva
az e
horg
keri
möl
bur
a k
lera
Hal

szá
óvo
pel
tál
ku
itt
ura
bé
zé

m
de
sá
u
h
s
5
ré
d
le
k
g
k
u
n
é

Nagy Lajos hirdetői nagy vállalata.

Iroda: Csapó-utca 13.

Telefon 335.

**Kik akarnak házat venni?
CSODA!**

Aki még nem vett házat, az csak akkor nézze meg a Csapó utca végén Patay telep 30. szám alatt levő Ferenczy András kir. ítélőtáblai alkalmazott és neje gyönyörű kis házat, a melyet elhelyezés miatt most jutányosan meg lehet kapni. E kis paradicsom felette alkalmas nyugdíjasoknak.

Teljesen új téglá épület, van rajta két utcai lakás, cserép kályhával ellátva és az egész ház villanycsengővel felszerelve. Az udvari lakás áll egy rendbeli 1 szoba, konyha, speiz és világos pincéből, továbbá egy külön bejárattal utcai kis szoba, nyári konyha és fűskamarával. Az udvarban igen jó vizű szivattyus kut és az egész udvar majdnem 2 méter magas horganyozott drótháló kerítéssel van felkerítve, külön baromfi udvar és kert gyümölcsfákkal és karámozott sertés ól téglaburkolattal ellátva a szobák padozottak, a konyha pedig márvány kockával van lerakva.

Hallatlan dolog. 400 frt. készpénzzel meg lehet venni egy házat!

Ezen ház a Homokkertben van 169/b szám alatt, abban az utcában, ahol az óvoda. Szép nagy telek, van rajta cseréppel fedett téglá épület, 2 rendbeli lakosztállyal, fűskamara, sertés ól és jóvizű kúttal, termő szőlő és gyümölcsösökkel. Ime itt van az alkalom hivatalnok és vasutas urak, akik évről évre fizetik a nagy lakbért és ki vannak téve a házi urak széléneik.

Nagy sarok ház a Simontfy utca elején. 17 ablak az utcára.

Miután a jelenlegi tulajdonos Pest megyében egy óriási nagy birtokot szándékozik megvenni, összes házainak eladását határozta el, ezek egyike a Simontfy u. 19. sz. gyönyörű nagy sarok ház. E házban van a M. A. V. osztálymérnöksége is, azonkívül van egy rendbeli utcai 5 szobás lakás mellékhelyiségekkel, cserépkályhával és gázvilágítással berendezve. Van továbbá 2 rendbeli 2 szobás lakás előszoba és mellékhelyiségekkel, a keresztépületben 3 szoba mellékhelyiségekkel, 5 rendbeli pince lakás, melyek közül 2 nyílt üzlet a Kápolnási-utcára. Az udvarban igen jó vizű kut van, szivó és nyomó szivattyúval ellátva. Az ára olcsó és évi lakbérjövödelme cirka 1800 frt.

Vutasok.

A pályaudvar és közraktár mellett a Kerekes telepen eladó a Balogh József háza és pedig odaadja 1400 frtért. Óriási nagy telek, rajta teljesen új cserépes épület, 1 szoba konyhával és az udvarban jó vizű kut. Az egész egy hajításra van a nagy állomáshoz.

Halálozás miatt eladó ház jó menettelű kis vendéglővel.

Márton Sándor ur elhalálozása folytán özvegye Márton Sándorné urnő a Pacsirta-u. 48. sz. házat ezennel eladóvá teszi. Nagyon jól jár az, aki megveszi. Az érdeklődők igyekezzenek a megnézéssel, mert egy ilyen házat nagyon hamar elkapnak, pláne mikor olcsó is az ára. Az érdeklődők forduljanak egyenesen özvegye Márton Sándorné urnőhöz, aki az udvarban a hátsó épületben lakik.

A Faraó gyermekek Mester u. 39. sz. házat minden elfogadható árban meg lehet kapni!

Megérdemelné e ház, hogy az érdeklődők komolyan foglalkozzanak vele. Ezen háznak szép hosszú frontja van és sarok ház. Van rajta egy nagy üzlethelyiség, a mely most péküzlet, van továbbá kovácsműhely, melyhez tartozik 3 szoba, konyha lóvasalószin és szénkamara, Kerékgyártó műhely, 1 szoba konyhával, 2 rendbeli 1 szoba konyha, pince 3 kamara és fűskamarák.

Nagy sarok ház potom áron a Hatvan-utcai részben.

A Zsák-utca 5. számú szép nagy sarok ház tulajdonosa özvegy Emmert Józsefné urnő budapesti bérpalotájába költözvén, a Zsák-utca 5. sz. sarok házat kész odaadni 8500 frtért. Ez az összeg azonban utolsó ár, ezen alul nem eladó. Új épület az utcára van 12 ablak, rajta gázlámpa. Az épületben a következő lakosztályok vannak: Két rendbeli 3-3 szobás lakás mellékhelyiségekkel, egy rendbeli 2 szobás és egy rendbeli 1 szobás lakás, téglából épült és cseréppel fedett istálló 8 darab jószágra, kocsiszin és szivattyus kut. A foglaltat felveszi az iroda.

Figyelem!

Fűszer bevásárlásai előtt el ne mulassza megtekinteni

Lindenfeld J. Jenő

Fűszer és gyarmatáru nagykereskedését Pénzügyi-palota. Városház-utca 2.

Mindenemű fűszerek, zárt palackokban edesített és szeszes italok, asztali borok, naponta friss pörkö ésű kítűnő zsmatu pörkölt kávé, állandóan friss uradalmi tea vaj legolcsóbb napi árak mellett.

Disznóléshez saját darálású őrölt fűszerek, valódi rózsas és edes nemes paprika különlegességek legolcsóbb bevásárlási forrása. Saját érdekében tegyen próbát: delést.

Lindenfeld J. Jenő

fűszer nagykereskedő, Pénzügyi palota.

Vegyenek csak

Szt.-Petervári sárczipó
utólérhetlen a tartósságban.

Valódi csak ezen háromszögű védjeggyel

Hajdusági Bejuszpedra

Szép a hajuszpedra

HAJDUSÁGI PEDRO-VAL

Elismert legjobb különlegesség a hajuszpedra, mely meg nem avasodó zsírmentes növényi balzsamos anyagokból készült.

Hatása gyors és biztos
Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 2 doboz küldetik 2 ker. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész.

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.
"Arany egyszerv" gyógyszerár.
Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Petroleum házhoz szállítva

5 literes kannákban:

- 1 liter háztartási 28 fillér
- 1 liter szalon 32 "
- 1 liter csillár 36 "
- 1 liter amerikai csillár olaj 40 "

a legpontosabban eszközl

Blumberger Gyula

festék és petroleum kereskedő.

Volt Tórel-főle üzlet Hatvan u 13. sz.
Telefon 621.

Egy darab 5 holdas szőlő

18 éves, nagy szilvás és gyümölcsös. rajta lévő új lakás, borház, pince és istállóval, horgonyozott lemezzel fedve a Nagylétai Kossuth kertben a vasuti állomástól 15 percnyire szabad kézből olcsón

eladó.

Értekezhet i:

D. Nagy Istvánnal Nagylétán.

Mihalovits Jenő gyógyszerértára a «Kigyó»-hoz Debreczen.

FISCHER ÉS TÁSA NAGYENYED
FA- és SZŐLŐISKOLÁK

150.000 Gyümölcsfa cseméje,
1.000.000 Gyümölcsfa - alany,
1.000.000 Élő sövény cseméje
sétányfák, díszcsorítók, fűlevele-
fák, rózsák stb.

1.000.000 szőlőültetvény. Euro-
pai és amerikai sima és gyö-
keres vessző.
Különlegesség: Gsemégesztő-
olványok.

120
kat. hold
mire/felel
terület

30.000
Kiváló szép
beszterencei és boszniai
aszivafa cseméje.

Arányos
hagyomány.

Égetés-festészeti
cikkok, platinarudak, festékek, rajzok stb.

Faneműek
égetéshez és fafestéshez

Wien, I., Bier & Schöll, Tegetthof-
strasse 9.
Alapmegrendelésnél kérjük a kívánt
szakmát tudatni.

Lombfűrész-
számok és
szárló fa- és
mészol kőpára-
gás stb.

Bársonyégetés, színezés és
rézveret munka.

Tisztasága 30.000 koronával
szavatoltatik.

Schicht
szarvasszappana
a legjobb

Schicht SZARVAS jegyű szappanát rendkívül, kitűnő tulajdonságainál fogva elő-
nyösen használhatjuk minden elgondolható mosási célra: személyes használatra, leg-
finomabb és durva, fehér és színes vászonemlék mosására, konyhaedények, bútorok,
szőnyegek, háziállatok tisztítására stb. stb. A legjobb kiválasztott nyersanyagokból
lesz előállítva.

Kerékpár, varrógép, gramofon

vilamosági
cikkek és
mindennemű
alkatrészek
állandó raktára.

Begy választék:

lemez újdonságokban.

Elvállalunk villamos felszereléseket min-
denféle mechanikai készülékek javítását, vas-
és fémezergegyezést, zománcolást, nikkelenést
és az összes e szakmába vágó munkákat szak-
szerűen és pontosan készítjük.

Geller és Németh műszerész,
Debreczen, Hatvan-tízosa 8. szám.

NIGRIN

Legjobb czipőcrém

legszebb fényt adja és a bőrt tartóssá teszi.
Nigrin egészségi szempontból ajánlható,
mert Nigrin folytonos használat mellett sem
zárja el a levegőt a bőrtől, s így a láb ki-
párolgását nem akadályozza.

St. Fernolent, Wien, cs. és k. udvari szállító
mindenütt kapható.

Ezen hely föntartva a
NEUMANN
cs. és kir. udvari ruhaszállító
férfi, fiú és leány-gyermek ruha-áruháza részére
DEBRECZEN, Piacz-u. 51. (Csanak ház.)

Matild krém,

kenőcs, szappan. Matild szépítő szerekek párja nincs
leveszik a legvastagabb szőpőrt, máffoltot, vimedét,
vagy bármilyen bőrcsuffító dolgot. A Matild krém telje-
sen zirtalan, puder alá nappali használatra remek
ránctető, 5 perc alatt fehérit a kéz bőrnek is utól-
érhetetlen fehéritője, finomítója. Ártalmas anyagot
higanyt, ólmot nem tartalmaz.

kapható minden gyógyszerárban és
drogueriában.

Ha nem használ, árát vissza adom

Bankegyesület

részvénytársaság
 Debreczen, Placz-utca 72. sz.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb. Atvesz tőzsdei megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre, és

Vállalkozik minden egyéb bankügyelet kötésére is.

As igazgatóság

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári lényre.

Egy szelvény	1 szelvény 7 korona
9-10 m. hosszú	1 szelvény 10 korona
szőcs (fővárosi)	1 szelvény 12 korona
szőcs (városi)	1 szelvény 15 korona
szőcs (városi)	1 szelvény 17 korona
szőcs (városi)	1 szelvény 18 korona
szőcs (városi)	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt feleke szalonruhához 20.- K.-ért, szőcsüzletét közvetlen Siegel-Imhof cégé, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny.

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.
 Az előzők, a melyeket a magánvevő élvez, ha szövetüzletét közvetlen Siegel-Imhof cégé, a gyári piacon rendel meg, igen jelentékeny. Szőcs, legelőcsébb árak. Óriási választék. Minthát, ügyelmes kiszolgálás, még a legkisebb rendelésnél is, teljesen friss árban.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz! a nagy karácsonyi vásár!

csak nésány napig tart még a ki a karácsonyi és ujévi szükségletét olcsón akarja beszerezni ne mulassza el az alkalmat!

Mélyen leszállított árakban lehet kapni:

Gyönyörű selyem blouzokat 2,50 től
 Remek szép selyem schálak minden színben 1 firtól

Szép színekben Luisien 75 kr. Jongi es 75 kr.

Taft 1,25 Messaline 1,10

Szép sima és div. csikos kelmék 36 krt.

Valódi angol kelmék 68, 86, 98 kr.

Óriási választék férfi női és gyermek

fehérművekben nagyon olcsó árak

Gyönyörű Madeira himzések 84 kr.

Selyem, batist és szövet, Bálí különlegességekben dus választék.

Molnár V. J. és Társa fiókja

Kossuth és Batthány-u. sarok

színházzal szemben.

Ráhrer Sándor Debreczen, Placz-u.26. Nagytrafik udvar.

Bácher-Melichar-Johnston gépgyárak kizárólagos főraktára. Egyedül itt kapható az eredeti Melichar páros soru UNICUM DRILL vetőgép. A melyik vetőgépen nincs rajta az »Unikom Drill« elnevezés, az csakis utánzat lehet. Eredeti amerikai Johnston kévekötő és marokrakó gépek, fűkaszálók, eredeti Bächer aczélekék, világhírű könnyű ekéinket, amerikai Planet kapáinkat épügy mint kitűnő szecskavágóinkat, repavágóinkat, tengerimorzsolóinkat, járgányainkat, füllesztőkinket próbála is adjuk. Kényelmes fizetési feltételek.

Figyelem! Csakis a „JAKO BI“ jelzéssel való di! Minden fadoboz egy érdekes búvészkartyát tartalmaz.

Tisztelettel van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Karácsony másodnapján, azaz szombaton

nagy kabaré estélyt

Nagyon szép dus műsor összeállítva. — Kitűnő frissen készített vacsora étlap szerint. Kitűnő uj és ó hegyi és kerti borokkal szolgálók. Nagyrabecsült vendégeim szórakoztatásáról gondoskodom. Elsőrendű zenekar közreműködik.

Tisztelettel
Neumayer Jánosné.
 vendéglős
 Homokkertsor-utca 125. sz. alatt.

MERKLER SOMA

nap és esernyő gyártó
Temesvár — Debreczen.
 Ajánlja dusan felszerelt raktárát
férfi- és női esernyőkben
 2 koronától a legfinomabb kivitelig.
Iskolai gyermek esernyőket
 1 korona 60 fillértől.
 Kizárólag francia mellfűzőkben
 nagy választék 3 koronától feljebb.

Kölcsön ivlámpákat

10 kor. havi lefizetés mellett legjutányosabban rendez be
FÖLDVÁRI L.
 Debreczeni első elektrotechnikai gyár és vállalat
 Kossuth u. 1. Telefon 168.
 A kölcsönzési összeg lefizetése után az ivlámpa a megrendelő tulajdonába megy át.

Mindenemű irásmunkák,

másolások, sokszorosítások
 egy vagy több példányban nagyon szép kivitelben és gyorsan készíttetnek el a Nagy Lajos Csapó-u. 13 szám alatt lévő irodájának írógépein.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. — Vidéki tudakozásnál tessék választékos levelet csatolni.

Vigyázzon! Uraktól levett ósaka ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Magán-detektiv Debreczen, Isko'sa utca 4. elintézi a legkényesebb családi ügyeket, nyomozásokat, megfigyeléseket a legnagyobb titoktartás mellett. **Krámer József.**

Új példányok! Új példányok! Új példányok! legbecesebb karácsonyi ajándék egy szép könyv. Disművek, ifjusági, képes meséskönyvek, zsoltárok, imakönyvek, bélyeg, képeslap és emlékalbumok gyönyörű diszkötésben **rendkívüli árleszállítással** kaphatók a **Harmathy antiquariumban Fűvészkert u. 14.**

CZIGARETTÁZÓK!
100 db. hüvely nikotin mentes:

"Kip-kop"	08	"Riz"	14
"Tiszi"	10	"Parafis"	14
"Delibáb"	12	"Arany"	20
"Kalibri"	különlegesség 16 k.		

Kapható: **HARMATHY** szivarkahüvelykülönlegességek főraktárában **Debrecen fűvészkert u. 14.**

Egy hangverseny ezimbalom kitűnő hanggal helyszüke miatt eladó. Darabos-u. 21. szám.

41 hold, melyből 23 hold termő szőlő eladó az Ujfahérti határon. Czim ifj, Médi H. Nanáson.

Eladó ház. Széchenyi-utca 50. sz. ház 362 négyzetű udvarral 17500 forintért eladó, betáblázott téri. teher 12500 frt. mely át is vehető, készpénzben csak 5000 forint két év alatt is fizethető, évi házbérbéjvedelem 1224 forint. Ért. Arany János-utca 59. sz.

Könyvű mellékkertesre tehetnek szert kik különböző tárgyak részlet eladásaival óhajtanak foglalkozni. Czim a kiadóba.

Eladó vaspónszekrény. Egy álló íróasztal alaku Wertheim szekrény igen jó karban eladó. Hol? Megmondja a kiadóhivatal.

Orlasi mennyiségű Brom, fényes, Gelatin stb. Karácsonyi és újévi képeslap érkezett a Harmathy antiquariumba Fűvészkert-u. 14. s **feltűnő árleszállítással** kaphatók.

Széchenyi, Arany János, Miklós és Szent Anna utcák elején 3 szobás lakást ket resek értekezhetni lehet Vár u. 8 sz.

Eladó föld. A sámsoni utra néz, Apafája mellett 27 katasztrális hold jóminőségű barnatalaju könnyű feltételekkel megvehető. Tarr Mihály irodája Hatvan-u. 5

Diszes függőlámpák eladók a kir. trvszéki elnöki lakásban.

Egy tisztességes nő ingyen kap lakást. Ajánkozás levélben „Jó lakó” címre főposta postrestant küldendő.

Borecet kitűnő, jó házilag készített eladó iterenként. Czim a kiadóba.

Sürgősen keresek randes, mindenés főzőnét. Czim a kiadóhivatalban.

Pergetett virág méz 1 kilogram 1 korona. Jancsó Testvérek Sestakerti ménészetében.

Gouvierozás és lapos pliszérozás két óra alatt kész Csapó u. 63. szám.

Erzsébetalmi részvények egyenként 150 koronáért eladók. Czim a kiadóhivatalban

Eladó egy igen csinos használt fali tükör, egy nagyobb fali tükör és egy szép szaloszta. Czim a kiadóhivatalban.

Mérlegképes könyvelő, tanult fűszerkereskedő, ki a német nyelvet is bírja, — irodai, utazói, raktárnoki vagy felügyelői állást keres. Czim a kiadóhivatalban.

Vigyázat? Te telefon 488 szám egy liter hómoki faj bor 24 kr. 5 és 10 liter vételnél ár engedmény Vadásznál Varga u. 35.

Halló 488 számot 1 liter szalon petroleum 12 kr. csakis készpénz-fizetés mellett Vadásznál Varga u. 35 allatt.

Házmester kerestetik Iskola u. 8 szám alá

Eladó ház. Erzsébet ut 12. sz. ház eladó Értekezhetni ugyanott a tulajdonossal

Két és egy szobás lakás butorozva kiadó Darabos-utca 21 szám.

Vidéken egy jó forgalmu fűszer üzlet keres mai joggal és dohány engedéllyel, kényelmes lakással bérbeadó. Czim a kiadóhivatalban.

Két csinosan butorozot külön bejáratu utca szoba minden órán kiadó, Jókai utca 5. szám, közel a piacchoz.

Kocstok és munkások felvétetnek Teleki utca 100.

18 hold föld eladó az Ujfoldon, Bekes dűiben. Értekezhetni lehet Dr. Berger Andor ügyvédi irodájában Széchenyi u. 1. szám.

Szaz mazsa gazdasági cselokra alkalmas krumpli eladó. Gólya-utca 17.

Kitűnően képesített, kitűnő gyakorlatu tanító magánórákat ad, vizsgákra kitűnően előkészit felelősség mellett. Czim a kiadóhivatalban.

Egy jóhabol való asztalos tanuló felvétetük Késes-utca 6. sz. alatt.

Kopirprés megvételre kerestetik a kiadóhivatalban.

Nős asztalos segédek könnyűs állandó munkára felvétetnek Csontos Testvérek fakoporsó gyárában.

Pénztáros gyakorlott felvétetik a Harmathy antiquariumba Fűvészkert u. 14.

50.000 drb. ritka külföldi bélyegből válogathat fél és negyed áron a Harmathy antiquariumban **fűvészkert-utca 14. szám.**

Állandóan friss érkezés!

Sherlock, Nick Carter, Darvis, érdekes szitó regényei Harmathy antiquariumában kaphatók fűvészkert u. 14.

Intelligens árva orleány házvezetőnő, pénztárnoknői vagy társalkodó állást azonnal elfogadna, czim Máv. Műhelytelep, 3. 8. szám.

Kovács segédek felvétetnek. Borsos Imre gazdasági és kocsi kovácsnál, mester utca 46. ugyanot kovács tanuló is felvétetnek teljes ellátással nagy fizetéssel.

Egy közép koru, gyermektelen református nős fiatal ember ispáni vagy gazdatiszti állást keres, ki jelenleg is szolgálatban van. Nagyobb uradalomakba szolgált eddig. Czim a kiadóhivatalban.

Intelligens izraelita családnál szép butorozott szoba kiadó, esetleg teljes ellátással igen olcsó ártért. Czim a kiadóhivatalban.

Könyvelő a fűszer és gyarmataru szakmát is alaposan értő mérlegképes könyvelő, magyar és kiváló német levelező, könyvelői, raktárnoki vagy más bármi állást elfogad, esetleg óránkénti könyvelésre is vállalkozik. Szives ajánlatok „Remény” jelige alatt e lap kiadóhivatalába.

Megbízható óvadékképes tejkihordó kocsis, évi 850 korona fizetéssel azonnal felvétetik a Debreczeni tejszarnokban Széchenyi utca 25 sz.

Kereskedők, pénzügyezetek, iparosok üzlethelyiségek a kiváló kívánságának megfelelőleg a legmodernebbül átalakitva villany vagy gázzal felszerelve a Csapó-utca 19. szám alatt (Knol ház) tehát a legforgalmasabb piacon a legnagyobb választékban kiadók. Értekezni lehet minden nap délután fél 5 től 6-ig a tulajdonossal Péterfia 68. I. emelet.

Kiadó lakás a Piacchoz közel 4 szoba és alkoven gáz lűszterrel, és hozzátartozó zekaival együtt május 1 re. Czim a kiadóhivatalban.

Allami tisztviselő kezes nélküli 200 koronás kölcsönt óhajtan feivenni. Kiadóban megtudható címre sürgős értesítés kéretik.

Varrodák, üzlettulajdonosok és szülők figyelmébe ajánlom teljesen új modern divatu, gőzüzemű, **Pliszszérozó és guverrirozó** létezetemet, Ampirokat, gyermek ruhákat, szoknyákat, toilletfodrokat olcsón, gyorsan, szépen készitek. Vidék megrendeléseket azonnal elintézek Iklódy Jánosné Csapó utca 63.

Levélbélyegek. Remek levélbélyegek, 15.000 különféle, valódisáért kezelek, kifogástalan, ugyszintén levelezőlapok, kívánatra választékokat küldök, 50—70 százalékkal olcsóbb mint más árjegyzékben. **A. Welsz** levélbélyeg kereskedés Wien 1. Adlergasse 8. (Londonban fiók) bevásárlás.

Keresek megvételre egy jókarban levő dugaszoló gépet. Pollák Zsigmond Hatvan-utca 7.

Jó családból való a középiskola alsóbb osztályába járó tanuló intelligens izr. családnál teljes ellátásra felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.

Eladó: Honvéd u. 26 számu ház kedvező lefizetés mellet a Pfiai részen, jó viz az udvarban.

Két esetleg három nagy szoba irodának vagy garcon lakásnak kiadó. Deák Ferencz utca 13.

Egy jömeneteli és régen fenálló korlátlan italmérés január elsejére kiadó megtudható Tarr Mihály irodájában Hatvan-u. 5.

A T. hölgyközönség figyelmébe.

Üzletáthelyezés miatt a legutolsó divat szerinti, valamint eredeti modell

női kalapokat

mélyen leszállított árban lehet beszerezni nálam.

Üzletemet Batthyányi-utca 6. szám alól ugyanott 4. szám alá (saját ház) helyeztem át.

A régi helyiség márczius 1 re kiadó
Tisztelettel

Özv. Borossy Gyuláné
női kalap szalonja **Batthyányi u 6.**

**UJÉVI ajándékul
legszebb órák**

legszebb ékszerek nagy
választékban jótállással

Kurián Gyula

órák és ékszerésznél
Debreczen, Piacz-utca 42.

A ki házat

földet, szőlőt cserélni, venni vagy eladni kíván, aki olcsó pénzkölcshöz akar jutni,

aki haszonbérrelni vagy berbe akar, vagy

aki nősülni vagy férhezmenni óhajt forduljon bizalommal

Tarr Mihály

közvetítő irodájához, Hatvan-utca 5.
hol ezen ügyletek olcsón lebonyolítatnak

Millió hölgy és ur

használják a „Feolin“ t. Kérdezze orvosát, hogy „Feolin“ nem e a legjobb kosmetikum a bőr, haj és fogaknak! A legtisztább arc és a legcsunyább kezek azonnal aristokratikus finomságot és formát nyerik a „Feolin“ használata által. „Feolin“ 42 legnemesebb és legfrissebb növényből előállított angol szappan. Kezünk arról, hogy a „Feolin“ használata után az arcról a ráncok és barázdák, mitesszer, pattanások, vörössor, stb. eltűnnek. „Feolin“ a legjobb fejhajtszító, fejhajapoló és hajszépítő szer, megakadályozza a hajhullást, kopaszságot és fejbetegségeket. Kötelezzük magunkat a pénzt azonnal visszaadni ha a „Feolin“ -nal nem lesznek teljesen megelégedve. Egy drb. ára K 1. 3 darab K 250, 6 drb. K 4. 12 drb. K 7.

Széküldi M. Feith Nachf. Wien, VI, Mariahiiferstrasse 45; Kapható továbbá a drogériákban, illatszerekkereskedésekben és gyógyszerüzletekben.

SINGER

VARRÓGÉPEK

a leghasznosabb

ujévi ajándékok.

A SINGER varrógépek a legjobbaknak bizonyultak.

A SINGER varrógépek valószínűleg a legolcsóbbak.

SINGER Co.

varrógép részvénytársaság
DEBRECZEN, PIACZ U. 79.

Pénz! Pénz!

Az ingatlan értékének háromnegyed részéig előnyös feltételű törlesztéses kölcsönöket folyósítat a legkisebb kamattal mellett 10—15 nap alatt; terhes kölcsönöket kedvezőbbre átcseréltet; birtokokat veszen és elad

Debreczenben, Hunyadi-utca 20.
szám alatt

Héry bankirodája.**Az ujévi vásár**

megkezdődött

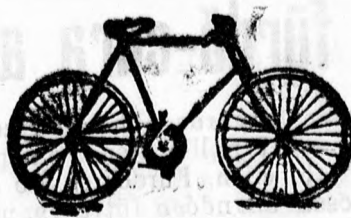
A NAGY BAZÁRBA,

hol mesés szép gyermek játékok és ajándéktárgyak kaphatók óriási választékban.

Kérjük a n. é. közönséget, hogy saját érdekében, szükségleteit csakis a legelső és legnagyobb

Nagy Bazárból

fedezze, Piacz utca, Bank palota
Rosenberg Emil.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hirneves

Puch és Viktoria kerékpárok

eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, acetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcvezetés és Nickelezés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN

Piacz-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémiá épületében.

A Harmat Crème

arcszépítő és bőrápoló kenőcs,

mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt sem ólmot nem tartalmaz, a legrövidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrkéket (mitessen) bőrbajokat. Kiszimítja a ráncosodni kezdő arcbőrt s azt fehérré simává és üdévé teszi. Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcon. Nem zairos tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos

Egy tégely Harmat-Crém 1 kor.

Készítő helye a fóráktár:

Mihalovits Jenő gyógyszerüzlete.
Debreczen,

Péplacz 31., a városházzal szemben.

Cyenge szopós malacot

az ünnepekre már előjegyezhetni.

Előjegyzéseknél kedvezményes ár.

Kovács Kálmán és Társa

hentes-áru üzlete

Debreczen, (Tisza palota.)

Egy óvadékképes esetleg nyugdíjas, de munkabíró és ir odaimunkálatokban járatos uri ember

pénztárnoki

alkalmazást nyer egy biztosító intézet helybeli vezérügynökségénél.

Ajánlatok eddigi működés megjelölésével „Megbízható“ jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők.

LÁSZLÓ ZSIGMOND**állatorvosi-rendelő**

irodája

nagy és kis állatok részére

Gsapó-utca 30. sz.

Telefon 558. szám.

NOXIN

A
legjobb
ozipő-
krém

NOXIN

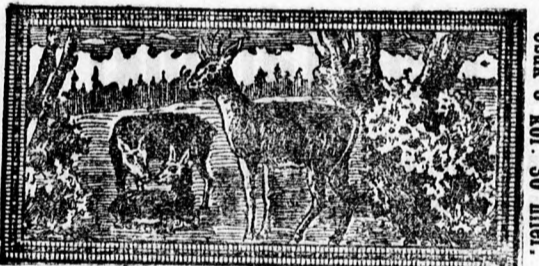
A
szabadalmazott
KULCSOSAL.

Minden jobb üzlethen kapható.
HOCHSINGER TESTVEREK BUDAPEST.

Szőnyegnek verseny nélkül való áron
közvetlen megszerzése.

A gödingi termelő és kereskedelmi társaság (Produktiv- und Handel-Gesellschaft in Göding) közvetlenül a fogyasztóknak küldi elsőrangú szőnyegeit vastag szőnyégből, melyek oldalon egyforma, pártalanul kitűnő minőségben és csodálatos mintával, a megtévesztésig hasonlít a valódi szmirnai szőnyeghez, szintartásért jóval.

Fali szőnyeg senillekű 5 K 30 fillér,
100 cm. széles, 200 cm. hosszú

Csak 5 kor. 30 fillér.

Csak 5 kor. 30 fillér.

A szoba legszebb ékessége, a legpraktikusabb ajándék. Pompás perzsa minták, továbbá állatok, kutya, szarvas őzcsalád, oro-zlán, hattyú, rika stb. Faliszőnyegeink kivétel nélkül legelsőrangú minőségűek, a nedvesség nem hatolhat át rajtuk és a legjobb higiénikus védelem a meghülés ellen.

Elegáns ágyelők

ugyanabból a kitűnő anyagból 1 K 60 f. = Lambeken (ablakvédő) nagyon elegáns, bordó és olíva, 120 cm. széles 140 cm. magas, igen elegáns bordúrral és rojttal 5 K 50 f.

René hívil fírcm szalonszőnyegek

a legelegánsabb perzsa és szecsessziós mintákban.
140 cm. sz. 200 cm. h. 7 K. 100 cm. sz. 250 cm. h. 10 K.
180 " " 270 " " 13 " 200 " " 300 " " 14 "

Minden megrendelő el lesz ragadtatva a minőségtől. Szétküldés utánvétellel. Meg nem felelés esetén szíves kicserélés, vagy a pénz visszafizetése.

Produktiv und Handels-Gesellschaft **Brammer & Stern**
Göding Nr. 67. (Morvaország.)

Számtalan elismerő irat.

Szőlő-oltvány

s szőlővesző nagy képes árjegyzékemet ingyen és bérmentve küldöm meg, aki címét tudatja Ezen könyvet még az is kérje, aki rendelni nem akar, mert sok hasznos tudnivalót tartalmaz. Gyökéres oltványokból, amerikai és európai sima és gyökéres vesszőkből a világhírű DELA-VARÉ-ből 1 1/2 millió készlet. olcsó ár és pontos kiszolgálás. Cím:

Szücs Sándor Fia
szőlőtelepe, Biharlószeg.

**Finom és durva buza korpát
waggon számra**

1909. januártól májusig átvételre legolcsóbban szállít

Horváth Gusztáv

őrlemény és takarmány forgalmi r.-trsg. képviselője

Debreczen, Teleki-u. 79.

Telefon 498.

Hydraulikus sajtók

Arany érem
Szeged 1889.

Arany érem
Budapest 1899.

Arany érem
Pozsony 1902.

hydra-
likus
sajtóért.

Szőllő és gyümölcsmust

sajtolására a nagy üzem számára.
2 kitérhető kosárral vagy 1 kosárral.

Már igen tetemes
számban üzemben
helyeztetett.

gyártanak és szállítanak jót-
állás mellett mint különleges-
séget a legjobb szerkesztésben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Megrendelések idejekorán kértnek.

Alkalmos karácsonyi és ujévi ajándékokat
Löbl Gyula és Társa

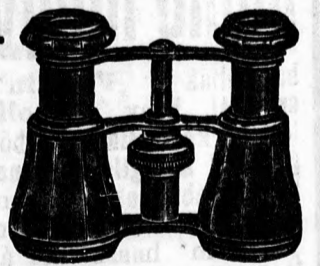
Placz utcza 63. szám, Szent Anna-utczával szemben.

Színházi nyeles látosövek, Lorgnettek.

Arany szemüvegek és orrcsüptetők.

Fényképezési készülékek Ame-
rikai tornakészülékek, Grama-
phonok és lemezek
nagy választékban kaphatók.

Téli fürdő-cura a Félix-gyógyfürdőben.

Europa leggazdagabb természetes forró és meleg kénes források, hőfok = 49 c. = 17 millió liter viz napi mennyiség. Csusz, (Reuma) kőszvény és btrbajok stb. ellen. Fürdő- és ivó gyógymód. Szobákból a fürdőkben vezető zárt folyosók állandóan fűtve vannak, bármily időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát használni.

Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, szoba, fűtés, világítás és fürdés naponta 7 kor.

Vasut állomás, posta, távirda, interurban telefon a fürdő telepen.

Posppektust ingyen küld

az Igazgatóság.

„BERTA“ GÖZMALOM

DEBRECZENBEN, a bábaképezde mellett.

Tulajdonos: Ungerleider Gábor.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy

Berta gőzmalomat

modern gépezetekkel szereltem fel és a mai kor kivánalmainak megfelelően elsőrangú tökélyvel rendeztem be, úgy hogy a legkéuyesebb igényeket is kielégíthetem.

Készítek és raktáron tartok mindenféle buza és kenyérliszteket s azok olcsó napi áron folyton kaphatók. Viszont elirúsitók külön kedvezményben részesülnek.

Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan szállítok.

Örléseket olcsó árban vagy vámra elfogadok a nap bármely szakában.

Vidéki örléseket azonnal teljesítek.

Korpa mindég hapható.

Ujjonnan berendezett

olajmalomban

Készítek a legjobb és a legtisztább minőségű nyers olajokat u. m. repce, napraforgó és ökmag olajokat s ezeket a t. kereskedő uraknak a legjutányosabb árban ajánlom. Pogácsák tözdei árban bármily mennyiségben kaphatók.

Csépléseket az 1909-ik évre is a megszokott pontossággal saját cséplőgépeimmel jutányos ár mellett teljesítek és azokhoz a szükséges személyzetet küldöm.

Előjegyzéseket szerződésileg elfogadok bármikor.

A t. sertés kereskedő urak b. figyelmébe ajánlom új gabona raktár helyiségeimet és azokba bármikor beraktározást elfogadok.

A vidéki örlőközönség lovaiknak örlés alkalmával istállóimat mindég szívesen bocsájtom rendelkezésükre

Debreczeni Ipar és Kereskedelmi bank

Debreczen, (Iparbank udvar.) Magyar kir. osztálysorsjáték főelárúsi tőja Alapított 1869-ben.

Betéteket elfogad. Kölesönöket nyujt váltókra és ingatlanokra. Törlesztéses kölesönöket nyujt 600 koronától földbirtokokra és házakra. Tőzsdéi megbizásokat teljesít értékpapírok vételére és eladására. Kölesönöket ad értékpapírokra, záloglevelekre, vidéki pénzüintézetek részvényeire és ékszerekre. Érezipénzt vesz és elad. Bővebb felvilágosítást ad az az intézet ügyvezetője.

Tűzhelyek, öntöttkályhák, zsiros bödönök,

„Excelsior“ főzőedények

vörös és szürke színben. :: :: ::

Korcsolyák raktára

Sesztina Lajosnál

Debreczen, Piacz-utca 26.

John-mosógép poros gyártmány.

rpát

szállít

V

viselete

79.

tók

smust

mára.

sárral.

tetemes

izemben

etett.

állítanak jót
különlöges
szervezetben

S, II, I

rán kértnek.

ékokat

rsza

szemben.

netek.

lőben.

ások, hők
köszvény és
ben vezető
esélye nél-

aponta 7 kor.

lepen.

zgatóság.

Legmagasabb árban

veszek használt lisztes és korpász zsákokat, valamint petrolumos, olajos, kátrányos és denaturált szeszes hordókat, valamint 1 és fél literes üvegeket.
Telefon 652.

Pollák Zsigmond
Hatvan-u. 7.

Kovács Gyula és Társa

női és gyermek felöltők divatterme
Piacz-utcza 55. (Hungária kávéház mellett.)

Mélyen leszállított
olcsó árak.

Meglepő olcsó árak posztó és plüsch női felöltőkben. Nagy választék valódi szőrme kabátok, szőrme boák és karmantyukban. Színházi köpenyek, leány és gyermek felöltők. Blousok, aljak, jouponok, pongyolák.

Mélyen leszállított
olcsó árak.

Legolcsóbb szabott árak!

December hó 31-ig tart a

Nagy ujévi vásár
Szépe Lajos női divat áruházában
Kosuth- és Sas-utcza sarkán.

Olcsóáron lesznek eladva:

Barchetek, Flanelek, Cibelinek, Angol kelmek és mindenféle téli áruk.

Nagy ujévi vásár a
Linoleum gyári raktárban

Haas Lipót Debreczen, Piacz-utcza 49.

Az országban 18 gyári raktár.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát linoleum, ebédlő, fató, mosdóelő valamint egész szobák beborítására szép parquet és szőnyeg mintákat,

Ugyancsak kaphatók legujabban keresztül dolgozott mintában az ugynevezett **Inlaid linoleum**, melyen a minta soha le nem kophatik.

Nagy raktár visszamaradt árukban, valamint maradékban, mit leszállított árban árusítok.

Nagy raktár még:

Asztalterítők.

Asztal futók.

Talca terítők.

Kredencz takarók.

Bőrvásznak minden színben.

Valódi Reithoffer ágybetetek

Bevásárlási táskák.

Iskolataskák és szíjjak.

Valódi orosz gummik.

Gummi szivacsok.

Gummi szallalok.

Kaucuk kezelők és gallérok.

Gummi csövek és sok más e szakmába vágó dolgok.

Telefon 644. szám.

Valódi orosz hó és sárccipők a legolcsóbban ezen különleges árnázban szerezhetők be.

Nyomatott Hoffmann és Kronovits könyvnyomdájában, Piacz-utcza 49. szám a főpostával szemben